

قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی

جمهوری اسلامی ایران

بخش اول - حوزه های فرابخشی

فصل اول - اصلاح ساختار اداری و مدیریت

ماده 1 - به منظور تصحیح ، بهسازی و اصلاح نظام اداری در ابعاد تشکیلات سازماندهی و ساختار اداره امور کشور ، کاهش تصدی های دولت ، سیستمها و روشها ، مدیریت منابع انسانی ، مقررات (آئین نامه ها و دستورالعمل ها) و افزایش بهره وری دستگاههای اجرائی ، شورای عالی اداری با ترکیب صلاحیتها ، وظایف و اختیارات زیر تشکیل می گردد:

الف - اعضاء:

1 - رئیس جمهور یا معاون وی (رئیس شورا) 0

2 - سه نفر از وزراء (ترجیحاً از بخشهای مختلف) به انتخاب هیات وزیران 0

3 - وزیر یا رئیس دستگاه مستقل ذیربط 0

4 - رئیس سازمان برنامه و بودجه در صورتی که فردی توسط رئیس جمهور به این سمت منصوب شده باشد.

5 - دبیرکل سازمان امور اداری و استخدامی کشور در صورتی که فردی توسط رئیس جمهور به این سمت منصوب شده باشد.

6 - چهار نفر صاحب نظر و متخصص در امور اداری و مدیریت به انتخاب رئیس - جمهور 0

7 - دو نفر از استانداران به انتخاب رئیس جمهور 0

8 - دو نفر از نمایندگان مجلس به عنوان ناظر ، به انتخاب مجلس شورای اسلامی 0

مصوبات این شورای عالی از تایید رئیس جمهور لازم الاجرا خواهد بود.

تبصره - دبیرکل سازمان امور اداری و استخدامی کشور به عنوان دبیر شورا و مسوول نظارت بر حسن اجرای مصوبات آن خواهد بود.

ب - وظایف و اختیارات :

1 - اصلاح ساختار تشکیلات دستگاههای اجرائی کشور به استثنای وزارتخانه - ها از طریق ادغام ، انحلال و انتقال موسسات و سازمانها به خارج از مرکز

2 - تجدیدنظر در ساختار داخلی وزارتخانه ها و وظایف و ساختار داخلی سازمانها ، شرکتها و دولتی و شرکتها و اقماری آنها به منظور ایجاد

انسجام تشکیلاتی و حذف وظایف موازی ، مشابه و تکراری 0

3 - تفکیک وظایف اجرائی از حوزه های ستادی وزارتخانه ها و محدود نمودن فعالیت حوزه های ستادی به اعمال حاکمیت و امور راهبردی (سیاست - گذاری ، برنامه ریزی و نظارت) و انتقال وظایف اجرائی به واحدهای استانی و شهرستانی 0

4 - تصمیم گیری در مورد ادغام واحدهای استانی و شهرستانی وابسته به هر یک از وزارتخانه ها در یک واحد سازمانی 0

5 - شناسایی و واگذاری وظایف ، امور و فعالیتها قابل واگذاری دستگاههای اجرائی به شهرداریها و بخش غیردولتی با هدف

رهاسازی دولت از تصدیهای غیر ضروری و همچنین تعیین نحوه ارتباط و تنظیم مناسبات نظام اداری با شوراهای اسلامی روستا ،

بخش و شهر 0

6 - اطلاع و مهندسی مجدد سیستمها ، روشها و رویه های مورد عمل در دستگاههای اجرائی کشور با گرایش ساده سازی مراحل انجام کار ، خودکارسازی عملیات و کاهش میزان ارتباط کارمندان با مراجعه کنندگان ، افزایش رضایت مراجعان ، کاهش هزینه های

اداری و اقتصادی نمودن فعالیتها

7 - تصویب طرحهای لازم برای ارتقای بهره وری و کارآئی نیروی انسانی و مدیریت دستگاههای اجرائی 0

8 - تصویب ضوابط و معیارهای لازم در جهت بهینه سازی ساختار ، ترکیب و توزیع نیروی انسانی بخش دولتی 0

9 - تصویب ضوابط و دستورالعمل‌های مربوط به تعیین تکلیف نیروی انسانی دستگاه‌هایی که براساس مصوبات شورای عالی اداری ادغام، منحل، واگذاری و یا وظایف آنها به دیگر دستگاه‌ها منتقل می‌شود.

10 - تصویب ضوابط ناظر بر بهره‌برداری مطلوب از فضاهای اداری و اجابجائی و تامین ساختمان‌های اداری 0

11 - تعیین و پیشنهاد منابع مورد نیاز برای تحقق برنامه‌های تحول نظام اداری و طرح‌های مصوب شورا که نیاز به منابع جدید دارد.

12 - تشخیص و اعلام دستگاه‌های اقدام کننده برنامه‌های مرتبط با فعالیت دولت در زمینه نظام اداری و امور اجرائی 0

ماده 2 - به منظور کاهش تصدیقات و تقویت اعمال حاکمیت و نظارت دولت و فراهم نمودن زمین توسعه مشارکت موثر مردم، بخش خصوصی و بخش تعاونی در اداره امور، تبیین دقیق وظایف واحدهای ملی و استانی در برنامه - ریزی و اجرا و فراهم نمودن زمینه تحقق مطلوب اهداف برنامه سوم، دولت موظف است در طول سال اول برنامه اصلاحات ساختاری لازم را با رعایت موارد زیر در تشکیلات دولت به عمل آورد:

الف - رعایت اصل ارتباط، پیوستگی، همبستگی و تجانس وظایف 0

ب - تجمع فرایندهای هر فعالیت در سازمان واحد و هدف گرانمودن فعالیتها 0

ج - حذف واحدها و سازمان‌های غیر ضروری و حذف وظایف موازی و مشترک دستگاهها 0

د - رعایت اصل عدم تمرکز در توزیع وظایف ملی و استانی و محدود نمودن وظایف و ماموریت‌های واحدهای ملی و استانی به جنبه‌های اعمال حاکمیت سیاست‌گذاری، برنامه ریزی کلان و هدایت و نظارت و واگذاری امور اجرائی به واحدهای استانی 0

ه - عدم گسترش تشکیلات دولت با تکیه بر کوچک سازی دولت از سطوح پایین هرم تشکیلات از طریق تجمیع کلیه فعالیت‌های مربوط به یک وزارتخانه (به جز شرکت‌های مستقل) در سازمان استانی واحد. براساس این ضوابط باید ترتیب اتخاذ شود که:

1 - امور انرژی 0

2 - امور کشاورزی، دام، توسعه و عمران روستائی 0

3 - امور صنعت و معدن 0

در سه وزارتخانه تجمیع شود.

دولت موظف است به منظور تحقق این ماده، عناوین وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مستقل را همراه با حدود ماموریت‌ها و اختیارات هر یک از آنها و تبیین اعمال حاکمیت و اعمال تصدی در حیطه فعالیت هر دستگاه نحوه تحقق آنها همراه با پیش بینی زمان بندی مناسب برای تحقق آن در طول سال اول برنامه سوم تنظیم و ظرف یک ماه اقدامات قانونی لازم معمول شود.

ماده 3 -

الف - به منظور بهینه سازی و اصلاح ترکیب نیروی انسانی دستگاه‌های اجرائی، توزیع مناسب نیروی انسانی در مناطق مختلف کشور و بهبود آرایه خدمات دولتی، سازمان امور اداری و استخدامی کشور مکلف است در نیمه اول سال 1379 برنامه جامع نیروی انسانی بخش دولتی را با رعایت موارد زیر تدوین و جهت تصویب به هیات وزیران تقدیم کند:

1 - تعداد کل کارکنان دولت در پایان برنامه سوم توسعه از تعداد آن در آغاز برنامه به میزان پنج درصد (5%) کاهش یابد.

2 - شاخص‌های کیفی نیروی انسانی به ویژه نسبت کارکنان مشاغل تخصصی به تعداد کارکنان و ترکیب تحصیلی کارکنان دولت ارتقاء یابد.

3 - مجموع استخدام‌های جدید در بخش‌های دولتی از پنجاه درصد (50%) کل تعداد کارکنانی که از خدمت خارج می‌شوند تجاوز نکند.

ب - به منظور کاهش استخدام‌های جدید و تامین نیاز نیروی انسانی دستگاه‌های اجرائی که توسعه فعالیت‌های آنها اجتناب ناپذیر است، سازمان امور اداری و استخدامی مکلف است با هماهنگی دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی نسبت به تعیین نیروی

مازاد دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی (رسمی و غیررسمی) اقدام لازم را به عمل آورد و به دستگاه ذیربط جهت حکم انتقال اعلام نماید.

انتقال افراد در همان شهر نیازی به کسب موافقت مستخدم ندارد لیکن انتقال به سایر شهرستان‌ها با موافقت مستخدم امکان پذیر می‌باشد.

ج - وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی می‌توانند نسبت به باز خریدی کارکنان داوطلب با پرداخت وجوه تشویقی علاوه بر قوانین و مقررات موضوعه اقدام نمایند.

د - دولت موظف است از ابتدای برنامه سوم توسعه، مقررات مربوط را در جهت برقراری کامل حقوق و مزایائی که ملاک

کسور بازنشستگی است با احتساب معدل دو سال آخر خدمت برای کلیه کارکنانی که طبق قانون بازنشسته می‌شوند اصلاح نماید.

ه - دولت موظف است از ابتدای برنامه سوم توسعه به کارکنان رسمی و ثابت مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت و اعضای هیات علمی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی در هنگام بازنشستگی به ازاء هر سال خدمت يك ماه آخرین حقوق و فوق العاده هایمزمایای مستمریه عنوان پاداش پایان خدمت پرداخت نماید.

و - دولت موظف است در طول برنامه سوم تعداد پرسنل بخش دولتی را در چارچوب جدول شماره 1 پیوست این قانون تنظیم نماید.

ز - دولت مکلف است حقوق کيله کارکنان و کارگران با هر قراردادی که کارمی کنند را طی برنامه سوم و در ابتدای هر سال برای تمامی رشته های شغلی متناسب با تورم و حداقل مساوی با آن افزایش دهد و چنانچه در پایان هر سال رشد تورم بیش از افزایش حقوق بودیه طوری که دریافت سالانه حقوق بگیر و افزایش آن کمتر از میزان رشد تورم ماهانه ضرب در حقوق اسفندماه سال قبل به اضافه دوازده برابر حقوق اسفندماه سال قبل گردید تفاوت را به عنوان دیون در سه ماهه اول سال بعد پرداخت نماید. این بند شامل کلیه بازنشستگان و مستمری بگیران هم می گردد. آئین نامه اجرائی این ماده در زمینه ضوابط اعطای گروه تشویقی، تسهیلات و امتیازات استخدامی برای انتقال کارکنان به شهرهای دیگر و میزان وجوه تشویقی باز خرید و سایر موارد مربوطه، سازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه و به تصویب هیات وزیران می رسد.

فصل دوم - ساماندهی شرکتهای دولتی

ماده 4 - به منظور ساماندهی و استفاده مطلوب از امکانات شرکتهای دولتی و افزایش بازدهی و بهره وری و اداره مطلوب شرکتهایی که ضروری است در بخش دولتی باقی بمانند و نیز فراهم کردن زمینه واگذاری شرکتهایی که ادامه فعالیت آنها در بخش دولتی غیر ضروری است، به دولت اجازه داده می شود نسبت به واگذاری، انحلال، ادغام و تجدید سازمان شرکتهای دولتی، اصلاح و تصویب اساسنامه شرکتها، تصویب آئین نامه های مالی و معاملاتی، تصویب آئین نامه های استخدامی و بیمه، بارعایت مقررات و قوانین مربوط و جابجائی و انتقال وظایف، نیروی انسانی، سهام و داروئی های شرکتهای دولتی و شرکتهای وابسته به آنها با رعایت موارد ذیل اقدام کند:

الف - شرکتهای دولتی در قالب شرکتهای مادر تخصصی سازماندهی شده و زیر نظر وزارتخانه ذیربط در چارچوب اساسنامه مربوط اداره می شوند.

ب - تصدی و اداره امور شرکتهای دولتی از امر سیاست گذاری وزارتخانه های ذیربط تفکیک می گردد و وظایف حاکمیتی از شرکتهای دولتی منفک و به وزارتخانه ها و موسسات دولتی ذیربط محول می گردد.

تبصره 1 - تشکیل شرکتهای دولتی صرفاً با تصویب مجلس شورای اسلامی مجاز است.

تبصره 2 - مشارکت و سرمایه گذاری شرکتهای دولتی به استثنای بانکها شرکتهای بیمه و موسسات اعتباری در سایر شرکتهای دولتی موضوع این ماده مستلزم کسب مجوز از هیات وزیران است.

تبصره 3 - دولت موظف است کلیه دفاتر و شعبات شرکتهای دولتی مستقر در خارج از کشور را منحل نماید. موارد ضروری بنا به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارائی و سازمان برنامه و بودجه و سازمان امور اداری و استخدامی به تصویب شورای عالی اداری خواهد رسید.

تبصره 4 - برای تشخیص ضرورت باقی ماندن برخی شرکتهای دولتی در بخش دولتی، این شرکتهای با دیدارای فعالیت در یکی از دو مورد زیر باشند تا ضرورت ادامه فعالیت با سرمایه دولتی برای آنها ایجاب گردد:

1 - فعالیتهایی که به طور طبیعی در آنها انحصار وجود دارد.

2 - فعالیتهایی که بخش غیردولتی انگیزه ای برای وارد شدن به آن فعالیتهای ندارد.

ج - شرکتهای دولتی که با تصویب هیات وزیران مشمول واگذاری از طریق مزایده یا بورس به بخش غیردولتی می شوند از تاریخ تصویب، مشمول مقررات عمومی حاکم بر شرکتهای دولتی نخواهند بود و در چارچوب قانون تجارت اداره می شوند.

د - مأموریت کارکنان شرکتهای دولتی و شرکتهای موضوع بند "ج" به وزارتخانه ها و موسسات دولتی در قالب آئین نامه ای خواهد بود که به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ه - نقل و انتقال سهام در ارتباط با اجرای این ماده (ناشی از ادغام، انحلال و تجدید سازمان) از پرداخت مالیات معاف است.

و - انجام هرگونه فعالیت تجاری و غیر آن که در اساسنامه شرکتهای دولتی پیش بینی نشده باشد ممنوع است.

ز - دولت موظف است نسبت به بازنگری مقررات روابط کار اقدام نموده و حداکثر ظرف شش ماه اقدامات قانونی لازم معمول نماید.

ح - آئین نامه های اجرایی این ماده به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه ، سازمان امور اداری و استخدامی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 5 - افزایش قیمت کالاها و خدمات توسط دستگاهها و شرکتهای دولتی سالیانه بیش از ده درصد (10%) مجاز نیست و با ملحوظ داشتن افزایش بهره وری و کاهش هزینه ها قیمت گذاری کالا و خدمات شرکتهای دولتی به استثنای آن دسته از اقلامی که در مورد آنها حکم قانونی خاص در این قانون یا قوانین بودجه سنواتی وجود دارد، در چارچوب ضوابط اعلام شده از سوی هیات وزیران خواهد بود و چنانچه دولت به هر دلیل فروش کالا یا خدمات هر یک از شرکتهای دولتی را به قیمتی کمتر از قیمت تعیین شده به شرح فوق تکلیف کند، مابه التفاوت قیمت محاسبه شده و قیمت تکلیف شده از محل اعتبارات و منابع دولت به شرکت ذی نفع پرداخت می گردد.

ماده 6 - در کلیه مواردی که به موجب قوانین ، اجازه تصویب اساسنامه سازمانها، شرکتهای، موسسات دولتی و وابسته به دولت از جمله موسساتی که شمول قانون به آنها مستلزم ذکر نام است و همچنین نهادها و موسسات عمومی غیر دولتی به دولت داده شده است ، اصلاح و تغییر اساسنامه با پیشنهاد دستگاه ذیربط و تایید سازمان امور اداری و استخدامی کشور، با هیات وزیران می باشد.

ماده 7 - نمایندگی سهام دولت در مجامع عمومی شرکتهای دولتی با رعایت فرود بودن مجموع تعداد اعضای مجمع به عهده وزیرمسئول ، وزیر امور اقتصادی و دارایی ، رئیس سازمان برنامه و بودجه و دو یا چند وزیر دیگر که با تصویب هیات وزیران تعیین می شوند یا نمایندگان آنان خواهد بود.

ماده 8 - مقررات (آئین نامه ها و دستورالعملهای) مغایر با تصمیمات هیات وزیران در چارچوب اختیارات موضوع این فصل تلغی الاثر است.

فصل سوم - واگذاری سهام و مدیریت شرکتهای دولتی

ماده 9 - به منظور ارتقای کارایی و افزایش بهره وری منابع مادی و انسانی کشور و کارآمد کردن دولت در عرصه سیاست گذاری و توسعه توانمندی بخشهای خصوصی و تعاونی ، سهام شرکتهای قابل واگذاری بخش دولتی در شرکتهایی که ادامه فعالیت آنها در بخش دولتی غیر ضروری است ، طبق مقررات این قانون با اولویت اینتارگران در شرایط مساوی ، به بخشهای تعاونی و خصوصی فروخته خواهد شد.

ماده 10 - در واگذاری سهام موضوع این فصل رعایت موارد ذیل الزامی است :

الف - امر واگذاری در جهت تحقق اهداف برنامه باشد و خود هدف قرار نگیرد.

ب - در چارچوب قانون اساسی صورت پذیرد.

ج - موجب تهدید امنیت ملی و یا تزلزل حاکمیت ارزشهای اسلامی و انقلابی نگردد.

د - به خدشه دار شدن حاکمیت نظام یا تضییع حق مردم و یا ایجاد انحصار نیانجامد.

ه - به استفاده از مدیریت سالم منجر شده و اداره امور را بهبود بخشد.

و - حتی المقدور به توسعه مشارکت عمومی منجر شود.

ماده 11 - سهام متعلق به وزارتخانه ها، موسسه های دولتی ، شرکتهای دولتی موضوع ماده 4 قانون محاسبات عمومی

کشور مصوب 1/6/1366 و اصلاحات بعدی و موسسات انتفاعی وابسته به دولت و سایر شرکتهایی که بیش از پنجاه

درصد (50%) سرمایه و یا سهام آنها منفردا یا مشترکاً متعلق به وزارتخانه ها، موسسات دولتی ، شرکتهای دولتی (به استثنای

بانکها و موسسات اعتباری و شرکتهای بیمه) و همچنین سایر شرکتهای دولتی و موسسات انتفاعی وابسته به دولت که شمول قوانین

و مقررات عمومی به آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام است از جمله شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه و وابسته وزارت نفت

و شرکتهای تابعه و وابسته وزارت نفت و شرکتهای تابعه آنها، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و شرکتهای تابعه و سازمان

صنایع ملی ایران و شرکتهای تابعه و تهیه و توزیع کالا، همچنین سهام متعلق به دستگاههای فوق الذکر در شرکتهای غیر دولتی

و شرکتهایی که تابع قانون خاص می باشند، مشمول مقررات این فصل خواهند بود.

تبصره 1 - سهام متعلق به دستگاههای مذکور در این ماده که مالکیت آنها به صورت هبه ، صلح غیر معوض یا هرگونه عقد دیگری

انجام شده نیز مشمول مقررات این فصل می شوند.

تبصره 2 - مشارکت و سرمایه گذاری بانکها، شرکتهای بیمه و موسسات اعتباری در شرکتها، از مشمول مقررات این فصل مستثنی است.

ماده 12 - به منظور هماهنگی، نظارت و کنترل فرآیند واگذاری و حسن اجرای مقررات این قانون "هیات عالی واگذاری" به ریاست وزیر امور اقتصادی و دارایی تشکیل می گردد. دبیرخانه هیات در وزارت امور اقتصادی و دارایی مستقر خواهد شد.

ماده 13 - هیات عالی واگذاری مرکب از عفت نفر به شرح زیر است :

الف - وزیر امور اقتصادی و دارایی (رئیس هیات) 0

ب - رئیس سازمان برنامه و بودجه 0

ج - رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران 0

د - وزیر وزارتخانه ذیربط 0

ه - وزیر دادگستری 0

و - نمایندگان کمیسیون های امور اقتصادی و دارایی و تعاون و برنامه و بودجه (هر کدام يك نفر) به عنوان ناظر با انتخاب مجلس 0

ماده 14 - وظایف و اختیارات هیات عالی واگذاری به شرح زیر است :

الف - تایید فهرست اسامی شرکتهای قابل فروش، انحلال و ادغام، پس از اعلام اسامی مزبور از سوی وزارتخانه ذیربط

و وزارت امور اقتصادی و دارایی و آرایه آن به هیات وزیران جهت تصویب، متضمن برنامه زمان بندی مورد نظر و مشخص،

حسب مورد و اعلام روش فروش با توجه به وضعیت بازار 0

ب - تهیه برنامه سالانه فروش، انحلال یا ادغام شرکتهای در چارچوب مصوبات هیات وزیران و تدوین و تبیین سیاست ها و خط مشی

های اجرایی لازم 0

ج - نظارت بر فرآیند واگذاری و آرایه گزارشهای نظارتی شش ماهه به رئیس جمهوری و مجلس شورای اسلامی، شامل تجزیه

و تحلیلها، بررسی نقاط قوت و ضعف و بازخوردهای فرآیند و راهکارهای پیش برنده 0

د - سازماندهی فعالیتهای فرهنگی - تبلیغاتی برای امر واگذاری 0

ه - پیشنهاد آئین نامه برقراری نظام اقساطی فروش سهام در موارد ضروری به هیات وزیران 0

و - اعمال شیوه های قیمت گذاری سهام، تخفیفها و چگونگی پرداخت قیمت توسط خریداران در چارچوب آئین نامه مصوب

هیات وزیران 0

ز - تصویب دستورالعملهای مربوط به اولویتهای فروش سهام شرکتهای قابل واگذاری، حسب پیشنهاد دبیرخانه 0

ح - تصویب دستورالعمل مربوط به نحوه تنظیم قراردادهای فروش سهام و قرارداد واگذاری 0

ط - تصویب ضوابط مربوط به اخذ مبلغ و یا کالای موضوع ماده 18 این قانون، بنا به پیشنهاد دبیرخانه 0

ی - تصویب ضوابط، ظرفیت و اعتبار، تعهد و تضمین، به منظور تسهیل امر انتخاب خریداران سهام، حسب پیشنهاد دبیرخانه 0

ماده 15 - دولت موظف است با تغییر اساسنامه سازمان مالی گسترش مالکیت واحدهای تولیدی نسبت به تشکیل يك سازمان

خصوصی سازی اقدام نماید. سهام آن دسته از شرکتهایی که توسط هیات عالی واگذاری تعیین تکلیف شده و روش فروش

و برنامه زمانبندی واگذاری آنها مشخص شده است از طرف شرکتهای مادر تخصصی به منظوری مراحل واگذاری به این

سازمان و کالتار آیه خواهد شد.

آئین نامه اجرایی این ماده و تغییرات اساسنامه سازمان مذکور ظرف حداکثر سه ماه از تاریخ تصویب این قانون با پیشنهاد وزارت

امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیات وزیران خواهد رسید

ماده 16 - رعایت اولویتهای زیر در شیوه فروش سهام شرکتهای موضوع این قانون الزامی است :

الف - فروش سهام شرکتهای کوچک به کارآفرینان و اشخاصی که از مدیریت توانمند برخوردارند.

ب - فروش سهام شرکتهای متوسط حسب مورد، به گروهها، تعاونیها و تشکلهای تخصصی - تجاری.

ج - فروش سهام شرکتهای بزرگ با حفظ سهام کنترل کننده مدیریت، به عموم مردم 0

تبصره - اعطای سهام ترجیحی با اولویت به کارگران و کارکنان همان واحد منظر قرار می گیرد. ایثارگران و کارکنان دولت

در شرایط مساوی از اولویت برخوردارند.

آئین نامه اجرائی این ماده به پیشنهاد هیات عالی واگذاری به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 17 - دستورالعمل نحوه تنظیم قراردادهای فروش سهام ، واگذاری مدیریت و اجاره چگونگی فسخ قراردادهای تصویب هیات عالی واگذاری ” می رسد. هیات مزبور باید در دستورالعمل مذکور نکات زیر را مورد توجه قرار دهد:

الف - تعیین میزان تعهدات خریدار در مورد اشتغال ، برنامه تولید، تعهد سرمایه گذاری جدید، اقدامات خاص به منظور حفظ محیط زیست ، اجتناب از برخی اقدامات محدودکننده تجاری و نظایر آن.

ب - نحوه اعمال تخفیفهای متقابل در قیمت سهام از طرف دولت در قبال تعهدات خریداران با توجه به آئین نامه موضوع بند ” و ” ماده 14 این قانون 0

ج - محاسبه تاثیر تعهدات مالیاتی در قیمت فروش سهام.

د - تعیین شرایط فسخ قرارداد در متن قرارداد، برای طرفین.

ه - محاسبه تاثیر ضوابط ، ظرفیت و اعتبار و تعهد و تضمین در امر انتخاب خریداران 0

ماده 18 - دولت می تواند با رعایت اصول چهارم و سوم (43) و چهارم (44) قانون اساسی ، شرکتهای صنعتی یا کشاورزی یا خدماتی و امثال آنها و اموالی را که به صورت اموال عمومی در اختیار دارد ، در قبال دریافت وجه نقد و یا کالا با حفظ سایر حقوق مالکیت و بارعایت موارد زیر به صورت اجاره از طریق مزایده در اختیار شرکتهای تعاونی و با بخش خصوصی قرار دهد:

الف - طبق قرارداد بابت استهلاک یا بازسازی یا نگهداری یا توسعه شرکتهای موصوف سالانه مبلغی نقد و یا کالا دریافت کند.

ب - به هنگام واگذاری شرکتهای فوق یا سایر امکانات موضوع این ماده ، مقرراتی را به عنوان شرایط الزامی ، مقرر دارد و طرف قرارداد را به رعایت سیاستهای دولت در قیمت گذاری و برنامه ریزی تولید و توزیع و تامین منافع عمومی ملزم کند.

ج - واگذاری مدیریت شرکتهای دولتی به بخشهای غیردولتی به شرطی مجاز است که شخص حقیقی یا حقوقی که مدیریت را به عهده گرفته است ، انجام کار را خود در طول مدت قرارداد عهده دار بوده و به شرکتهای اشخاص دیگری منتقل ننماید. متخلفین به سلب امتیاز واگذاری و محکومیت تصرف در اموال عمومی مجازات می شوند.

د - در واگذاری شرکتهای فوق یا سایر امکانات موضوع این ماده ، چنانچه کارکنان واجد شرایط شرکتهای مذکور مبادرت به تشکیل شرکت تعاونی نمایند ، تعاونی کارکنان شرکت ذیربط در اولویت خواهد بود.

تبصره - نحوه تعیین مبلغ نقد و یا کالای موضوع این ماده طبق ضوابطی خواهد بود که توسط ” هیات عالی واگذاری ” تصویب و ابلاغ خواهد شد.

ماده 19 - درآمدهای ناشی از فروش سهام شرکتهای، فروش داراییها، اجاره شرکتهای و کلیه قراردادهای موضوع این فصل در دوره مالی مورد نظریس از واریز به خزانه به صورت زیر هزینه می شود:

الف - پنجاه درصد (50%) با اولویت پرداخت بدهی شرکت قابل فروش به منظور اصلاح ساختار شرکتهای در حال فروش و بهسازی و آماده سازی شرکتهای برای فروش و توسعه صنعتی به حساب شرکتهای مادر ذیربط 0

ب - چهل و هشت درصد (48%) برای تقویت خزانه کشور 0

ج - دو درصد (2%) جهت هزینه های بسیج.

ماده 20 - رسیدگی ، اظهار نظر و اتخاذ تصمیم در مورد شکایت اشخاص حقیقی و حقوقی از هرسم از تصمیمها در امر واگذاری در صلاحیت هیات داور است و این موضوع در قراردادهای تنظیمی واگذاری سهام قید می شود و به امضای طرفین قرارداد می رسد.

ماده 21 - هیات داور موضوع ماده 20 این قانون مرکب از هفت نفر به شرح زیر است :

1 - پنج نفر از متخصصان امور اقتصادی ، مالی ، بازرگانی ، فنی و حقوقی ، به پیشنهاد مشترک وزیر امور اقتصادی و دارایی ، وزیر دادگستری و رئیس سازمان برنامه و بودجه و تصویب هیات وزیران برای مدت شش سال 0

2 - رئیس اتاق تعاون.

3 - رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران 0

این هیات در مورد شکایات و اختلافات مربوط به واگذاری، رسیدگی و تصمیم‌گیری خواهد کرد. نحوه تشکیل جلسات هیات و چگونگی اتخاذ تصمیم آن بر اساس آئین نامه ای است که به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 22 - جلسات هیات داور با حضور حداقل پنج نفر از اعضاء رسمیت خواهد یافت و تصمیم‌های آن برای اکثریت اعضای حاضر در جلسه دارای اعتبار قانونی است (نظر اقلیت نیز باید در صورت مجلس قید و به امضاء برسد) 0

ماده 23 - رای هیات داور پس از ده روز از تاریخ ابلاغ به طرفین قطعی و لازم الاجراست و چنانچه طی مدت مذکور پس از انقضای مدت مذکور صرفاً در صورت وجود عذر موجه برای تاخیر یکی از طرفین نسبت به رای صادره اعتراض داشته باشد باید اعتراض خود را کتبا به دادگاهی که صلاحیت رسیدگی به اصل دعوا را دارد تقدیم نماید. شعبه خاصی که توسط رئیس قوه قضاییه تعیین خواهد شد خارج از نوبت به اعتراض رسیدگی و رای مقتضی صادر می‌نماید. رای صادره قطعی و لازم الاجراست.

ماده 24 - دولت مکلف است مسوولیت مدنی، محکومیت جزائی مالی و قابل خرید، محکومیت به جبران ضرر و زیان ناشی از جرم و هر محکومیت قابل خرید دیگر مسوولان و مجریان امر و واگذاری را در قبایل خطاهای غیر عمدی آنان به مناسبت واگذاری، چه به عنوان مسوولیت جمعی و چه به عنوان مسوولیت انفرادی، به هزینه خود به گونه ای بیمه گر کلیه هزینه ها و مخارجی را که هر یک از مسوولان و مجریان امر و واگذاری، تحت هر یک از عناوین موصوف فوق ملزم به پرداخت آن میشوند، بپردازند.

ماده 25 - پرداخت هرگونه غرامت، خسارت و نظایر آن که مربوط به دوران پیش از فروش سهام شرکت‌های ملی یا مصادره شده به بخش خصوصی یا تعاونی است، از تاریخ فروش سهام بر عهده شرکت مادر خواهد بود.

تبصره - تادیه سایر بدهی‌های شرکت مورد واگذاری، به عهده خود شرکت است.

ماده 26 - سهامی که در اجرای این قانون فروخته میشود و یا بین دستگاه‌های اجرائی نقل و انتقال می‌یابد از شمول مالیات نقل و انتقال معاف است. همچنین پرداخت مالیات عملکرد شرکت‌های فروخته شده که صد درصد (100%) سهام آنها متعلق به دولت (اعم از وزارتخانه ها و موسسات دولتی) و شرکت‌های دولتی است تا پایان سال مالی قبل از فروش، اعم از قطعی شده یا قطعی نشده به عهده دولت یا دستگاه اجرائی واگذارنده حسب مورد است.

ماده 27 - آن دسته از کارکنان شرکت‌های دولتی که از نظر مقررات بازنشستگی تابع صندوق‌های خاص بازنشستگی وابسته به وزارتخانه ها و موسسات و شرکت‌های دولتی هستند و ارتباط استخدامی آنها با دستگاه اجرائی زیربط، در اجرای سیاست‌های فروش سهام، قطع می‌گردد، می‌توانند در صورت ادامه اشتغال در واحدهای فروخته شده به بخش خصوصی یا تعاونی و رعایت ضوابط پرداخت حق بیمه مقرره تفکیک سهم بیمه شده و کارفرما، همچنان تابع مقررات صندوق بازنشستگی مربوط باشند.

تبصره - کلیه قوانین و مقررات مربوط به کسرحق بیمه و اختیارات سازمان تامین اجتماعی در امر دریافت حق بیمه و اخذ جرایم ناشی از دیرکرد پرداخت حق بیمه، از جمله مواد 49 و 50 قانون تامین اجتماعی مصوب 1354 نسبت به افراد و صندوق‌های فوق نافذ خواهد بود.

فصل چهارم - تنظیم انحصارات و رقابتی کردن فعالیت‌های اقتصادی

ماده 28 - به دولت اجازه داده می‌شود به منظور تحقق اصل چهل و سوم (43) قانون اساسی با توجه به ضوابط و قلمروهای تعیین شده در ماده 124 این قانون، تمهیدات لازم به منظور عرضه خدمات پستی و مخابراتی توسط بخش غیردولتی داخلی را با حفظ امور حاکمیتی پست و مخابرات و پس از اطمینان از عدم ایجاد انحصار در بخش غیردولتی و استمرار رایه خدمات فراهم آورد.

ماده 29 - به دولت اجازه داده می‌شود بر اساس آئین نامه ای که توسط وزارت کشاورزی تهیه و به تصویب هیات وزیران می‌رسید تمهیدات لازم برای خرید برگ سبز چای و تبدیل آن به چای خشک و بسته بندی و توزیع آن توسط اشخاص حقیقی و حقوقی بخش تعاونی و خصوصی را فراهم کند.

ماده 30 - به دولت اجازه داده می‌شود بر اساس پیشنهاد وزارت راه و ترابری آئین نامه اجرائی اشتغال اشخاص حقیقی و حقوقی بخش تعاونی و خصوصی داخلی در زمینه امور حمل و نقل بار و مسافر توسط راه آهن و امور مربوط از قبیل ایجاد، تجهیز، توسعه، نگهداری خطوط و تاسیسات راه آهن و بهره برداری از آنان، مطالعات و تحقیقات و آموزش نیروی انسانی را با رعایت مفاد ماده 128 این قانون تصویب و اجرا کند.

ماده 31 - وزارت صنایع مکلف است طی مدت شش ماه لوایح و مقررات مورد نیاز در زمینه تولید، توزیع، واردات و صادرات دخانیات را با توجه به منافع دولت تهیه کرده و به مراجع ذی صلاح ارایه کند. انحصار دخانیات پس از تصویب لوایح و مقررات

مذکور، ملغي مي گردد.

ماده 32 - به دولت اجازه داده میشود بدون الزام به رعایت قانون نحوه توزیع قندوشکر تولیدی کارخانه های کشور مصوب 1353 و اصلاحیه آن ، براساس آئین نامه ای که به پیشنهاد وزارتخانه های صنایع ، بازرگانی و کشاورزی تصویب می کند، مقررات مربوط به استنادهای تولیدی - قیمت گذاری ، فروش ، توزیع و صادرات و واردات قندوشکر را تعیین کند.

ماده 33 - سیاستگذاری و برنامه ریزی در امور مربوط به اکتشاف ، استخراج و تولید نفت خام و پالایش مواد نفتی و فرآورده های اصلی و فرعی آن ، در انحصار دولت است و دولت می تواند در چارچوب این قانون و نیز آئین نامه ای که طی مدت شش ماه توسط وزارت نفت تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید، انجام فعالیت های مربوط به عملیات پالایش ، پخش و نقل مواد نفتی و فرآورده های اصلی و فرعی آن را به نحوی که موجب انحصار در بخش غیردولتی و سلب اختیار دولت در امور حاکمیتی نشود و استمرار ارایه خدمات تضمین گردد به اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و گذار نماید

ماده 34 - انجام بیمه های دستگاههای اجرائی به صورت انحصاری با شرکت سهامی بیمه ایران ، موضوع ماده 30 قانون بیمه مرکزی ایران و بیمه گری مصوب 1350 ، موقوف الاجراء می شود و به دستگاههای اجرائی اجازه داده می شود نسبت به عقد قرارداد بیمه با شرکتها بیمه داخلی اقدام کنند.

ضوابط اجرائی این ماده به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 35 - دولت مکلف است انحصاراتی را که به موجب دستورالعملها و مقررات مصوب خود و یا اعطای امتیاز تخصیص منابع ایجاد شده اند طی مدت یکسال لغو کند.

در ارجاع کار و انجام معامله توسط بخش دولتی و عمومی ، نباید بین دستگاهها و شرکتهای دولتی و عمومی با بخش تعاونی و خصوصی تبعیض قایل شد.

همچنین دولت مکلف است ظرف یک سال پس از تصویب برنامه سوم ، اقدامات قانونی برای لغو انحصار و جلوگیری از فعالیتهای انحصارگرانه معمول نماید.

فصل پنجم - نظام تامین اجتماعی و یارانه ها

ماده 36 - در اجرای اصل بیست و نهم (29) قانون اساسی و به منظور توسعه عدالت اجتماعی ، نظام تامین اجتماعی با هدف حمایت از اقشار مختلف جامعه در برابر رویدادهای اقتصادی ، اجتماعی و طبیعی و پیامدهای آن از نظر بازنشستگی ، بیکاری ، پیری ، از کار افتادگی ، بی سرپرستی ، در راه ماندگی ، حوادث و سوانح و ناتوانی های جسمی ، ذهنی ، روانی و نیاز به خدمات بهداشتی درمانی و مراقبت های پزشکی به صورت بیمه ای و غیر آن (حمایتی و امدادی) حقی است همگانی و دولت مکلف است طبق قوانین ، از محل درآمدهای عمومی و درآمدهای حاصل از مشارکت مردم ، خدمات و حمایت های مالی فوق را برای یکایک افراد کشور تامین کند.

ماده 37 - فعالیتها و بیمه ای در بخش همگانی و مکمل انجام میشود و تعهدات و خدمات هر بخش براساس ضوابط ذیل تعیین میشود: الف - خدمات بیمه همگانی که با مشارکت بیمه شده ، کارفرما (در صورت وجود کارفرما) و دولت (حسب تکالیف قانونی آن) تامین می گردد شامل بیمه درمان ، بازنشستگی ، از کار افتادگی ، بازماندگان و بیکاری است که کلیه بیمه شدگان از آن بهره مند خواهند شد و حدود فعالیتها و آن متناسب با حق بیمه دریافتی و توان مالی سازمانهای بیمه ای و میزان کمک دولت طبق مصوبات هیات وزیران تعیین میشود.

تبصره - خدمات یکه در قوانین فعلی سازمانهای بیمه ای و صندوقهای بازنشستگی برای کلیه بیمه شدگان تحت پوشش هر سازمان و صندوق تعیین شده است ، به عنوان خدمات بیمه همگانی برای مشمولان همان سازمان و صندوق منظور خواهد شد.

ب - بخش مکمل بیمه های تامین اجتماعی شامل خدماتی است که سطح بالاتری از خدمات بیمه همگانی را در بر می گیرد و یا خدمات جدیدی را ارایه می کند و یا هزینه بیشتری نسبت به تعهد بیمه همگانی تامین می نماید. این بخش از خدمات بیمه ای براساس توافق بیمه شدگان و بیمه گر و با تعهد پرداخت هزینه توسط بیمه شده فعالیت نموده و گسترش می یابد.

ج - تامین صد درصد (100%) هزینه بیمه همگانی مکمل جانبازان و درمان خاص آنها (خدمات ناشی از مجروحیت) برعهده دولت می باشد.

د - نیروی انتظامی به جهت نوع ماموریت خود موظف است :

- 1 - با استفاده از بیمه های مکمل نیاز خدمات درمانی پرسنل خود را تامین نماید.
- 2 - نسبت به برقراری بیمه مسوولیت برای مامورین اجرائی و عملیاتی خود اقدام نماید.
- ماده 38 - حمایت‌های بخش غیر بیمه ای پیشگیری، توان بخشی و حمایتی برای نیازمندان، علاوه بر خدمات ویژه ای که در برنامه های بخش اشتغال، مسکن و آموزش برای گروه‌های نیازمند در نظر گرفته میشود مشتمل بر موارد ذیل است:
  - 1 - پیشگیری از بروز آسیب های اجتماعی و معلولیت های جسمی و روانی برای آحاد جامعه 0
  - 2 - پرداخت سرانه بیمه درمان در چارچوب نظام بیمه همگانی خدمات درمانی 0
  - 3 - فراهم آوردن تسهیلات لازم برای نگهداری افرادی که نیاز به سرپرستی و یا نگهداری دارند و فراهم آوردن زمینه بازتوانی و خوداتکائی آنان
  - 4 - پرداخت مستمری به نیازمندیانی که توان کار و فعالیت ندارند.
- تبصره - کلیه نیازمندیانی که برای تامین معاش خود توان کار و فعالیت ندارند، بر اساس ضوابط مصوب دولت و مجلس شورای اسلامی از طریق کمیته امداد امام خمینی (ره) مشمول تمام خدمات حمایتی می گردند.
- ماده 39 - به منظور فراهم کردن امکان افزایش خدمات قابل ارایه به بیمه شدگان و جلوگیری از بروز بحران مالی در سازمانهای بیمه ای و تقویت بنیه مالی آنها اقدامات ذیل انجام می شود:
  - الف - دولت مکلف است ضمن پرداخت تعهدات سالیانه خود به سازمانهای بیمه ای و عدم ایجاد بدهی جدید تا پایان برنامه سوم، پنجاه درصد (50%) بدهیهای خود به سازمانهای مذکور را طبق تفاهم با آنان از محل واگذاری سهام شرکتهای دولتی و اموال و داراییهای دولت و طرحهای نیمه تمام متناسب با فعالیت آنها تادیه کند.
  - ب - در صورتی که نرخ رشد دستمزدا اعلام شده کارگران در دو سال آخر خدمت آنها بیش از نرخ رشد طبیعی دستمزد کارگران بوده و باسالیهای قبل سازگار نباشد، مشروط بر آن که این افزایش دستمزد به دلیل ارتقای شغل نباشد سازمان تامین اجتماعی علاوه بر دریافت مابه التفاوت میزان کسور سهم کارگر و کارفرما به نسبت دستمزدهای واقعی و دستمزدهای اعلام شده سالیهای قبل از کارفرمای ذیربط، خسارات وارده بر سازمان را بر اساس آیین - نامه ای که توسط وزارتخانه های کار و امور اجتماعی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و به تصویب هیات وزیران می رسد از کارفرمایان اخذ خواهد کرد.
  - ج - در طول برنامه سوم تبصره 3 ردیف 3 ماده واحده قانون تامین اجتماعی مصوبه 27/7/1376 مجلس شورای اسلامی به شرح ذیل اصلاح میشود:
    - 1 - در صورت فوت بیمه شده ای که بین ده تا بیست سال سابقه پرداخت حق بیمه داشته باشد به بازماندگان وی به نسبت سنوات پرداخت حق بیمه بدون الزام به رعایت ماده 111 قانون تامین اجتماعی و به نسبت سهام مقرر در ماده 83 همان قانون مستمری پرداخت می گردد.
    - 2 - بیمه شده ای که از تاریخ تصویب این قانون به بعد فوت می شود چنانچه سابقه حق بیمه او از یک سال تاده سال باشد به بازماندگان وی در ازاء هر سال سابقه پرداخت حق بیمه غرامت مقطوعی معادل یک ماه حداقل دستمزد کارگر عادی در زمان فوت بطور یکجا و به نسبت سهام مقرر در ماده 83 قانون تامین اجتماعی پرداخت می شود.
  - ماده 40 - در اجرای وظایف مذکور در این فصل حداکثر مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون بنا به پیشنهاد مشترک سازمانهای برنامه و بودجه و امور اداری و استخدامی کشور ساختار سازمانی مناسب نظام تامین اجتماعی با رعایت اصول ذیل طراحی و جهت تصویب تقدیم مجلس شورای اسلامی می گردد:
    - الف - رفع تداخل وظایف دستگاههای موجود و حذف و یا ادغام دستگاههای موازی 0
    - ب - تامین پوشش کامل جمعیتی از نظر ابعاد نظام تامین اجتماعی و جامعیت نظام 0
    - ج - افزایش کارآمدی و اثربخشی سازمانهای مربوط و کاهش هزینه های اداری و پشتیبانی مجموعه نظام تامین اجتماعی 0
    - د - پیش بینی سازوکار لازم برای برقراری هماهنگی بین سازمانهای ذیربط و اتخاذ سیاست های واحد در بالاترین سطح تصمیم گیری اجرائی
    - ه - استفاده موثر از موسسات خیریه و امکانات مردمی و وقف و همچنین شوراهای اسلامی شهر و روستا و مراکز دینی و مذهبی 0
    - و - تاکید بر استفاده از سازمانهای موجود و پرهیز از ایجاد سازمانهای جدید.

ماده 41 - به منظور افزایش بازده سرمایه گذاریها و کاهش هزینه های جاری ، موسسات بیمه ای مکلفند اقدامات ذیل را به عمل آورند: الف - سرمایه گذاریهای جدید سازمانهای بیمه ای باید به گونه ای انجام شود که ضمن داشتن توجیه فنی ، اقتصادی و مالی دارای بازدهی مطلوب باشد در صورتی که سرمایه گذاریهای موجود نیز از بازدهی مناسب برخوردار نباشد ، سازمانهای مذکور موظفند تدریجاً نسبت به اصلاح ساختار سرمایه گذاری و یا واگذاری داراییهای مشمول این بند اقدام کنند.

ب - میزان پستهای سازمانی و نیروی انسانی موسسات بیمه ای همچنین هزینه های اداری و بالاسری آنها بر اساس ضوابطی که متناسب با تعداد افراد بیمه شده و پراکندگی آنها به تصویب هیات وزیران میرسد تعیین می گردد.

ماده 42 - کلیه بیمه شدگان (به استثنای کادرنیروهای مسلح و کارکنان وزارت اطلاعات) می توانند نسبت به تغییر سازمان بیمه ای خود اقدام کنند. نقل و انتقال حق بیمه و کسورات بیمه ای بین صندوق های بیمه ای بر اساس ضوابطی خواهد بود که حداکثر طی مدت شش ماه توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور ، وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و بر اساس محاسبات بیمه ای تهیه و به تصویب هیات وزیران میرسد.

ماده 43 - به منظور بهبود ارائه خدمات به ایثارگران (خانواده معظم شهدا ، مفقودین ، اسراء و همچنین آزادگان ، جانبازان و خانواده آنها) و ساماندهی خدمات قابل ارائه ، طرح جامع خدمات به ایثارگران مشتمل بر نظام پرداخت حقوق و مستمری ، خدمات درمانی و سایر خدمات توسط سازمانهای برنامه و بودجه و امور اداری و استخدامی کشور و نهادهای ذیربط تهیه و پس از تصویب هیات وزیران از محل منابع داخلی نهادها و موسسات ذیربط و بودجه عمومی به اجراء درمی آید. اختصاص بودجه عمومی منوط به عدم اجرای طرح از منابع داخلی نهادهای ذیربط است.

تبصره 1 - به منظور بهبود ارائه خدمات به محرومین و اقشار آسیب پذیر و ساماندهی متمرکز خدمات قابل ارائه به آنان کلیه خدمات حمایتی به محرومین و اقشار آسیب پذیر توسط کمیته امداد امام خمینی (ره) و کلیه خدمات توانبخشی به معلولین توسط سازمان بهرستی انجام می شود.

تبصره 2 - اجرای مفاد این ماده در مورد نهادهای تحت نظر مقام معظم رهبری ، پس از تایید معظم له ممکن خواهد بود.

ماده 44 - به منظور پیشگیری و کاهش اثرات بلایای طبیعی و ایجاد آمادگی لازم در مردم و تعیین دقیق نقش و وظایف دستگاههای اجرائی ، برای مقابله با حوادث و سوانح طبیعی ، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران موظف است با هماهنگی وزارت کشور و نیروی مقاومت بسیج در سال اول برنامه ، طرح جامع امداد و نجات را با همکاری دستگاههای ذیربط تهیه و به تصویب هیات وزیران برساند. این طرح مشتمل بر: مدیریت بحران ، آموزش و ایجاد آمادگی در مردم و نحوه مشارکت دستگاههای اجرائی ، نقش صداوسیما جمهوری اسلامی ایران و رسانه های گروهی ، اقدامات و عملیات اجرائی ، منابع مالی و تدارکاتی و 1000 است.

تبصره - نیروی مقاومت بسیج به عضویت ستادهای حوادث غیرمترقبه کشور درمی آید.

ماده 45 - کلیه شرکتهای بیمه ای تجاری مجازند با رعایت قوانین و مقررات مربوط ، نسبت به ارائه خدمات بیمه ای همگانی و مکمل تامین اجتماعی اقدام کنند.

ماده 46 -

الف - سیاست پرداخت یارانه کالاهای اساسی شامل گندم ، برنج ، روغن نباتی ، قند و شکر ، پنیر ، دارو و شیرخشک در برنامه سوم با حفظ کالابرج از نظر تعداد ، مقدار روزنی و قیمت آن مطابق با برنامه دوم ادامه خواهد یافت 0

دولت موظف است یارانه پرداختی به کالاهای اساسی را بر اساس مقدار سرانه در برنامه دوم بصورت زیالی و ارزی در بودجه سالانه منظور نماید ب - سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان موظف است با اعلام وزارت بازرگانی پس از انجام محاسبات لازم نسبت به برقراری مابه - التفاوت در مورد کالاهای وارداتی که دارای امتیاز قابل توجه هستند ، اقدام نماید مابه - التفاوت ماخوذه را به حساب خزانه واریز نماید. دولت می تواند معادل صد درصد (100%) وجوه مابه - التفاوت ماخوذه را بر اساس پیشنهاد وزارت بازرگانی و تصویب شورای اقتصاد در نظام پرداخت یارانه کالاهای خدماتی که ضرورت استفاده از یارانه را دارند استفاده نماید.

ماده 47 - یارانه های کشاورزی مانند کود ، سم و بذردر طی سالهای برنامه حفظ و ادامه می یابد و دولت وظیفه دارد قیمت تضمینی کالاهای اساسی را به نحوی تعیین کند که در پایان سال سوم برنامه ، قیمت خرید داخلی آنها با هزینه خرید این کالاها از خارج برابری کند.

فصل ششم - سیاست های اشتغال

ماده 48 - وزارت کشور موظف است حداکثر در سال اول برنامه پنج ساله سوم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران ترتیبی اتخاذ نماید که کلیه افراد خارجی فاقد پروانه کار را جمع آوری نموده و در صورت عدم تهدید جانی ، آنها را به کشور متبوع خود انتقال دهد و در غیر این صورت آنها را در اردوگاههای مشخص مجتمع نماید.

تشخیص وجود و یا عدم وجود تهدید جانی به عهده وزارت امور خارجه است. آئین نامه اجرائی این ماده توسط وزارتخانه های کشور ، امور خارجه و کار و امور اجتماعی تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 49 - به منظور تشویق کارفرمایان کارگاههای موجود به استخدام نیروی کار جدید ، دولت موظف است کارفرمایانی را که در دوران برنامه از طریق مراکز خدمات اشتغال وزارت کار و امور اجتماعی مبادرت به استخدام نیروی کار جدید نمایند مشمول تخفیفاتی به شرح زیر قرار دهد:

الف - تخفیف در میزان حق بیمه سهم کارفرما و پیش بینی اعتبار لازم برای جبران کاهش درآمد سازمان تامین اجتماعی در بودجه کشور ب - کاهش مالیات کارفرمایان این گونه کارگاهها به میزان مالیات بر حقوق دریافتی از کارکنان جدید الاستخدام 0 آئین نامه اجرائی این ماده حداکثر سه ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های کار و امور اجتماعی ، بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

تبصره - کارگاههایی که در دوران برنامه به بهره برداری میرسند نیز در مورد اشتغال مازاد بر پیش بینی در طرح و جواز تاسیس از مزایای این ماده استفاده خواهند کرد .

ماده 50 - به دولت اجازه داده می شود به منظور ایجاد اشتغال در مناطق کمتر توسعه یافته :

الف - معافیت از حقوق و عوارض دولتی برای سرمایه گذارانی که در این مناطق اقدام به سرمایه گذاری می نمایند ، طبق آئین نامه ای که بنا به پیشنهاد وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی و صنایع و کار و امور اجتماعی و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیات دولت می رسد در طول سالیان اجرای برنامه در نظر بگیرد.

ب - قسمتی از تسهیلات اعطائی به سرمایه گذاران بخش خصوصی و تعاونیها و تعاونیهای خدمات تولیدکنندگان ، تعاونیهای تولید روستائی عشایری و بهره برداری از منابع طبیعی و طرحهای خوداشتغالی را پرداخت کند.

ج - تسهیلات اعطائی در قالب بودجه های سنواتی و آئین نامه های اجرائی آنها باید بطوری تقسیم شود که سهم مناطق کمتر توسعه یافته به نسبت شاخص بیکاری آنها بیشتر باشد بصورتی که در پایان برنامه جبران کمبود اشتغال این مناطق شده باشد.

ماده 51 - دولت موظف است به منظور توسعه کمی و کیفی مهارتهای فنی و حرفه ای نیروی کار و راهی آموزشهای متنوع مهارتی به گروههای مختلف ، نسبت به اختصاص سهمیه ای خاص در پرداخت یارانه تسهیلات به سرمایه گذاران بخش خصوصی و تعاونی در زمینه ایجاد آموزشگاههای آزاد فنی و حرفه ای اقدام کند.

ماده 52 - در جهت منطقی نمودن هزینه برق ، گاز ، تلفن ، آب و فاضلاب و نیز متناسب نمودن نرخهای ترجیحی در جهت حمایت از تولید (در مقایسه با بخشهای غیر تولیدی) ، کمیته ای متشکل از نمایندگان وزارتخانه های متولی امور تولیدی و زیربنائی (حسب مورد) و سازمان برنامه و بودجه ، همه ساله ضوابط تعیین نرخ فروش (اعم از اشتراک و نرخ نهاده ها) را متناسب با هدف فوق تهیه و به شورای اقتصاد پیشنهاد خواهد نمود.

هزینه های اشتراک زیربنای فوق برای واحدهای تولیدی ، صنعتی ، معدنی ، کشاورزی ، بعلاوه هزینه حفراجه ، قیمت زمین و پروانه ساختمان مورد استفاده واحدهای تولیدی غیر دولتی که طی برنامه سوم تقاضای انشعاب می کنند ، پس از بهره برداری با تسلیط پنج ساله توسط دستگاههای ذیربط دریافت خواهد شد.

وزارتخانه های نیرو ، نفت ، پست و تلگراف و تلفن و راه و ترابری موظف به تامین آب ، برق ، گاز ، تلفن و راه دسترسی تاورودی شهرک های صنعتی و نواحی صنعتی حسب اعلام وزارت صنایع می باشند.

ماده 53 - کمیته ای متشکل از وزرای امور خارجه ، کار و امور اجتماعی ، امور اقتصادی و دارایی و رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برنامه ریزی ، هدایت و نظارت و پیش بینی تمهیدات لازم را از نظر قوانین و مقررات برای اعزام نیروی کار به خارج از کشور برعهده خواهد داشت . آئین نامه اجرائی این ماده مشتمل بر چگونگی برقراری تسهیلات و حمایتهای قانونی از اعزام شوندگان و اعزام کنندگان (کار یابیهای خصوصی) و جذب درآمد ارزی افراد اعزام شده توسط این کمیته تهیه و به

تصویب هیات وزیران خواهد رسید .

ماده 54 - به دولت اجازه داده می شود ، در قالب لوایح بودجه سنواتی و از طریق وجوه اداره شده ، تسهیلات متناسب با سهم متقاضیان سرمایه - گذاری در طرحهای اشتغال زاو صنایع کوچک و نیز قسمتی از سود و کارمزد تسهیلات مذکور در قالب این قانون تامین کند. همچنین بخشی از تسهیلات اعتباری سیستم بانکی باید برای حمایت از صنایع کوچک و اشتغال زا اختصاص یابد. آئین نامه اجرائی این ماده حداکثر طی مدت شش ماه به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 55 - سه درصد (3%) از سپرده های قانونی بانکها نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر مبنای درصد سال 1378 در اختیار بانکهای کشاورزی ، مسکن و صنعت و معدن (هر بانک یک درصد (1%) قرار می گیرد تا صرف اعطای تسهیلات به طرحهای کشاورزی و دامپروری ، احداث ساختمان و مسکن ، تکمیل طرحهای صنعتی و معدنی بخش غیر دولتی شود که ویژگی عمده آنها اشتغال زائی می باشد.

آئین نامه اجرائی این ماده با رعایت قانون عملیات بانکی بدون ربا و به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب شورای پول و اعتبار می رسد.

ماده 56 - در اجرای بند (2) اصل چهل و سوم (43) قانون اساسی ، نظام بانکی کشور موظف است در طول سالهای برنامه سوم به نحوی برنامه ریزی و اقدام نماید که همواره پس از کسر ذخایر قانونی و احتیاطی سپرده های قرض الحسنه پس انداز که حداکثر از بیست درصد (20%) آن تجاوز نمی کند، حداقل هفتاد درصد (70%) بقیه را برای تهیه ابزار کار در اختیار کسانی قرار دهد که برای کار کردن امکان تهیه وسایل کار خود را ندارند . این تسهیلات به صورت وام بدون بهره و کارمزد آن را شورای پول و اعتبار معین می کند. بیکاران ساکن در روستاها و زنان بیکار سرپرست خانوار و همچنین حرفه آموختگان بخش های فنی و حرفه ای دولتی و غیر - دولتی از اولویت برخوردارند. مبلغ وام برای هر متقاضی حداکثر ده - میلیون (10/000/000) ریال معین می شود و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است مطابق آئین نامه اجرائی این ماده که آن را ظرف سه ماه تهیه و به تصویب هیات وزیران می رساند، بر اساس اصل اعتماد و اتخاذ ساده ترین شکل اخذ تعهد، ترتیب اعطای تسهیلات را به متقاضیان فقط برای یک بار بدهد و باز پرداخت وجوه وام داده شده را به نحوی معین کند که واقع بینانه و مطابق با شرایط اقتصادی وام گیرنده باشد و صد او سیمای جمهوری اسلامی ایران وظیفه دارد با همکاری سازمان ها و وزارتخانه ها و موسسات ذیربط در امر اشتغال و همچنین بخش غیر دولتی برنامه های لازم به منظور آموزش نحوه پرداختن به حرف و مشاغل مختلف کوچک که احتیاج به سرمایه کم دارد را از شبکه های مختلف خود به مردم آموزش دهد. در این آموزش ها تکیه بر استفاده از امکانات و تسهیلات و مواد اولیه و بازارهای محلی ، یک اصل قلمداد خواهد شد. وزارت امور اقتصادی و دارائی موظف است گزارش عملکرد این ماده را هر شش ماه یک بار به مجلس شورای اسلامی ارسال نماید.

ماده 57 - در برنامه های اشتغال زائی و اعطای امتیازات و تسهیلات ، ایثارگران در اولویت هستند و دولت موظف است حمایت های لازم در حفظ و تثبیت موقعیت شغلی آنان را اعمال نماید.

فصل هفتم - نظام مالیاتی و بودجه

ماده 58 - از سال 1379 کلیه تخفیف ها ، ترجیحات و معافیت های مالیاتی و حقوق گمرکی کلیه دستگاههای موضوع ماده 11 این قانون ، موسسات ، نهادهای انقلابی و عمومی غیر دولتی جز در مورد بخشهای فرهنگی و به غیر از معافیت های برقرار شده بر اساس کنوانسیونهای بین المللی تجاری و واردات کاغذ برای تهیه کتب درسی آموزش و پرورش ، لغومی گردد. تبصره 1 - اعمال این ماده در مورد نهادهائی که از طرف حضرت امام خمینی (ره) یا مقام معظم رهبری دارای مجوز می باشند، منوط به موافقت مقام معظم رهبری است.

تبصره 2 - اقلام عمده دفاعی که توسط وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و سایر نیروهای مسلح از خارج تامین می شود، از شمول این ماده مستثنی می گردد.

ماده 59 - در نظام مالیاتی :

الف - به دولت اجازه داده می شود به منظور افزایش کارائی نظام مالیاتی و رفع موانع سازمانی موجود و همچنین تمرکز کلیه امور مربوط به اخذ مالیات ، "سازمان امور مالیاتی کشور" را به صورت یک موسسه دولتی و زیر نظر وزیر امور اقتصادی و دارائی ایجاد کند، با ایجاد این سازمان کلیه اختیارات ، وظایف ، نیروی انسانی ، امکانات و تجهیزات موجود وزارت امور اقتصادی و دارائی

که در معاونت امور مالیاتی و بخشها و حوزه های مالیاتی به کار گرفته می شوند به این سازمان منتقل می گردد. تشکیلات سازمان مذکور و آئین نامه اجرائی این بند به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان امور اداری و استخدامی کشور به تصویب هیات وزیران میرسد.

ب - وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است طی سه سال اول برنامه سوم توسعه نسبت به طراحی و راه اندازی نظام جامع اطلاعات مالیاتی کشور اقدام کرده و با گردآوری، و پردازش اطلاعات مربوط به فعالیتهای اقتصادی مودیان مالیاتی در شبکه فراگیر، روش خوداظهاری را در نظام مالیاتی کشور توسعه و ترویج دهد.

ماده 60 - در جهت ایجاد ثبات در میزان درآمدهای ارزی و ریالی حاصل از صدور نفت خام در دوران برنامه سوم توسعه و تبدیل دارایی حاصل از فروش نفت به دیگر انواع ذخایر و سرمایه گذاری و امکان تحقق دقیق فعالیتهای پیش بینی شده در برنامه، دولت مکلف است با ایجاد "حساب ذخیره ارزی حاصل از درآمد نفت خام" و "حساب ذخیره ریالی" اقدامات زیر را به عمل آورد:

الف - از سال 1380 مازاد درآمد ارزی حاصل از صادرات نفت خام در پایان هر سال نسبت به ارقام پیش بینی شده در جدول شماره 2 این قانون در حساب سپرده دولت نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تحت عنوان "حساب ذخیره ارزی درآمد نفت خام" نگهداری می شود.

ب - از آغاز سال سوم برنامه، در صورتی که درآمد ارزی حاصل از صدور نفت خام، کمتر از ارقام مندرج در جدول شماره 2 این قانون باشد، دولت در فواصل زمانی شش ماهه می تواند از موجودی حساب ذخیره ارزی برداشت کند. معادل ریالی این وجوه در حساب درآمد عمومی دولت منظور می گردد.

ج - بخشی از مانده وجوه ارزی حساب موضوع بند الف این ماده در چارچوب اولویتهای برنامه سوم جهت توسعه فعالیتهای تولیدی و سرمایه گذاری بر اساس نرخ مبادله روز به فروش رسیده و معادل ریالی آن در "حساب ذخیره ریالی" نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نگهداری می شود پس از حصول اطمینان از تحقق درآمدهای ریالی پیش بینی شده در قانون بودجه هر سال، اعطای وام کوتاه مدت برای فعالیتهای تولیدی و سرمایه گذاری از محل باقیمانده وجوه ارزی مجاز خواهد بود.

د - استفاده از وجوه "حساب ذخیره ریالی" برای تامین هزینه های بودجه عمومی دولت صرفاً در صورت کاهش درآمد ارزی حاصل از صادرات نفت خام نسبت به رقم مصوب و عدم امکان تامین اعتبارات مصوب از مالیات و سایر منابع، مجاز خواهد بود و استفاده از آن برای تامین کسری ناشی از درآمدهای غیر نفتی بودجه عمومی دولت ممنوع است.

ه - آئین نامه اجرائی این ماده به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی طی مدت سه ماه از تصویب این قانون به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 61 -

الف - مبادله موافقتنامه شرح عملیات طرحهای عمرانی به تفکیک مطالعاتی، انتفاعی و غیر انتفاعی، فقط برای یک بار در دوران برنامه انجام می پذیرد. موافقتنامه هائی که براب انطباق میزان اعتبار سالانه طرحها با قوانین بودجه سنواتی مبادله می شود، جنبه اصلاحیه داشته و نباید موجب افزایش اهداف و تعداد پروژه های طرح شود. موارد استثناء که منجر به افزایش حجم عملیات و یا تعداد پروژه های می گردد، بر اساس ساز و کار بنده این ماده صورت خواهد پذیرفت 0

ب - مبادله موافقتنامه طرحهای عمرانی انتفاعی و غیر انتفاعی جدید صرفاً پس از طی مراحل زیر مجاز خواهد بود:

1 - انجام مطالعات مبنی بر وجود توجیه فنی، اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی 0

2 - انجام مطالعات طراحی تفصیلی 0

3 - حصول اطمینان از وجود اعتبار کافی و یا تامین منابع، با توجه به تعهدات طرحهای عمرانی در دست اجرای هر یک

از دستگاههای اجرائی 0 مبادله موافقتنامه طرحهای عمرانی صرفاً نظامی بخش دفاع تابع دستورالعمل خاصی است که به پیشنهاد مشترک ستادکل نیروهای مسلح، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ج - دستگاههای اجرائی موظفند طرحهای عمرانی در دست اجرای خود را به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه به منظور ساده سازی و ارزان سازی (با اعمال مهندسی ارزش) ضمن رعایت استانداردهای فنی مورد بازنگری قرار دهند.

د - سازمان برنامه و بودجه موظف است با همکاری دستگاههای اجرائی طرحها و پروژه های عمرانی در دست اجرا را برای

تخصیص اعتباروتعیین زمان خاتمه باتوجه به میزان پیشرفت کار، به منظور صرفه جویی و تسریع در اجراء، حداکثر تا پایان سال 1379 اولویت بندی کند.

ه - آئین نامه اجرائی این ماده با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیات وزیران می رسد.

ماده 62 - به دولت اجازه داده می شودداری های ثابت شرکت های دولتی راکه صددرصد (100%) سهام آنها متعلق به دولت و یا متعلق به شرکت های دولتی مذکور هستند، در دوران برنامه سوم توسعه ، یک بار مورد تجدید ارزیابی قرار دهد. مبالغ حاصل از تجدید ارزیابی شرکت های دولتی یادشده مشمول پرداخت مالیات بردرآمد و سایر انواع مالیات ها نمی شود و مبالغ حاصل باید حسب مورد به حساب افزایش سرمایه دولت و یا شرکت دولتی مربوط در شرکت های دولتی یادشده منظور گردد. آیین - نامه اجرائی این بند چگونگی استهلاک دارایی های ثابت استهلاک پذیر تجدید ارزیابی شده ، به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 63 - حدنصاب معاملات دولتی (موضوع مواد 80، 86، 87 قانون محاسبات عمومی) بر مبنای سال 1378 باشاخص خرده فروشی کالا و خدمات ، همه ساله با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب هیات وزیران تعدیل می گردد.

ماده 64 - اعتبارات جاری و عمرانی این قانون جهت درج در لوایح بودجه سالانه کل کشور، با رعایت اصول و طبقه بندی وظایف دولت ، مذکور در این ماده و رعایت اولویت های ذیل بنایه پیشنهاد سازمان برنامه و تصویب هیات وزیران بر حسب امور و فصل بین بخش های مختلف تقسیم خواهد شد و برنامه های اجرائی هر بخش متناسب با اعتبارات پیش بینی شده از محل درآمدهای عمومی و منابع غیردولتی تنظیم می گردد:

الف - وظایف اعمال حاکمیت دولت که منافع حاصل از انجام آن شامل همه اقشار جامعه می گردد و بهره مندی افراد از این نوع خدمات نه تنها موجب ایجاد محدودیت برای استفاده دیگران نمی شود بلکه تحقق آن اقتدار دولت را نیز افزایش می دهد، از قبیل مدیریت ملی و اداره امور کشور، وضع قوانین و مقررات ، ایجاد نظم اجتماعی و استقرار عدالت اجتماعی ، حفظ نظم و امنیت عمومی ، عدالت قضائی و دفاع از مرزهای کشور و تقویب کمی و کیفی بسیج مستضعفان 0 اعتبار مورد نیاز برای انجام این وظایف از محل درآمدهای عمومی تامین می شود و بر اساس افزایش کارایی دستگاه های ذیربط ، منابع اختصاص یافته جهت بهبود کیفیت ارائه خدمات به مردم در دوران برنامه سوم توسعه افزایش می یابد.

ب - وظایف مربوط به تصدی های اجتماعی که منافع اجتماعی حاصل از آنها نسبت به منافع فردی برتری دارد و موجب بهبود وضعیت زندگی افراد جامعه می گردد، از قبیل آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه ای ، بهداشت و درمان ، تربیت بدنی و ورزش ، فعالیت های فرهنگی ، هنری و تبلیغات دینی 0

اعتبار مورد نیاز برای انجام این وظایف از محل منابع بودجه عمومی و مشارکت بخش غیردولتی تامین خواهد شد و دستگاه های ذیربط موظفند زمینه های لازم برای توسعه فعالیت های بخش غیردولتی و واگذاری بخشی از فعالیت های فعلی دولت را به این بخش فراهم کنند.

صددرصد (100%) منابع حاصل از واگذاری این گونه فعالیت ها به بخش غیردولتی ، برای توسعه فعالیت های دولت در مناطقی که بخش غیردولتی رغبتی به سرمایه گذاری ندارد و همچنین افزایش کیفیت خدمات فعلی هزینه خواهد شد.

ج - اعتبار لازم برای اجرای طرح های عمرانی غیرانتفاعی که موجب تقویت آن گروه از زیرساخت های اقتصادی و اجتماعی می گردد که امکان سرمایه گذاری بخش خصوصی در آن وجود ندارد، از طریق بودجه عمومی دولت تامین خواهد شد.

د - وظایف مربوط به تصدی های اقتصادی در بخش های تولیدی و زیربنائی ، از محل منابع داخلی شرکت های دولتی و موسسات انتفاعی وابسته به دولت و یا سایر منابع غیروابسته به بودجه عمومی دولت تامین اعتبار خواهد شد، مگر در مواردی که باتوجه به حجم بالای سرمایه گذاری و سایر ضرورت ها، با تصویب هیات وزیران سرمایه گذاری بخش دولتی ضروری تشخیص داده شود. در زمینه سرمایه گذاری های زیربنائی علاوه بر سرمایه گذاری شرکت های دولتی متولی امور زیربنائی از محل منابع داخلی ، چنانچه شرکت های صنعتی و معدنی دولتی و یا غیردولتی نسبت به سرمایه گذاری در این زمینه ها برای تامین نیازهای خود اقدام نمایند، هزینه های مزبوره عنوان هزینه های قابل قبول مالیاتی منظور خواهد شد.

بخشی از وظایف دولت در این قسمت در دوران برنامه به تدریج به بخش غیردولتی واگذار می گردد.

ماده 65 - به دولت اجازه داده می شود در تنظیم لوایح بودجه سالانه ، پرداخت بخشی از اعتبارات طرح های عمرانی انتفاعی

رادقالب تسهیلات و کمکهای مالی و فنی ، توسط بانکهای تخصصی و توسعه ای از طریق وجوه اداره شده یادیدگروشهائی مرسوم در نظام بانکی ، منظور کند. وجوه برگشت شده طرحهای انتفاعی ، موضوع ماده 32 قانون برنامه و بودجه مصوب 1351 نیز با ساز و کار فوق به سایر طرحهای انتفاعی اختصاص می یابد

ماده 66 - به شرکتهای دولتی موضوع ماده 11 این قانون و سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران اجازه داده میشود با رعایت مقررات مربوط نسبت به فروش اموال مازاد بر نیاز خود، به استثنای خودرو، از طریق مزایده اقدام کرده و معادل صد درصد (100%) وجوه حاصله رادقالب بودجه مصوب خود صرف هزینه های سرمایه گذاری کنند. وجوه سرمایه - گذاری معادل مابه التفاوت قیمت دفتری و وجوه دریافتی از پرداخت مالیات بر درآمد معاف است.

ماده 67 - به وزارتخانه های صنایع ، معادن و فلزات ، نیرو و نفت اجازه داده میشود حسب مورد به منظور سرمایه گذاری های مولد و اعطای کمکهای مالی و فن آوری برای ارتقاء سطح طراحی ، مهندسی ساخت تجهیزات ، نمونه سازی ماشین آلات ، مطالعات و عملیات اکتشافی و معدنی به طرح - های مورد تایید در بخش ذیربط از محل بودجه عمومی رادقالب وجوه اداره شده نزد بانکها نسبت به تامین تسهیلات اعتباری اقدام کرده و مابه - التفاوت نرخ سود تسهیلات مذکور پرداخت کنند. میزان وجوه اداره شده مذکور شامل اعتبار مربوط به پرداخت مابه التفاوت نرخ سود در قانون بودجه هر سال تعیین می گردد. در صورت لزوم بخشی از نیازهای اعتباری طرح های مذکور که از محل بودجه عمومی دولت تامین میشود، می تواند به عنوان کمک بلاعوض تلقی گردد. عناوین و سهم حمایت دولت رادقالب کمک بلاعوض و یارانه سود انتظار در طرح های مشمول دریافت این کمک توسط کمیته ای مرکب از وزارتخانه - های ذیربط و سازمان برنامه و بودجه تعیین خواهد شد.

مبالغ دریافتی از بابت بازپرداخت اقساط تسهیلاتی که از محل بودجه عمومی تامین شده مجدداً به روش فوق الذکر مورد استفاده قرار میگیرد. مانده وجوه فوق الذکر در آخر برنامه و نیز اقساط بازپرداخت شده از محل تسهیلات مذکور پس از برنامه به حساب افزایش سرمایه بانک های تخصصی منظور و معادل آن از بدهی دولت به نظام بانکی کسر خواهد شد.

ماده 68 - به شرکتهای تابعه وزارتخانه های پست و تلگراف و تلفن ، صنایع ، معادن و فلزات ، نیرو و نفت اجازه داده می شود به منظور اعطای کمکهای مالی و فن آوری برای ارتقای سطح طراحی ، مهندسی ، ساخت تجهیزات ، نمونه سازی ماشین آلات ، مطالعات و عملیات اکتشافی به طرحهای مورد تایید مجمع عمومی از محل منابع داخلی رادقالب وجوه اداره شده نزد بانکها نسبت به تامین تسهیلات اعتباری ، اقدام کرده و مابه التفاوت نرخ سود را از منابع داخلی خود پرداخت کنند. میزان وجوه اداره شده مذکور شامل اعتبار مربوط به پرداخت مابه التفاوت نرخ سود بودجه سالانه شرکتهای مذکور تعیین می گردد.

ماده 69 - دولت مکلف است لایحه بودجه های سالیانه را به نحوی تنظیم نماید که کسری احتمالی از طریق استقراض از بانک مرکزی و سیستم بانکی کشور تامین نشده باشد.

فصل هشتم - نظام درآمد - هزینه استان

ماده 70 - به منظور تصمیم گیری ، تصویب ، هدایت ، هماهنگی و نظارت در امور برنامه ریزی و توسعه و عمران استانها ، در چارچوب برنامه ها و سیاست ها و خط مشی های کلان کشور ، شورای برنامه ریزی و توسعه هراستان به ریاست استاندار تشکیل میشود.

تبصره 1 - به منظور پیشبرد اهداف و انجام وظایف شورای برنامه ریزی و توسعه استان ، کمیته های تخصصی متشکل از مدیران و روسای ادارات کل ، شعب و نمایندگی سازمانهای دولتی ، موسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی در استان که مشمول نظام بودجه استانی بوده و یا قسمتی از وظایف عمرانی استانی را عهده دار هستند (دستگاههای اجرائی استانی) تشکیل میگردد. آئین نامه اجرائی شورای برنامه ریزی استان و کمیته های تخصصی توسط سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

تبصره 2 - پس از تشکیل کمیته های تخصصی موضوع این ماده ، سایر شوراهای کمیته ها و ستادهای مرتبط موجود استان منحل و وظایف آنها در قالب وظایف این کمیته ها ساماندهی و تنظیم میشود.

تبصره 3 - وظیفه دبیرخانه شورای برنامه ریزی و توسعه استان به عهده سازمان برنامه و بودجه استان است.

ماده 71 - شورای برنامه ریزی و توسعه استان وظایف زیر را به عهده دارد: الف - بررسی و تایید برنامه های بلندمدت توسعه استان شامل جهت گیری - های توسعه بلندمدت استان ، در چارچوب نظام برنامه ریزی کشور و در راستای جهت گیریهای بلندمدت

کشور و طرح آمایش ملی 0

ب - بررسی و تایید برنامه های میان مدت توسعه استان شامل هدفها، سیاستها و خط مشی های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و اولویتهای سرمایه گذاری در توسعه استان که در چارچوب رهنمودهای کلی و سیاست - های کلان و بخشی و سازگار با برنامه میان مدت ملی برای دوره برنامه توسعه تهیه میشود.

ج - تصویب طرحهای توسعه و عمران و سلسله مراتب خدمات شهری و روستایی در قالب برنامه های توسعه استان، بارعایت سیاست های مصوب شورای عالی معماری و شهرسازی 0

د - اتخاذ تدابیر لازم برای تحقق آن قسمت از درآمدهای عمومی و اختصاصی دولت در استان که توسط دستگاه اجرائی استانی وصول و به خزانه استان واریز می گردد (درآمد استانی) و پیشنهاد کسب منابع جدید درآمد در چارچوب سیاست های مصوب دولت 0

ه - اتخاذ تدابیر لازم برای صرفه جویی در هزینه ها و پیشنهاد راههای کاهش هزینه در چارچوب سیاست های مصوب دولت 0 و - بررسی و تایید بودجه پیشنهادی سالانه استان شامل منابع مالی لازم از محل درآمدهای استان و سهمی از منابع ملی و اعتبارات جاری و عمرانی دستگاههای اجرائی استان از محل درآمد عمومی و اعتبارات از محل درآمد اختصاصی، در چارچوب بخشنامه ها و دستورالعملهای تهیه و تنظیم بودجه کل کشور، برای ارایه به سازمان برنامه و بودجه 0

ز - بررسی و توزیع اعتبارات عمرانی استانی مصوب بین فصول و برنامه ها و طرحهای عمرانی و دستگاههای اجرائی استانی به تفکیک شهرستان بر اساس پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه استان 0

ح - بررسی و توزیع اعتبارات جاری دستگاههای اجرائی استانی به تفکیک برنامه و فصول هزینه بر اساس پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه استان 0

ط - بررسی و تصمیم گیری در مورد توسعه صادرات غیر نفتی استان و در صورت لزوم خط مشی های اجرائی مبادلات مرزی اعم از بازارچه ها، تعاونیهای مرز نشینی در چارچوب سیاست های کلی تجارت خارجی کشور 0
ی - بررسی برنامه های سالانه و میان مدت اصلاح و تحول اداری متناظر برنامه های توسعه مصوب و پیشنهاد آن به مراجع ذیربط 0

ک - شناخت قابلیتها و مزایای نسبی استان و ایجاد زمینه های لازم برای تشویق و توسعه سرمایه گذاریهای مردمی در امور اقتصادی، تولیدی و اجتماعی 0

ل - ساماندهی کمکها و توسعه مشارکتهای مردمی در اقدامات عمرانی و امور عام المنفعه 0

م - بررسی راههای تجهیز و جذب پس اندازهای مردم و به کارگیری آنها در امور توسعه استان در چارچوب سیاست ها و خط مشی های پولی کشور 0

ن - پیشنهاد برنامه های توسعه مشارکت زنان و جوانان به ویژه بسیجیان در فعالیتهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی استان به مراجع ذیربط و تنظیم سیاست های اجرائی مربوطه 0

س - پیشنهاد برنامه های توسعه منابع انسانی به مراجع ذیربط و تنظیم سیاست های اجرائی مربوطه 0

ع - پیشنهاد برنامه های استقرار نظام تامین اجتماعی ملی در سطح استان به مراجع ذیربط و تنظیم سیاست های اجرائی مربوطه 0
ف - بررسی وضعیت اشتغال در سطح استان و پیش بینی روشهای تشویقی برای سرمایه گذاری در امر اشتغال 0

ص - پیشنهاد برنامه ها و تامین منابع تقویت و توسعه بسیج استان 0

ماده 72 - به منظور ساماندهی نظام غیر متمرکز درآمد - هزینه استانی، در هر استان خزانه معین استان، وابسته به خزانه داری کل و زیر نظر اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان تشکیل میشود.

ماده 73 - خزانه داری کل موظف است برای هر یک از خزانه های معین استان یک حساب به عنوان "حساب خزانه داری کل"، (خزانه معین استان) در مرکز استان ذیربط افتتاح کند. از ابتدای سال 1379 نمایندگی خزانه در استان به خزانه معین استان تبدیل خواهد شد.

ماده 74 - خزانه معین استان مضایف زیر را بر عهده خواهد داشت:

الف - امور مربوط به ثبت و دریافت کلیه درآمدهای استانی در چارچوب قوانین مقررات مربوط 0

- ب - امور مربوط به دریافت و پرداخت سهم از منابع ملي طبق قوانين و مقررات مالي کشور 0
- ج - امور مربوط به پرداخت تنخواه گردان حسابداري به دستگاههاي اجرائي استان مطابق دستورالعملها و قوانين جاري کشور 0
- د - امور مربوط به افتتاح حسابهاي دولتي در استان براي کليه دستگاه - هاي اجرائي استان (صرفنظر از اينکه دستگاهداري بودجه استاني است يا ملي) 0
- ه - انجام امور مربوط به پرداخت اعتبارات جاري و عمراني استان بر اساس مصوبات کميته تخصيص اعتبارات استان 0
- و - ارايه گزارشهاي مالي از عملکرد درآمدهاي استاني ، عملکرد اعتبارات جاري و عمراني استان به دبیرخانه ستاد درآمدها و تجهيز منابع استان و دبیرخانه کميته تخصيص اعتبارات استان در مقاطع سه ماهه 0
- تبصره 1 - ساير اموري که بر اساس قوانين و مقررات موجود به عهده نمايندگي خزانه محول شده است به خزانه معين استان واگذار ميشود
- تبصره 2 - خزانه معين استان علاوه بر وظائف استاني خود، در هر موردی که لازم باشد به تشخيص و ساير امور اقتصادي و اداري به عنوان نمايندگي خزانه داري کل در عمل خواهد کرد.
- ماده 75 - بودجه استان که در قالب برنامه هاي مصوب تنظيم ميشود شامل درآمد استاني ، سهم از درآمد ملي ، اعتبارات جاري و اعتبارات عمراني استان در قالب لايحه بودجه سالانه کل کشور تقديم مجلس شوراي اسلامي ميشود.
- تبصره - در طول برنامه تخصيص اعتبارات عمراني سالانه استانها به نوي بايد تنظيم گردد که درصد بودجه عمراني استاني (مجموع استانها) نسبت به بودجه عمراني کل کشور از بيست و شش درصد (26%) در سال اول برنامه و بارشده سالانه شش درصد (6%) از پنجاه درصد (50%) سال آخر برنامه سوم کمتر نباشد.
- ماده 76 - درصد معينی از درآمدهاي آريزي به خزانه معين هراستان در قالب بودجه سنواتي به تامين اعتبارات عمراني همان استان اختصاص مي يابد و تمام يا قسمتي از هزينه هاي جاري هراستان منظور شده در قوانين بودجه سنواتي از محل درصد باقيمانده درآمدهاي آن استان تامين ميشود. به تناسب درآمد هزينه هراستان ، نسبتهاي مذکور به پيشنهادهای سازمان برنامه و بودجه توسط هيأت وزيران تعيين ميگردد.
- تبصره - چنانچه درآمد استان از درآمدهاي پيش بيني شده در بودجه مصوب بيشتري شود، مازاد درآمد پس از آريزي به خزانه در قالب قوانين بودجه همان سال ، يا سال بعد، جهت تکميل طرحهاي عمراني و بهبود کيفيت ارايه خدمات و اصلاح ساختارهاي فني ، اقتصادي و مديريتي استان بر اساس آئين نامه اي که بنا به پيشنهادهای سازمان برنامه و بودجه به تصويب هيأت وزيران ميرسد، در اختيار استان قرار ميگيرد.
- ماده 77 - کميته تخصيص اعتبارات استاني مرکب از معاون عمراني استاندار، رئيس سازمان برنامه و بودجه استان و مديرکل امور اقتصادي و اداري استان تشکيل ميشود و بر اساس گزارش خزانه معين استان نسبت به تعيين سقف تخصيص اعتبارات جاري دستگاههاي اجرائي استان و اعتبارات عمراني بر حسب فصول تصميم گيري مي کند.
- تبصره - وظيفه دبیرخانه کميته تخصيص اعتبارات استاني بر عهده سازمان برنامه و بودجه استان است.
- ماده 78 - عناوين برنامه هاي عمراني و آن دسته از وظائف دولت که نتايج کارکردي آن از محدوده استان فراتر نباشد (وظايف استاني) و مي بايد در قالب بودجه استاني تامين اعتبارات به پيشنهادهای سازمان برنامه و بودجه به تصويب هيأت وزيران خواهد رسيد.
- تبصره - اختيارات لازم براي اجرائي وظائف استاني موضوع اين ماده توسط سازمان امور اداري و استخدامي کشور با هماهنگي دستگاههاي اجرائي ذيربط قبل از تنظيم لوايح سنواتي ، تعيين و به عنوان شرح وظائف جديد دستگاههاي اجرائي استاني ابلاغ مي شود.
- ماده 79 - طي مدت سه ماه پس از تصويب اين قانون ، عناوين درآمدهاي استاني به پيشنهادهای مشترک سازمان برنامه و بودجه و وزارت امور اقتصادي و اداري تعيين و پس از تصويب هيأت وزيران ابلاغ مي گردد.
- تبصره - عناوين و مجوز وصول درآمدهاي استاني جدي که سابقه وصول ندارند، همه ساله در لايحه بودجه سنواتي کل کشور درج و به تصويب مجلس شوراي اسلامي خواهد رسيد.
- ماده 80 - سرجمع درآمدهاي استاني هراستان که بايد به خزانه معين استان و آريزشوند، در لايحه بودجه سالانه درج و جهت تصويب به مجلس شوراي اسلامي ارايه ميشود.

تبصره - دستگاه‌های استانی وصول‌کننده درآمد موظف اند تمام وصولی - هائی را که به موجب قانون دریافت می‌کنند به خزانه معین استان واریز کنند.

ماده 81 - به منظور ساماندهی درآمدهای استان و بهبود مستمر روشهای کسب درآمدهای استانی و شناسائی منابع جدید درآمدی ، ستاد درآمد و تجهیز منابع استان به ریاست استاندار و مرکب از افراد ذیل در هر استان تشکیل میشود.

الف - استاندار 0

ب - رئیس سازمان برنامه و بودجه استان 0

ج - مدیرکل امور اقتصادی و دارائی استان 0

د - یک نفر از نمایندگان استان با تصویب مجلس شورای اسلام (به عنوان ناظر) 0

ه - یک نفر صاحب نظر در امور اقتصادی و مالی (به انتخاب استاندار)

و - رئیس خزانه معین استان 0

ز - رئیس شورای اسلامی استان (تأشکیل شورای اسلامی استان ، رئیس شورای اسلامی شهر مرکز استان جانشین وی خواهد بود) 0

تبصره 1 - در صورتی که موضوع مورد بحث در ستاد درآمد به بخش خاصی مربوط باشد، مسوول دستگاه اجرائی ذیربط در استان با حق رای در جلسه شرکت خواهد کرد.

تبصره 2 - وظیفه دبیرخانه ستاد درآمد و تجهیز منابع استان بر عهده اداره کل امور اقتصادی و دارائی استان خواهد بود.

ماده 82 - ستاد درآمد و تجهیز منابع استان وظایف ذیل را بر عهده دارد: الف - بر آوردن منابع درآمدی استان برای سال بعد با توجه به ظرفیتهای درآمدی استان و پیشنهاد آن به شورای برنامه ریزی توسعه استان به هنگام تهیه و تنظیم بودجه استان 0

ب - بررسی و پیشنهاد منابع جدید درآمد برای استان به شورای برنامه ریزی و توسعه استان جهت درج در لوائح بودجه سنواتی کل کشور 0

ج - پیشنهاد بهبود روشهای کسب درآمد در استان در چارچوب قوانین و مقررات موجود و آرایه آن به شورای برنامه ریزی و توسعه استان 0

د - بررسی و اظهار نظر در مورد گزارشهای مربوط به وصول درآمدهای استان که توسط خزانه معین استان آرایه می شوند.

ه - تصویب سیاست های اجرائی وصول درآمد و نظارت بر نحوه وصول توسط دستگاههای اجرائی وصول کننده و پیگیری رفع مشکلات آنها 0

فصل نهم - سیاست های پولی و ارزی

ماده 83 - ترکیب اعضای شورای پول و اعتبار به شرح ذیل اصلاح میگردد:

الف - وزیر امور اقتصادی و دارائی 0

ب - رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران 0

ج - رئیس سازمان برنامه و بودجه یا معاون اقتصادی وی 0

د - دو تن از وزرایه انتخاب هیات وزیران 0

ه - وزیر بازرگانی 0

و - دو نفر کارشناس و متخصص پولی و بانکی به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی و تأیید ریاست جمهوری 0

ز - دادستان کل کشور یا معاون وی 0

ح - رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن 0

ط - رئیس اتاق تعاون 0

ی - یک نماینده از هر یک از کمیسیون های برنامه و بودجه و امور اقتصادی و دارائی و تعاون مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر به انتخاب مجلس شورای اسلامی 0

تبصره 1 - ضوابط اجرائی این ماده شامل نحوه تشکیل جلسات و چگونگی اتخاذ تصمیمات با پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و تصویب شورای پول و اعتبار به مرحله اجرا گذارده خواهد شد.

تبصره 2 - ریاست شورا بر عهده وزیر امور اقتصادی و دارایی و درغیاب او باریس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

ماده 84 -

افزایش در مانده تسهیلات تکلیفی طی سالهای برنامه سوم به طور متوسط سالانه ده درصد (10%) نسبت به ارقام مصوب سال 1378 کاهش می یابد.

ب - حمایتهای دولت در اعطای تسهیلات اعتباری به بخشها و فعالیتهای مختلف به شکل پرداخت یارانه نرخ سود، اعتبارات ترجیحی و قبول تضمین بازپرداخت در چاقوب بودجه های سالانه انجام خواهد شد.

ماده 85 -

الف - به منظور تنظیم تعهدات ارزی کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، وزارتخانه ها، موسسات و شرکتهای دولتی موضوع ماده 11 این قانون، ملزم به رعایت موارد ذیل هستند:

1 - عملیات و معاملات ارزی خود را از طریق حسابهای ارزی که در بانکهای داخل یا خارج با تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران افتتاح می کنند، انجام دهند. بانکهای عامل ایرانی مکلفند خدمات مورد نیاز آنها را در سطح استانداردهای بین المللی تامین کنند.

2 - ظرف سه ماه از تصویب این قانون لیست کلیه حسابهای ارزی خارج از کشور را به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام نمایند، ادامه کار آنها از این پس منوط به تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است.

ب - به دولت اجازه داده می شود با رعایت شرایط زیر نسبت به اخذ و یا تضمین تسهیلات مالی خارجی در قالب لویح بودجه سنواتی اقدام نماید:

1 - زمان بندی بازپرداخت بدهی ها و تعهدات اعم از میان مدت و کوتاه مدت خارجی باید به گونه ای تنظیم گردد که بازپرداخت های سالانه این بدهی ها و تعهدات - بدون در نظر گرفتن تعهدات ناشی از بیع متقابل - پس از سال پایانی برنامه، از سی درصد (30%) درآمد های ارزی دولت در سال آخر برنامه سوم تجاوز نکند. - در استفاده از تسهیلات خارجی، اولویت با تسهیلات بلند مدت خواهد بود.

2 - دولت موظف است میزان تعهدات و بدهی های خارجی کشور در طول برنامه سوم را به گونه ای تنظیم نماید تا ارزش حال خالص بدهی ها و تعهدات کشور (مابه التفاوت ارزش حال بدهی ها، تعهدات کشور و ذخایر ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) در سال آخر برنامه سوم بیش از بیست و پنج میلیارد (25/000/000/000) دلار نباشد.

ج - در مورد طرحهای دولتی که از تسهیلات مالی خارجی استفاده می کنند، دستگاههای اجرایی موظف به رعایت موارد ذیل خواهند بود:

1 - تمامی طرحها با مسوولیت وزیر و یا بالاترین مقام اجرایی دستگاه ذیربط و تأیید شورای اقتصاد، دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی باشند و مجموع هزینه های اجرای کامل آنها از سقفهای تعیین شده تجاوز نکند. تعیین زمان بندی دریافت و بازپرداخت تسهیلات هر طرح و میزان استفاده آن از ساخت داخل با توجه به ظرفیتهای، امکانات و تواناییهای داخلی و با رعایت قانون "حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات مصوب 1375/12/12" و نیز رعایت شرایط زیست محیطی در اجرای هر یک از طرحها باید به تصویب شورای اقتصاد برسد.

2 - قبل از عقد قرارداد با ارایه توجیهات فنی و اقتصادی با سازمان برنامه و بودجه موافقتنامه مبادله کنند.

3 - هرگونه معامله و قرارداد خارجی را که بیش از یک میلیون (1/000/000) دلار باشد تنها از طریق مناقصه محدود یا بین المللی (باجه آگهی مناقصه در روزنامه های کثیرالانتشار داخلی و خارجی) انجام و منعقد کنند. در کلیه مناقصه های حق کنترل و بازرسی کمی و کیفی قیمت برای کلیه کالاهای وارداتی و پروژه ها برای خریدار محفوظ است. وزیر یا بالاترین مقام اجرایی ذیربط مسوول حسن اجرای این موضوع می باشد.

د - دولت مکلف است همراه با لویح بودجه سالانه جداول دریافت ها و پرداخت های ارزی را برای سال های باقیمانده از برنامه ارایه نماید.

ه - دولت موظف است طرح های بیع متقابل خود و دستگاه های موضوع ماده 11 این قانون و موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و بانکها را در لوائح بودجه سالیانه برنامه ارایه و پس از تصویب مجلس شورای اسلامی اجراء نماید.

و - آئین نامه اجرائی این ماده با پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه ، وزارت امور اقتصادی و دارائی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 86 - به منظور تنظیم و ایجاد تعادل در بازار ارز و تشویق خرید کالا و خدمات از داخل کشور ، کمیته ای به ریاست رئیس جمهور و عضویت وزیران امور اقتصادی و دارائی ، بازرگانی ، امور خارجه و رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، رئیس سازمان برنامه و بودجه و دو نفر از وزرا به انتخاب هیات وزیران تشکیل می شود.

تبصره 1 - سه نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی از کمیسیونهای امور بازرگانی و توزیع ، امور برنامه و بودجه و امور اقتصادی و دارائی و تعاون به انتخاب مجلس بعنوان ناظر در این کمیته شرکت می نمایند. دبیرخانه کمیته موظف است هر سه ماه یکبار گزارش عملکرد جلسات کمیته را برای کمیسیون های امور بازرگانی و توزیع ، امور برنامه و بودجه و امور اقتصادی و دارائی و تعاون ارسال نماید. دبیرخانه این کمیته در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مستقر خواهد شد.

تبصره 2 - وزارت بازرگانی مسوول تنظیم ترانزجاری کشور خواهد بود و کلیه وزارتخانه ها موظفند در تهیه برنامه های عملیاتی و تقسیم اهداف کمی و کیفی ، تنظیم و تفوق ترانزجاری کشور همکاری لازم با وزارت بازرگانی بعمل آورند.

تبصره 3 - سیاست ارزی دولت باید به گونه ای تنظیم گردد که موجب حفظ ارزش پول ملی گردد.

ماده 87 - به منظور حمایت از تولیدات داخلی ، به دولت اجازه داده میشود بخشی از کالاهای اساسی که با ارز رسمی وارد می شود امکان تولید آن در داخل وجود دارد را از داخل خریداری نموده و نسبت به فروش ارز صرفه جوئی شده به قیمت واریزنامه ای اقدام و درآمد حاصل را به درآمد عمومی واریز نماید.

معادل وجوه واریزی فوق ، برای تامین اعتبار مورد نیاز جهت خرید کالای جایگزین از تولیدات داخلی و نیز پرداخت تمام یا قسمتی از سود تسهیلات سرمایه گذاری به منظور افزایش تولید کالاهای مذکور ، در قالب لوائح بودجه سنواتی در اختیار دستگاههای اجرائی زیربط قرار خواهد گرفت 0 آئین نامه اجرائی این ماده شامل نحوه تصمیم گیری برای خرید از داخل ، نحوه واریز مابه التفاوت به خزانه و نحوه پرداخت به دستگاه اجرائی زیربط ، نحوه صدور تضمین خرید به تولیدکنندگان و سازوکار تنظیم بازار کالاهای مذکور بنا به پیشنهاد وزارت بازرگانی ، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 88 - به منظور استفاده حداکثر از توان فنی و مهندسی ، تولیدی ، صنعتی و اجرائی کشور ، دستگاههای اجرائی موضوع این قانون موظفند به هنگام انجام کلیه معاملات از پیمانکاران و سازندگان ایرانی در چارچوب رتبه بندی سازمان برنامه و بودجه دعوت به عمل آورند و با رعایت قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی کشور در کلیه معاملات ، شرایط یکسان ارزی و ریالی جهت پیمانکاران ، مشاوران و سازندگان و تولیدکنندگان داخلی و خارجی معمول دارند.

ماده 89 - به منظور حمایت از تولید و صادرات ، کلیه دستگاههای اجرائی که بابت خرید کالاهای انجام پروژه ها از ارز استفاده می نمایند موظفند حداقل ده درصد (10%) قیمت کالای هزینه ارزی پروژه را از محل تحویل کالاهای ساخت داخل پرداخت نمایند. موارد استثناء با تایید شورای اقتصادی و با وزیر دستگاه زیربط بلامانع است.

فصل دهم - ساماندهی بازارهای مالی

ماده 90 - به دولت اجازه داده می شود حداکثر طی مدت شش ماه پس از تصویب این قانون ، آئین نامه ها ، دستورالعمل ها و ضوابط اداری ، استخدامی و انضباطی خاص نظام بانکی را در چارچوب اساسنامه های بانکها و در جهت توسعه و بهبود کیفیت ارایه خدمات و رقابتی کردن فعالیت سیستم بانکی بر اساس پیشنهاد مشترک مجمع عمومی بانکها و سازمان امور اداری و استخدامی کشور به تصویب رسانده و اجراء نماید.

ماده 91 - به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود تصویب شورای پول و اعتبار ، علاوه بر موارد مندرج در بند 6 ماده 20 قانون عملیات بانکی بدون ربا مصوب 8/6/1362 از اوراق مشارکت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به شرط عدم مغایرت با قانون عملیات بانکی بدون ربا استفاده نماید.

ماده 92 - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است جهت افزایش شرایط رقابتی بانکها و گسترش بازارهای مالی و تشویق

پس انداز داخلی زمینه فعالیت مجاز انواع موسسات ، سازمانها و واحدهای اعتباری غیر بانکی (غیردولتی) را فراهم و نظارت لازم بر آنها را اعمال نماید و از فعالیت موسسات غیر مجاز جلوگیری به عمل آورد.

شرایط مربوط به تاسیس و نحوه فعالیت و ترتیب انحلال و ورشکستگی موسسات ، سازمانها و واحدهای اعتباری غیر بانکی (غیردولتی) تابع ضوابط تعیین شده برای موسسات اعتباری غیر بانکی در قانون پولی و بانکی کشور مصوب سال 1351 و عدم فعالیت دراموری که بنابه تشخیص شورای پول و اعتبار اختصاصاً بانکها باید انجام دهند، خواهد بود. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است بر حسن جریان امور بانکها و موسسات ، سازمانها و واحدهای اعتباری غیر بانکی (غیردولتی) بر اساس ضوابط مصوب نظارت نماید.

ماده 93 - به منظور تقویت پایه سرمایه بانکها و افزایش توان حضور بانکهای ایرانی در بانکداری بین المللی ، به دولت اجازه داده میشود که در سالهای برنامه سوم ، حداکثر تا مبلغ پنج هزار میلیارد (5/000/000/000) ریال اوراق مشارکت ویژه برای تقویت پایه سرمایه بانکها، منتشر نماید. معادل کل وجوه واریز شده از این محل به حساب خزانه ، عیناً به بانکها مسترد خواهد شد تا به عنوان افزایش سهم دولت در سرمایه بانکها منظور شود. تا زمان تسویه کامل اصل و سود اوراق مشارکت مذکور، سود سالانه بانکها قبل از کسر مالیات به ترتیب ذیل توزیع خواهد شد:

الف - معادل نسبت مانده باز پرداخت نشده اوراق به کل سرمایه بانک به عنوان سود اوراق به کل سرمایه بانک به عنوان سود اوراق مشارکت ویژه به بانک پرداخت خواهد شد.

ب - باقیمانده سود سالانه هر بانک به مصرف باز پرداخت قسمتی از اصل اوراق مشارکت ویژه موجود در آن بانک خواهد رسید.

آیین نامه اجرائی این ماده طی سه ماه پس از تصویب این قانون توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارائی پیشنهاد و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 94 - شبکه رایانه ای بازار سرمایه ایران جهت انجام دادوستد الکترونیکی اوراق بهادار در سطح ملی و پوشش خدمات اطلاع رسانی در سطح ملی و بین المللی توسط شورای بورس پس از بررسی جامع نظام اطلاع رسانی و مبادله الکترونیکی و هماهنگی با فعالیت‌های انجام شده در قالب تبصره 26 قانون برنامه پنج ساله دوم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1373/9/20 ایجاد میشود. شورای بورس موظف است حداکثر طی مدت شش ماه پس از تصویب این قانون مقررات لازم در زمینه نوع اطلاعات ، نحوه انتشار آنها، هماهنگی های شبکه بانکی کشور را تصویب کند. ضوابط اجرائی دادوستد الکترونیکی و نحوه برخورد با متخلفین و ایمنی معاملات با پیشنهاد دولت به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

ماده 95 - شورای بورس مجاز است :

الف - نسبت به راه اندازی بورسهای منطقه ای در سطح کشور در چارچوب قانون بورس اقدام کند.

ب - تمهیدات قانونی لازم جهت قابل معامله بودن سایر ابزارهای مالی در بورس اوراق بهادار، علاوه بر موارد مندرج در بند 2 ماده 1 قانون تاسیس بورس اوراق بهادار مصوب 27/2/1345 را فراهم کند.

ج - نسبت به ایجاد بورس کالا با همکاری دستگاههای ذیربط اقدام نماید.

ماده 96 - به دولت اجازه داده می شود آئین نامه ها و ضوابط مالی ، اداری ، استخدامی و انضباطی خاص صنعت بیمه را در چارچوب اساسنامه های خاص آنها در جهت توسعه و بهبود کیفیت خدمات و رقابتی کردن فعالیت صنعت بیمه ، با پیشنهاد مشترک سازمان امور اداری و استخدامی کشور و مجمع عمومی شرکتهای بیمه و بیمه مرکزی ایران به تصویب رسانده و اجراء نماید.

ماده 97 - به بانکها صنعت و معدن ، کشاورزی و توسعه صادرات اجازه داده می شود برای تامین منابع مالی طرحهای غیردولتی که دارای توجیه فنی ، اقتصادی و مالی باشند، از منابع مالی خارجی استفاده کرده و باز پرداخت آن را تعهد کنند. دولت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران هیچ گونه تعهد یا تضمینی در قبال باز پرداخت این منابع نخواهند داشت 0 در هر حال الزامات مذکور در بند ماده 85 این قانون لازم الرعایه است

ماده 98 - به منظور افزایش شرایط رقابتی در بازارهای مالی و تشویق پس انداز و سرمایه گذاری و ایجاد زمینه رشد و توسعه اقتصادی کشور و جلوگیری از ضرر روزیان جامعه با توجه به ذیل اصل چهل و چهارم 44 قانون اساسی و در چارچوب ضوابط ، قلمرو شرایط

تعیین شده در زیراجازه تاسیس بانک توسط بخش غیردولتی به اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی داده می شود:

الف - سیاست گذاری پولی ، اعتباری ، ارزی ، چاپ اسکناس ، ضرب سکه ، حفظ ذخایر ارزی ، نظارت بر بانکها و صدور مجوز فعالیت بانکی در قلمرو وظایف دولت بوده و جهت اعمال حاکمیت همچنان در اختیار دولت باقی می ماند. ب - ضوابط مربوط به نحوه فعالیت بانکها از قبیل رعایت نسبتهای مالی تعیین شده جهت داشتن ساختار مالی سالم و نوع قراردادها و عقود و فعالیتهای بانکها طبق قوانین پولی و بانکی کشور مصوب 1351 و قانون عملیات بانکی بدون ربا خواهد بود. ج - دولت می تواند به افراد حقیقی و حقوقی داخلی در صورت دارا بودن شرایط زیر مجوز فعالیت اعطاء نماید:

1 - داشتن تجربه و دانش لازم در این کار

2 - از نظر مالی توان تامین سرمایه لازم و انجام کار را داشته باشد.

3 - عدم داشتن هرگونه سوء پیشینه اعم از مالی و اخلاقی

فصل یازدهم - توسعه علوم و فن آوری

ماده 99 - به منظور انجام بخشیدن به امور اجرائی و سیاست گذاری نظام علمی کشور، از ابتدای برنامه سوم توسعه کشور، "وزارت فرهنگ و آموزش عالی" به "وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری" تغییر نام مییابد و وظایف برنامه ریزی، حمایت و پشتیبانی، ارزیابی و نظارت، بررسی و تدوین سیاست ها و الویت های راهبردی در حوزه های تحقیقات و فن آوری به وظایف وزارتخانه مذکور افزوده میشود.

دولت موظف است اصلاحات لازم در اهداف، وظایف و تشکیلات وزارتخانه مذکور را طی مدت شش ماه پس از تصویب این قانون، تدوین و به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

ماده 100 - به منظور ایجاد زمینه های مشارکت و سرمایه گذاری بخش غیر دولتی و حمایت کمی و کیفی از فعالیتهای پژوهشی و فن آوری، بالاخص پژوهشها و فن آوریهای کاربردی توسعه ای، دولت مجاز است در تاسیس صندوق های غیردولتی مشارکت کند و موظف به تقویت صندوق های دولتی موجود می باشد و باید ترتیبی اتخاذ کند که امکان استفاده این صندوقها از یارانه سود تسهیلات مالی طی سالهای اجرای برنامه فراهم شود. اساسنامه صندوق جدیدالتاسیس و آئین نامه نحوه مشارکت بخش دولتی، نظام بانکی و بخش غیردولتی در تامین منابع مورد نیاز آن، جایگاه سازمانی، اهداف و وظایف این صندوقها به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه و سازمان امور اداری و استخدامی کشور و وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری حداکثر ظرف یک سال از تصویب این قانون به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 101 - دولت مکلف است به منظور کمک و حمایت از گسترش کمی و کیفی فعالیتهای مراکز پژوهشی بخش غیردولتی طی سالهای اجرای برنامه، برای این موسسات در قوانین و مقررات موضوعه، استفاده از تسهیلات مالی و بیمه های حمایتی را پیش بینی کرده و به مورد اجرا گذارد.

ماده 102 -

الف - به منظور حمایت از پژوهشهایی که توسط وزارتخانه ها و دیگر دستگاههای اجرائی به دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی دولتی و غیردولتی سفارش داده میشود و حداقل 40٪ از هزینه های آن را کارفرما تامین و تعهد کرده باشد، به دولت اجازه داده میشود در لوائح بودجه سنواتی، اعتبارات لازم را برای ادامه عملیات این گونه پروژه ها تامین کند.

پژوهشهایی که دستگاههای اجرائی از طریق مراکز تحقیقاتی و واحدهای وابسته به خود انجام می دهند و سفارش گیرنده آنها یکی هستند مشمول تسهیلات پیش بینی شده در این ماده نمی شوند. ب - سهم هزینه های صرف شده در امر تحقیقات از تولید ناخالص داخلی در طول برنامه پنج ساله سوم بطوریکه افزایش یافته به نحوی که هزینه های صرف شده در امر تحقیقات از تولید ناخالص داخلی در سال پایان برنامه در بخش دولتی به یک درصد (1٪) تولید ناخالص داخلی از اعتبارات عمومی دستگاههای اجرائی و در بخش غیردولتی به نیم درصد (5/0) تولید ناخالص داخلی از منابع بخش خصوصی و شرکتهای دولتی و بانکها برسد. دولت موظف است پانزده درصد (15٪) از این اعتبارات را در ارتباط با انجام پژوهش های بنیادی و پایه و پژوهش های که به جذب و تولید دانش فن آوری نومنتهی می گردد هزینه نماید.

ج - سازمان برنامه و بودجه مکلف است با هماهنگی شورای پژوهشهای علمی کشور در هر سال سهم بخش تحقیقات هر یک از دستگاههای اجرائی و شرکتهای دولتی را تعیین و در ردیف مستقل و جداگانه منظور نماید. ادات، خرید و اجاره ساختمانهای

اداري ، خريدتجهيزاتي كه مرتبط با امرتحقيقات نيست وخريدخودروهاي سواري وپرداخت هرگونه هزينه اي كه ارتباط با امرتحقيقات نداردزچنين رديف هائي ممنوع است وبه عنوان هزينه تحقيقاتي نمي تواندمنظورگردد.دولت موظف است حمايت لازم راازتحقيقات بخش خصوصي به عمل آورد.آئين نامه اجرائي اين بنده پيشنهادشوراي پژوهشهاي علمي كشوروسازمان برنامه وبودجه تهيه وبه تصويب هيات دولت خواهدرسيد.

آئين نامه اجرائي اين ماده به پيشنهادسازمان برنامه وبودجه ، شوراي پژوهشهاي علمي كشور، وزارت علوم وتحقيقات وفن آوري و دانشگاه آزاداسلامي به تصويب هيات وزيران خواهدرسيد.

ماده 103 - دولت موظف است امكانات لازم براي دستيابي آسان به اطلاعات داخلي وخارجي ، زمينه سازي براي اتصال كشوربه شبكه هاي جهاني ، بهبودخدمات وترويج استفاده ازفن آوري هاي جديدراازطريق زيرفراهم نمايد:
الف - ايجادزيرساختهاي ارتباطي وشاهراه هاي اطلاعاتي لازم ، پهناي باندكافي وگسترده ازطريق وزارت پست وتلگراف وتلفن وايجادتسهيلات لازم براي استفاده دانشجويان واعضاي هيات علمي 0 ب - تفكيك وظايف مجموعه هاي "تامين كننده اطلاعات" ، "تامين كننده خدمات" و"تامين كننده ارتباطات 0"

فصل دوازدهم - سياست هاي زيست محيطي

ماده 104 - به منظورحفاظت ازمحيط زيست وبهره گيري پايدارازمنابع طبيعي كشور، اجرائي مواردزيرالزامي است :
الف - بهره برداري ازمنابع طبيعي كشوربايدبراساس توان بالقوه منابع صورت گيرد.بدين منظور دولت موظف است ضمن حفظ روندرشدتوليدات وبهره برداري پايدارازمنابع ، بااجرائي طرحهاي ازقبيل "تعادل دام ومرتع" ، "خروج دام ازجنگل" و"تامين علوفه دام وسوخت جنگل نشينان ، عشايروروستاييان ، حفظ وحراست ازمنابع پايه وذخايرژنتيكي ، هماهنگي درمديريت يکپارچه منابع پايه ونهادينه کردن مشاركت مردم دربرنامه ريزي ، تصميم گيري واجرا"ترتيبي اتخاذنمايدكه تعادل محيط زيست نيزحفظ شود.

آئين نامه اجرائي اين بندمشتمل برضوابط زيست محيطي موردنظر، با پيشنهادمشترك سازمان حفاظت محيط زيست ووزارتخانه هاي كشاورزي و جهادسازندگي به تصويب هيات وزيران خواهدرسيد.

ب - به منظورتقويت وپشتيباني از"سازمانهاي غيردولتي حامي محيط زيست ومنابع طبيعي" ، كمكهاي مالي اشخاص حقيقي وحقوقي به اين سازمانها به عنوان هزينه قابل قبول تلقي مي شود.اين كمكهاكه به حساب خاصي درخزانه وايزمي گردد، دريافت وبراساس آئين نامه اي كه به پيشنهادسازمان برنامه وبودجه وسازمان حفاظت محيط زيست و وزارت جهادسازندگي تهيه وبه تصويب هيات وزيران مي رسدومشتمل بر حداكثرميزان كمكهاونحوه اعطاي آنهاست ، دراختياراين سازمانها قرارخواهدگرفت 0
ج - به منظوركاهش عوامل آلوده كننده محيط زيست ، بالاخص درمورد منابع طبيعي ومنابع آب كشور، واحدهاي توليدي موظفندبراي تطبيق مشخصات فني خودباضوابط محيط زيست وكاهش آلودگياقدام كنند. هزينه هاي انجام شده دراين موردبه عنوان هزينه هاي قابل قبول واحدهامنظورمي گردد.

ازواحدهائي كه ازانجام اين امرخودداري نمايندوفعاليتهاي آنها باعث آلودگي وتخریب محيط زيست گردد، جریمه متناسب باختسارت وارده اخذوبه درآمدعمومي وايزمي گرددتادرقالب لوايح بودجه سنواتي براي اجرائي طرحهاي سالم سازي محيط زيست هزينه شود.آئين نامه اين بندمشتمل برمبلغ وچگونگي اخذجرايم ونحوه هزينه آن به پيشنهادسازمان حفاظت محيط زيست به تصويب هيات وزيران مي رسد.

د - دولت مكلف است در طول برنامه سوم نسبت به کاهش ميزان آلودگي هواي شهرهاي تهران، مشهد، تبريز، اهواز ، اراك ، شيراز ، و اصفهان در حد استانداردهاي سازمان بهداشت جهاني اقدام نمايد. آئين نامه اجرائي اين بند همان آئين نامه اجرائي تبصره (82) قانون برنامه پنج ساله دوم توسعه اقتصادي ، اجتماعي و فرهنگي جمهوري اسلامي ايران مصوب 1373/9/20 مي باشد.

ه - به منظور جلوگيري از آلودگي و ساماندهي ساحل دريائي خزر، دولت موظف است نسبت به آزاد سازي حریم دريا اقدام نمايد.

و- براي تشويق انتقال واحدهاي توليدي و صنعتي مستقر در داخل محدوده شهرهاي كشور تمهيدات زير اتخاذ مي گردد:

1 - تغيير کاربرد عرصه و اعيان كارخانجات طبق ضوابط شهرداريها و با توافق مالکين حقيقي و حقوقي امکان پذير خواهد بود.

2- وزارت های نفت ، نیرو و پست و تلگراف و تلفن موظفند نسبت به خرید حق الامتیاز و حق اشتراك و سایر امتیازات مربوط به انشعاب گاز، آب ، برق و تلفن یادشده به متقاضیانی که صاحب امتیاز معرفی می نماید در اسرع وقت و بدون مطالبه وجه اقدام نماید.

ز- به منظور کاهش آلودگی هوا در تهران بزرگ موارد ذیل در طی سال اول برنامه سوم انجام می گیرد:

1- کلیه وزارتخانه ها ، مؤسسات شرکتهای دولتی و دستگاههای اجرایی که بنحوی از بودجه عمومی استفاده می کنند موظفند نسبت به رفع عیوب منجر به تولید آلودگی خودروهای خود(از هر نوعی که باشند) اقدام نمایند.

2- شهرداریهای تهران موظف است خودروها و اتوبوس های دچار نقص فنی منجر به سوخت بد خود را تعمیر و اصلاح نماید.

3- تمدید جواز کار تاکسی ها و مینی بوسهای تحت پوشش منوط به نداشتن نقص فنی منجر به ایجاد آلودگی است.

4- سالیانه مبلغ بیست میلیارد(20000000000) ریال در اختیار سازمان حفاظت محیط زیست قرار می گیرد تا منحصراً مصروف کمک به بخشی از هزینه موتور سیکلت ها و سواری های شخصی دارای نقص فنی شود که آلودگی ایجاد می کنند و متقاضی کمک هستند.

5- از سال دوم برنامه سوم آلوده سازی هوا توسط موتور سیکلت ها و خودروها (از هر نوع که باشند) جرم محسوب می شود و متخلف (راننده) به جزای نقدی پانصد هزار (500000) ریال در هر نوبت تخلف محکوم می شود نوبت بعدی احتساب تخلف حداقل گذشت يك هفته از تخلف قبلی و ارتکاب جرم می باشد.

ماده 105- کلیه طرحها و پروژه های بزرگ تولیدی و خدماتی باید پیش از اجرا و در مرحله انجام مطالعات امکان سنجی و مکان یابی ، بر اساس ضوابط پیشنهادی شورای عالی حفاظت محیط زیست و مصوب هیات وزیران مورد ارزیابی زیست محیطی قرار گیرد. رعایت نتایج ارزیابی توسط مجریان طرحها و پروژه های مذکور الزامی است . نظارت بر حسن اجرای این ماده بر عهده سازمان برنامه و بودجه می باشد.

تبصره- سازمان حفاظت محیط زیست موظف است راهکارهای عملی و اجرایی پروژه های عمرانی و اشتغال زائی در مناطق حفاظت شده را به طریقی فراهم نماید که ضمن رعایت مسائل زیست محیطی طرحهای توسعه عمرانی متوقف نگردد.

بخش دوم- امور بخشی

فصل سیزدهم- آب و کشاورزی

ماده 106- به دولت اجازه داده می شود:

الف- به منظور جلب منابع مالی بیشتر جهت سرمایه گذاری و تسریع در اجرای طرحهای تامین آب و خاک کشاورزی ، شبکه های اصلی و فرعی آبیاری و زهکشی طرحهای کوچک آبی و احیاء قنوان و چشمه سارها، دام و طیور و دامپزشکی و شیلات ، منابع طبیعی (جنگلها، مرتع و بیابان) آبخیزداری، نوغانداری زراعت و باغداری اعتبارات لازم را در بودجه های سالانه منظور و از طریق وزارتخانه ذیربط در اختیار بانک کشاورزی قرار دهد. مبالغ پرداختی به بانک کشاورزی به هزینه قطعی منظور می شود. بانک کشاورزی موظف است از محل تلفیق منابع مذکور با منابع اعتباری سیستم بانکی و منابع حاصل از مشارکت تولید کنندگان و بهره برداری بخش کشاورزی جهت سرمایه گذاری در طرحهایی که دارای توجیه فنی و اقتصادی هستند، در چارچوب مقررات تسهیلات اعطاء کند.

در صورت لزوم بخشی از نیازهای اعتباری طرحهای مذکور که از محل بودجه عمومی دولت تامین می شود می تواند به عنوان کمک بلا عوض تلقی گردد. عناوین و سهم حمایت دولت در قالب کمک بلا عوض و یارانه سود انتظاری در طرحهای مشمول دریافت این کمک ، توسط کمیته ای مرکب از وزارتخانه های ذیربط و سازمان برنامه و بودجه تعیین خواهد شد. مبالغ دریافتی از بابت بازپرداخت اقساط تسهیلاتی که از محل بودجه عمومی تامین شده است مجدداً به روش فوق الذکر مورد استفاده قرار می گیرد.

ب- به منظور تجهیز منابع برای سرمایه گذاری در بخش کشاورزی هر ساله بخشی از منابع خود را که در بودجه سالیانه مشخص خواهد شد از طریق دستگاههای ذیربط به صورت کمک به صندوقهای غیر دولتی توسعه کشاورزی و دامداری و یا به صورت وجوه اداره شده در اختیار صندوقهای مذکور و بانک کشاورزی قرار دهد.

ج- در طول سالهای برنامه سوم حداقل بیست و پنج درصد (25%) از تسهیلات اعطائی کلیه بانکهای کشور را با هماهنگی

دستگاههای اجرائی زیربط به بخش آب و کشاورزی اختصاص دهد.

د - تامین اعتبارات بخش آب و کشاورزی را در اولویت قرار داده و بدون توجه به میزان وصول درآمدهای وصول درآمدهای پیش بینی شده بطور صد درصد (100%) تخصیص و از طریق خزانه پرداخت نماید.

ه - دولت موظف است به جای واردات روغن و کنجاله در جهت اشتغال و صرفه جویی ارزی دانه های روغنی وارد نماید.

تبصره 1 - دولت مکلف است به منظور افزایش توان تولید اقتصادی درآمدهای ارزی در طول برنامه با اتخاذ تدابیر و اقدامات لازم امکان تطبیق الگوی کشت در مناطق مختلف با امکانات و ظرفیت های آبی را فراهم و کارآئی اقتصادی آب را از طریق تخصیص آب به تولید محصولات با نیاز آبی کمتر و بازدهی اقتصادی بیشتر افزایش دهد.

آئین نامه اجرائی این تبصره متضمن اهداف کمی نحوه سازماندهی تامین امکانات و هماهنگی دستگاههای اجرائی در سال اول برنامه سوم توسط وزارت نیرو با مشارکت وزارت کشاورزی و جهادسازندگی و سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

تبصره 2 - به منظور حفاظت و سامان دهی نظامهای بهره برداری از منابع آب کشور وزارت نیرو موظف است در طول برنامه اقدامات زیربنائی زیر را به انجام برساند:

1 - توسعه و تجهیز شبکه های اندازه گیری منابع آب کشور از نظر کمی و کیفی

2 - ایجاد و توسعه شبکه های اندازه گیری منابع آلوده کننده آب و تقویت مبانی مدیریت کیفی آب .

3 - تقویت بازارهای محلی آب .

4 - ایجاد و توسعه شبکه های اندازه گیری مصارف آب در بخش کشاورزی .

5 - تقویت مبانی حقوقی آب متناسب با تحولات مدیریتی و فن آوری .

6 - ایجاد مبانی لازم به منظور استقرار نظامهای بهره برداری مناسب مبتنی بر تقویت مدیریت های محلی آب .

آئین نامه اجرائی این ماده شامل شرایط و ضوابط کمک بلا عوض و پرداخت یارانه اقتصادی و دارائی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 107- به دولت اجازه داده می شود به منظور اجرای سیاست های صرفه جویی و هدایت مصرف کنندگان آب کشاورزی برای بهره برداری بهینه آب را در انهار و شبکه های آبیاری و ایستگاههای پمپاژ و چاههای عمیق و نیمه عمیق بر اساس الگوی مصرف بهینه آب کشاورزی نسبت به تدوین و اجرای نظام بهره برداری مشارکت بخش غیردولتی (حقابه داران و مالکان) و ایجاد تشکلهای بهره برداری آب و خاک اقدام نماید و برای این گونه مصرف کنندگان بر اساس قانون تثبیت نرخ آب بهای زراعی قیمت گذاری نموده و تحویل دهد.

تبصره - به منظور بهره برداری اصولی از آب و حفظ ارزش واقعی آن و سهولت در نقل و انتقال آن دولت ك.ظف است نسبت به تهیه و صدور اسناد آب به حقابه داران و مالکان اقدام نماید.

ماده 108-

الف - به منظور استفاده از نیروهای متخصص و کارآفرینان بخش آب و کشاورزی با اولویت ساکنین روستاها دولت مجاز است اراضی بزرگ با مقیاس اقتصادی را در عرصه های منابع طبیعی که قابل احیاء و بهره برداری کشاورزی می باشند با شرایط مناسب در اختیار آنان قرار دهد و حمایتهای لازم را از قبیل ایجاد زیر بناها و پرداخت تسهیلات به عمل آورد. دولت موظف است ارزش آن قسمت از اراضی ملی و موات و سایر اراضی متعلق به دولت را که برای سرمایه گذاری در طرحهای مختلف تولیدی به مردم (اعم از حقیقی و حقوقی) واگذار می نماید در ابتدای واگذاری تقویم و بر همان اساس بعد از شروع دوره بهره برداری آن را با اقساط حداکثر پنج ساله دریافت نماید. ارزش احیاء و تبدیل به احسن این اراضی متعلق به بهره برداری بوده و دولت حق ندارد بابت آن وجهی دریافت نماید.

ب - به منظور آزاد سازی عرصه های منابع طبیعی و اعمال مدیریت بهره برداری بهینه دولت مکلف است به عشایر و دامداران دارای پروانه بهره برداری و یا بهره برداران عرفی و تشکلهای اقتصادی آنها از اراضی مرتعی قابل احیاء تحت تصرف خود و یا اراضی همان مناطق زیست آنها در بیلاق و قشلاق برای کشاورزی و از عرصه های مرتعی برای اجرای طرحهای مرتعداری و تولید علوفه واگذار نماید. (باقید اولویت) به گونه ای که معیشت آنها در حد بالایی خط فقر تامین گردد و بقیه اراضی جهت

سرمایه گذاری بر اساس ضوابط مربوطه منظور می گردد.

آئین نامه اجرائی این ماده شامل نحوه قیمت گذاری ضوابط تشخیص نیروهای متخصص و کارآفرین ضوابط تشخیص اراضی بزرگ با مقیاس اقتصادی و تعیین انواع حمایتها به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های کشاورزی و جهادسازندگی و نیرو به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 109 - برای دسترسی بخش آب و کشاورزی به حداکثر رشد پیش بینی شده در برنامه سوم منابع و عوامل مؤثر در فعالیتها با اولویت های زیر مورد نظر قرار خواهد گرفت:

الف - تامین ماشین آلات و ادوات کشاورزی و بهبود مدیریت بهره برداری از ماشینها و تجهیزات تا رفع بحران مکانیزاسیون.

ب - افزایش راندمان آبیاری و بهره برداری از آب و افزایش سطح زیر کشت آبی .

تبصره - دولت مکلف است از طرق گوناگون و ممکن زیر با اولویت دادن نسبت به پروژه های دیگر استحصال آب .

1 - ساخت سدهای کوچک متعدد.

2 - ساخت سدهای بزرگ مخزنی .

3 - تنظیم مسیر عبور آب با احداث تونلهای انحرافی و شبکه توزیع مناسب .

4 - ایستگاههای پمپاژ طراحی شده بر اساس اصول فنی و مهندسی .

از خروج آب از کشور جلوگیری نماید. به صورتی که در پایان برنامه سوم میزان استحصال آب از طریق رودخانه مرزی به حداکثر ممکن خود رسیده و کمترین خروجی را از کشور داشته باشد.

ج - مدیریت هماهنگ دام و مرتع و ساماندهی جامعه عشایری .

د - افزایش تولید علوفه به ویژه ذرت سویا و پودر ماهی به منظور کاهش وابستگی به علوفه وارداتی و حمایت از تولیدکنندگان کود و سم در داخل برای کاهش واردات .

ه - حمایت از ایجاد تعاونی های تولید کشاورزی و تشکلهای بهره برداران آب و خاک و منابع طبیعی با اولویت تعاونی های ایثارگران .

و - افزایش کمی و کیفی محصولات کشاورزی و آبیان با هدف تامین امنیت غذایی و توسعه صادرات و با اولویت دانه های روغنی و زیتون و محصولات باغی .

ز - دولت مکلف است از آغاز برنامه سوم عشایر سیار کشور را طی دو برنامه پنج ساله از نظر اقتصادی و معیشتی و اشتغال با حفظ توانمندی های تولید مسکن ایجاد امکانات زیربنایی و خدمات رسانی رفاه عمومی و اجتماعی سامان دهد نماید.

سهم تحقق اهداف برنامه سوم حداقل چهار درصد (40%) و سرعت اجرای آن متناسب با تغییر کاربری و واگذاری مرتع خواهد بود که در امر واگذاری عرصه های مرتعی به علت داشتن پروانه بهره برداری و یا عرف بهره برداری دارای اولویت خواهند بود.

فصل چهاردهم - صنعت معدن و بازرگانی

ماده 110 - کلیه اصناف تولیدی مستقر در شهرها چنانچه به شهرکهای صنعتی از حمایتها و تسهیلات اعتباری که توسط دولت تعیین می گردد، برخوردار خواهند بود.

تبصره - به وزارت بازرگانی اجازه داده می شود که به منظور ساماندهی و قانونمندی نمودن واحدهای صنفی فاقد پروانه کسب

که تا قبل از سال 1378 در کشور دایر شده و دارای سند مالکیت یا اجاره نامه و یا مبیعه نامه و یا قرارداد واگذاری عین یا

منافع ملک با اشخاص حقیقی یا حقوقی سازمانها نهادها و ارگانها باشند توسط اتحادیه های صنفی کشور با دریافت گواهی

پرداخت عوارض سالیانه شهرداری و همچنین گواهی مشخص بودن وضعیت مالیاتی پروانه کسب موقت صادر نماید. و اتحادیه های صنفی موظفند ظرف مدت مزبور نسبت به تبدیل پروانه کسب های موقت به دائم اقدام نمایند.

نحوه صدور پروانه کسب های موقت و شرایط تبدیل آنها به پروانه کسب های دائم و همچنین سایر موارد لازم به موجب آئین

نامه ای خواهد بود که توسط وزارت بازرگانی تهیه و به تصویب هیات وزیران می رسد.

ماده 111 - به منظور فعال کردن بانک تخصصی صنعت و معدن در جهت تجهیز منابع مالی بخش صنعت و معدن و تشویق

ترویج و هدایت بخش غیر دولتی در سرمایه گذاری های صنعتی و معدنی توسعه کارآفرینی و کمک به انتقال فن آوری اقدامات

ذیل به عمل خواهد آمد:

الف - بانک صنعت و معدن در دو سال نخست برنامه سهام کلیه شرکتهای تحت پوشش خود را به بخشهای تعاونی و خصوصی داخلی واگذار خواهد کرد.

ب - در ماموریت بانک مزبور و سازماندهی درونی آن خط اعتباری خاصی برای حمایت از صنایع کوچک ایجاد می گردد:

ج - به بانک صنعت و معدن اجازه داده می شود صندوقهای خاص سپرده گیری برای رشته ها یا طراحیهای معین کرده و از امکانات بازارهای مالی داخلی و خارجی در جهت اهداف مذکور در اساسنامه و مؤکد در این قانون استفاده کند.

د - در طی برنامه سوم بخشی از منابع بانک صنعت و معدن از محل اعتبارات عمرانی بودجه های سنواتی فصول صنعت و معدن یا تسهیلات بین بانکی تامین خواهد شد تا در جهت اهداف فوقالذکر و یا اهدافی که توسط دولت تعیین می شود مصرف کند. ماده 112 - به منظور تامین منافع ملی و نیازهای عمده الکترونیکی نظامی و غیر نظامی در داخل کشور دولت موظف است در طول برنامه صنایع الکترونیک (الکترونیکی مخابراتی اتوماسیون و اپتیک) موجود در بخشهای مختلف از طریق سیاست گذاری و سرمایه گذاری های متمرکز و هماهنگ سازماندهی و تقویت کند.

آئین نامه اجرائی این ماده توسط وزارتخانه های صنایع دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و پست و تلگراف و تلفن تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 113 - به منظور تحقق جهش صادراتی در برنامه سوم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی کشور:

الف - حقوق گمرکی و سود بازرگانی مواد اولیه و واسطه ای وارداتی مورد استفاده در تولید کالاهای صادراتی پس از صدور محصولات تولیدی بر اساس آئین نامه ای که به پیشنهاد وزارت بازرگانی تهیه و به تصویب هیات وزیران می رسد مسترد خواهد شد.

ب - کالاهای و خدماتی که صادر می شوند مشمول پرداخت عوارض و مالیات نخواهند بود.

ج - صادرات کالا و خدمات از اخذ هر گونه مجوز به استثنای استانداردهای اجباری و گواهیهای مرسوم در تجارت بین المللی (مورد درخواست خریداران) معاف می باشند.

د - کلیه تشویقها و امتیازاتی که برای صادرات کالا وجود دارد به صادرات خدمات نیز تسری می یابد .

ه - صندوقهای غیر دولتی توسعه صادرات مورد حمایت دولت قرار می گیرد .

و - به منظور پشتیبانی از صادرات کالاهای غیر نفتی و خدمات فنی و مهندسی از سال 1379 به تناسب افزایش صادرات غیر نفتی و خدمات فنی و مهندسی منابع ارزی و ریالی از محل مازاد درآمد حاصل از صادرات نفت به عنوان سهم دولت در افزایش سرمایه بانک توسعه صادرات در اختیار بانک مزبور قرار می گیرد به صورتی که این افزایش سرمایه بانک در سول هر سال و سال پایان برنامه سوم متناسب با اهداف مندرج در این قانون بوده و به تحقق اهداف مذکور کمک نماید.

آئین نامه مربوط به نحوه اعطای اعتبار و شرایط آن مشترکا توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه و با همکاری بانک مرکزی تهیه و به تصویب هیات دولت خواهد رسید .

ز - بانک توسعه صادرات مکلف است مانده وصول نشده ارز تنخواه صادراتی موضوع بند (ه) تبصره (25) قانون برنامه

پنجساله دوم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1373/9/20 را حداکثر تا پایان برنامه سوم توسعه وصول نماید . مبالغ وصول شده به عنوان سرمایه دولت نزد بانک منظور شده و از محل آن تسهیلات به صادرکنندگان پرداخت خواهد شد نحوه تسویه تمامی تنخواه ارزی مذکور و نرخ سود متعلقه را هیات وزیران ظرف سه ماه از تصویب این قانون تعیین و به بانک توسعه صادرات ایران ابلاغ خواهد نمود.

ح - کلیه وزارتخانه ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی و همچنین اشخاص حقیقی و حقوقی مقیم ایران مکلفند قبل از برپائی هرگونه نمایشگاه تجاری - صنعتی بین المللی در داخل و خارج از کشور و یا شرکت در نمایشگاههای بین المللی برنامه های خود را با مرکز توسعه صادرات ایران هماهنگ و به تایید مرکز مزبور برسانند.

ماده 114 - تنظیم بازار داخلی موجب ممنوعیت صدور نمی گردد و صدور کلیه کالاهای و خدمات به جز موارد ذیل مجاز خواهد بود:

الف - اقلام دامی یا نباتی که جنبه حفظ ذخایر ژنتیک و یا حفاظت محیط زیست داشته باشند.

ج - صادرات کالاهایی که دولت برای تامین آنها مستقیما یارانه پرداخت می کند با پیشنهاد دستگاه تنظیم بازار داخلی و جبران

کمیته احتمالی وزارت بازرگانی مجاز است در مواردی که تشخیص می دهد از طریق واردات بدون انتقال ارز نسبت به جبران نیازهای داخلی اقدام نماید.

ماده 115 - دولت موظف است برای رونق تجارت خارجی موانع غیر تعرفه ای و غیر فنی را با رعایت ممنوعیتهای شرعی حذف و نسبت به تهیه برنامه زمان بندی اصلاح نرخهای معادل تعرفه و اعلام آن به صورت پیش آگهی و تعیین تعرفه های گمرکی اقدام کند.

ماده 116 - به منظور تقویت توان رقابت محصولات صادراتی کشور در بازارهای بین المللی :

الف - کلیه وزارتخانه ها و سازمانهای تولیدی و خدماتی دولتی مرتبط با امر صادرات مکلفند تا پایان اولین سال برنامه سوم نسبت به راه اندازی مرکز اطلاع رسانی مربوط اقدام کنند و خدمات اطلاع رسانی لازم را در اختیار متقاضیان داخلی و خارجی قرار دهند . وزارت پست و تلگراف و تلفن موظف است تسهیلات لازم جهت تقویت شبکه های مذکور را فراهم کند.

ب - وزارت بازرگانی مکلف است نسبت به راه اندازی شبکه جامع اطلاع رسانی بازرگانی کشور (داخلی و بین المللی) تا پایان سال دوم برنامه سوم اقدام کند.

ج - دولت موظف است برای حضور فعال شرکتها و مؤسسات فنی و مهندسی اعم از مشاور و پیمانکاری ایرانی در بازارهای جهانی و صادرات خدمات فنی و مهندسی تسهیلات زیر را فراهم نموده و بر اجرای مستمر و احسن آن نظارت نماید.

1 - فراهم نمودن زمینه صدور ضمانتنامه بانکی با حداقل سپرده گذاری .

2 - امکان خروج ماشین آلات مورد نیاز اجرای قرارداد بدون وثیقه گذاری .

3 - ارائه خدمات بیمه ای و بانکی با حداقل هزینه و کارمزد .

4 - ایجاد نظام اعطای اعتبار صادراتی به طرحهای عمرانی ، به صورت اعتبار خریدار و فروشنده .

5 - پیش بینی و تعیین سهمیه خاص و سهمیه بندی اعتبارات اعطای نظام بانکی .

6 - پیش بینی اعتبار در بودجه سالیانه کشور جهت مشارکت دولت در تامین مالی اینگونه اعتبارات صادراتی .

7 - فراهم نمودن زمینه صدور و عرضه اوراق مشارکت توسط شرکتهای صادرکننده خدمات فنی و مهندسی به عنوان یکی از منابع تامین طرحهای اخذ شده توسط آنها .

شرکتهای متقاضی فوق الذکر باید توسط سازمان برنامه و بودجه تشخیص صلاحیت شده و دارای رتبه بندی مناسب باشد.

ماده 117 - به منظور تنظیم خط مشی های صادرات کشور و تعیین کمکها و تسهیلات قابل ارایه به بخش صادرات و رفع مشکلات و موانع مشکلات و موانع آن و اجرای سیاستهای مصوب برنامه سوم ، شورای عالی توسعه صادرات و موانع آن و اجرای سیاست های مصوب برنامه سوم ، شورای عالی توسعه صادرات غیر نفتی به ریاست رئیس جمهور یا معاون اول وی و عضویت وزیران بازرگانی ، صنایع ، معادن و فلزات ، تعاون ، امور خارجه ، نفت ، امور اقتصادی و دارائی ، کشاورزی ، جهاد سازندگی و رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و مدیر عامل بانک توسعه صادرات و روسای مرکز توسعه صادرات ایران و گمرک جمهوری اسلامی ایران ، اتاق بازرگانی ، صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون تشکیل می شود . دبیرخانه شورای مزبور در وزارت بازرگانی مستقر بوده و پیشنهادهای این شورا پس از تصویب هیات وزیران در حدود قوانین مربوط در ارتباط با ایجاد تسهیلات صادراتی برای کلیه وزارتخانه ها ، مؤسسات و شرکتهای دولتی و موسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی و همچنین اشخاص خصوصی اعم از حقوقی و حقیقی لازم الاجرا خواهد بود . سه نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی از کمیسیونهای امور بازرگانی و توزیع ، امور برنامه و بودجه و امور اقتصادی و دارائی و تعاون به عنوان ناظر در جلسات شورای عالی توسعه صادرات غیر نفتی شرکت می نمایند . دبیرخانه شورای مذکور موظف است گزارش عملکرد شورا را هر سه ماه یکبار به کمیسیونهای مذکور ارسال نماید .

کمیته توسعه صادرات استان و به ریاست استاندار و عضویت مدیران کل بازرگانی ، گمرک ، سازمان برنامه و بودجه و ادارات کل ذیربط حسب مورد و مدیر عامل بانک صادرات استان تشکیل می شود وظایف دبیرخانه کمیته توسعه صادرات استان بر عهده اداره کل بازرگانی استان خواهد بود .

ماده 118 - وظایف و اختیارات وزارت بازرگانی موضوع قانون چگونگی اداره سازمان تعاون مصرف شهر و روستا مصوب 1375/12/12 در خصوص تشکیل شرکت سهامی بازرگانی و روستا و اجرای سایر موضوعات پیش بینی شده در قانون مذکور

برای دو سال اول برنامه سوم توسعه کشور تمدید میگردد .

فصل پانزدهم - انرژی

ماده 119 - به دولت اجازه داده می شود براساس پیشنهاد وزارت نفت و وزارت نیرو قیمت فروش داخلی حاملهای انرژی (برق ، گاز طبیعی ، نفت سفید ، بنزین ، نفت گاز و نفت کوره) در لوائح بودجه سنواتی به مجلس آرایه نماید .
ماده 120 -

الف - درآمد حاصل از صادرات فرآورده های نفتی ، گاز و میعانات گازی و برق حسب مورد به عنوان درآمد شرکت ملی نفت ایران و شرکت ملی گاز ایران و شرکت توانیر تلقی شده و به مصرف ارزی هزینه عملیات جاری (شامل واردات فرآورده های نفتی و گاز طبیعی) و اجرای طرحهای سرمایه ای مصوب مجلس شورای اسلامی می رسد .
مبالغ سرمایه گذاری فوق از نظر مالیاتی جز هزینه های قابل محسوب خواهد شد و به عنوان افزایش سرمایه دولت یا شرکت ملی نفت ایران حسب مورد منظور می شود .

ب - درصدی از درآمد ارزی حاصل نفت خام که میزان آن در قوانین بودجه سنواتی تعیین خواهد شد در قالب ساز و کاری که به تصویب هیات وزیران می رسد ، در اختیار شرکت ملی نفت ایران قرار خواهد گرفت تا به منظور تحقق اهداف برنامه طبق قوانین و مقررات موجود هزینه شود .

ج - صادرات فرآورده های نفتی پس از تامین نیازهای داخلی مجاز خواهد بود مسوولیت تامین نیاز کشور و تنظیم بازار فرآورده های نفتی با وزارت نفت خواهد بود .

د - دولت موظف است به منظور اصلاح ساختار شرکتهای دولتی وابسته به وزارتین نفت و نیرو در راستای اجرای سیاست کاهش دولت و افزایش کارآمدی اقتصادی ، فنی این شرکتها با در نظر گرفتن بهره مالکانه نفت و گاز مورد مصرف داخلی به عنوان سرمایه ملی طی سال اول برنامه سوم لایحه ای را تنظیم و جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید .
ماده 121 - دولت موظف است به منظور اعمال صرفه جوئی ، منطقی کردن مصرف انرژی و حفاظت از محیط زیست ، اقدامات زیر را انجام دهد :

الف - تهیه و تدوین معیارها و مشخصات فنی مرتبط با مصرف انرژی در تجهیزات ، فرآیندها و سیستمهای مصرف کننده انرژی ، به ترتیبی که کلیه مصرف کنندگان ، تولید کنندگان و واردکنندگان این تجهیزات ، فرایندها و سیستمها ملزم به رعایت این مشخصات و معیارها باشند . معیارهای مذکور توسط کمیته ای متشکل از نمایندگان وزارت نیرو ، وزارت نفت ، موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران ، سازمان حفاظت محیط زیست و وزارتخانه ذیربط تدوین می شود .
نحوه تصویب این معیارها را هیات وزیران تعیین خواهد کرد .

ب - تهیه آئین نامه تعیین ساعات کار اصناف در ایام سال به ویژه در فصل اوج مصرف برق توسط وزارت بازرگانی با همکاری وزارتخانه های نیرو و کشور .

ج - تنظیم برنامه فصلی ساعات کار کارخانه ها و صنایع وزارتخانه های ذیربط به نحوی که مصرف برق و انرژی در ماههایی که دارای حداکثر مصرف هستند ، کاهش یابد و سیاست های تشویقی برای مصرف کنندگان در غیر ساعات اوج مصرف ، اعمال گردد .

تبصره - در صورت قطع برق با ایجاد محدودیت به نسبت ضرر و زیان وارده مصرف کنندگان از پرداخت دیماند و سایر پرداختهای مربوط معاف خواهد بود .

د - تدوین مقررات و ضوابط مربوط به رعایت استانداردهای مصرف انرژی در طراحی و ساخت ساختمانها در بخش دولتی و غیر دولتی به منظور پرهیز از اتلاف انرژی و تنظیم و اجرای روشهای تشویقی در مورد ساختمانهای موجود برای به کار گیری استانداردهای مصرف انرژی توسط کمیته ای متشکل از نمایندگان وزارتخانه های مسکن و شهرسازی ، کشور ، نفت ، صنایع ، نیرو و سازمان برنامه و بودجه و نظام مهندسی کشور .

تبصره - قیمت انرژی برای واحدهایی که مصرف سالانه سوخت آنها بیش از پنج هزار (5000) متر مکعب معادل نفت کوره و یا قدرت مورد استفاده آنها بیش از پنج مگاوات است در صورت عدم رعایت معیارها ضوابط و آئین نامه های مذکور در این ماده با ارائه فرصت مناسب افزایش خواهد یافت .

آئین نامه اجرائی این ماده توسط سازمان برنامه و بودجه و دستگاههای اجرائی ذیربط و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید .
ماده 122-

الف - وزارت نفت مجاز است بنا به تقاضای بخش خصوصی یا تعادلی راسا یا با مشارکت خارجی که دارای توان مالی کافی بوده و تقاضای آنها دارای توجیه فنی و اقتصادی و زیست محیطی باشد مجوز احداث پالایشگاه و واحدهای تولید سایر محصولات وابسته به صنایع نفت را صادر کند. وزارت مذکور موظف است طبق قرارداد تنظیمی مبنی بر تحویل خوراک آنها و خرید فرآورده های آنها به قیمتهای بین المللی (در صورت نیاز) و همچنین مجوز صادرات محصولات مازاد بر مصرف اقدام کند.

ب - وزارت نیرو مجاز است بنا به تقاضای بخش خصوصی یا تعاونی راسا یا با مشارکت خارجی که دارای توان مالی کافی بوده و تقاضای آنها دارای توجیه فنی اقتصادی و زیست محیطی باشد مجوز لازم برای احداث نیروگاه و تولید برق فنی اقتصادی و زیست محیطی باشد مجوز لازم برای احداث نیروگاه و تولید برق صادر کند و شرایط از جمله تسهیلات مربوط به تبدیل درآمد شرکتهای مزبور به ارز و تضمین خرید برق این گونه واحدها را مشخص و اعلام کند.
ج - دولت مکلف است به منظور ترغیب سایر مؤسسات داخلی به تولید هرچه بیشتر نیروی برق از نیروگاههای خارج از مدیریت و نظارت وزارت نیرو همه ساله شرایط و قیمتهای تضمینی خرید برق را تعیین و اعلام کند.

د - به وزارت نیرو اجازه داده می شود بخشی از تاسیسات و دارائی های شرکتهای برق منطقه ای و آب و برق خوزستان در ولتاژ توزیع را به شرکتهای توزیع نیروی برق واگذار کند. معادل دارائی های واگذار شده سهام شرکتهای توزیع نیروی برق به برق منطقه ای و سازمان آب و برق خوزستان تعلق می گیرد این نقل و انتقال از معافیت مالیاتی برخوردار خواهد بود.

ماده 123- به دولت اجازه داده می شود بر اساس آئین نامه هائی که توسط سازمان انرژی اتمی ایران سازمان امور اداری و استخدامی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارائی پیشنهاد می شود مقررات مالی و استخدامی سازمان انرژی اتمی را بدون الزام به رعایت قانون محاسبات عمومی و قانون استخدامی کشوری و سایر مقررات عمومی تصویب و جهت اجرا ابلاغ کند.
فصل 16 - پست و مخابرات

ماده 124 -

الف - به منظور تحقق حاکمیت دولت ایجاد شبکه های مادر مخابراتی تنظیم فضایی فرکانسی کشور و تضمین استمرار ارائه خدمات پستی و مخابراتی به عهده دولت خواهد بود با توجه به ذیل اصل چهارم و چهارم (44) قانون اساسی به منظور جلوگیری از ضرر و زیان جامعه و تحقق رشد و توسعه اقتصادی کشور بخش غیر دولتی در قلمرو شبکه های مستقل و موازی پستی و مخابراتی و در امور ذیل حسب مجوز هیات وزیران اجازه فعالیت خواهد داشت :

1 - شبکه تلفن همراه .

2 - شبکه پی جو .

3 - مراکز تلفن کم ظرفیت تا پنج هزار شماره .

4 - شبکه انتقال داده ها .

5 - شبکه های ارائه خدمات ارزش افزوده .

6 - شبکه مخابراتی روستائی .

7 - شبکه قبول پستی .

8 - شبکه حمل و نقل پستی .

ب - به منظور کمک به رشد و توسعه اقتصادی به شرکتهای دولتی مخابراتی اجازه داده می شود قسمتی از فعالیتهای خود را در زمینه های نگهداری و بهره برداری طراحی مهندسی نصب و راه اندازی آزمایش و تحول تجهیزات و شبکه های با رعایت موارد در بند (الف) و نیز خط مشی های دولت به بخشهای تعاونی و خصوصی داخلی واگذار کند.

تبصره - مجوز فعالیت بخش غیر دولتی در حیطه های مذکور در این ماده و پس از حصول اطمینان از عدم ایجاد انحصار در بخش غیر دولتی و استمرار ارائه خدمات بر اساس آئین نامه ای خواهد بود که به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه و وزارت پست و تلگراف و تلفن تهیه و به تصویب هیات وزیران میرسد.

ماده 125 - به منظور صیانت از منابع ملی نیل به عدالت اجتماعی توسعه ارتباطات به نقاط غیر برخوردار بالابردن بازده ملی و بازده بخش شفاف سازی اقتصادی و بهبود رفاه اجتماعی دولت موظف است موارد زیر را به اجرا گذارد:

الف - مجاز کردن جابجائی اعتبار و درآمد بین شرکتهای مخابراتی استانی و ایران در جهت کمک به استانهای زیانده با تأیید وزیر پست و تلگراف و تلفن و در چارچوب سهم دولت.

ب - وجوه سرمایه گذاری شده در طرحهای مصوب شرکتهای مخابراتی (استانی و ایران) و پستی و دیگر مؤسسات و شرکتهای وابسته به وزارت پست و تلگراف و تلفن از محل درآمدها و منابع داخلی خود آنها و یا از محل منابع داخلی شرکتهای مخابراتی جزء هزینه های قابل قبول مالیاتی محسوب و به عنوان افزایش سرمایه دولت و یا شرکت مخابرات ایران (حسب مورد) منظور می گردد و مشمول ماده (32) قانون برنامه و بودجه مصوب 1351 نمی باشد.

فصل 17 - حمل و نقل

ماده 126 - به شرکت سهامی راه آهن جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود به منظور ارائه خدمات حمل و نقل منطقه ای ترانزیتی و چند وجهی با مشارکت کشورهای عضو اگو نسبت به ایجاد شرکتهای حمل و نقل بین المللی اقدام کند.

ماده 127 - به وزارت راه و ترابری اجازه داده می شود:

الف - بخشی از ماشین آلات تجهیزات و اماکنی را که در راستای تحقق سیاست واگذاری مازاد تشخیص می دهد بر اساس آئین نامه ای که توسط وزارتخانه های امور اقتصادی و دارائی راه و ترابری و سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید به فروش برساند و یا به صورت اجازه به پیمانکاران و شرکتهای تعاونی راهداری تشخیص صلاحیت شده واگذار کند.

ب - نسبت به کاهش و تعدیل نیروی انسانی بر اساس آئین نامه ای که به پیشنهاد وزارت مذکور و سازمان امور اداری و استخدامی کشور و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید اقدام کند. منابع مالی مورد نیاز برای اصلاح ساختار نیروی انسانی نیز در راستای کاهش تصدی فوق از محل بند(الف) این ماده در قالب لوائح بودجه سنواتی تامین می شود.

ماده 128 - به وزارت راه و ترابری اجازه داده می شود با حفظ مالکیت دولت بر خطوط ریلی و اعمال سیاست جامع و هماهنگ ریلی کشور و جلوگیری از ایجاد انحصار در بخش غیر دولتی و تضمین استمرار ارائه خدمات بخشی از فعالیتهای مربوط به حمل و نقل بار و مسافر تعمیر نگهداری و بازسازی شبکه و ناوگان حمل و نقل ریلی را به اشخاص حقیقی و حقوقی بخش غیر دولتی داخلی واگذار کند و در صورت لزوم با ایجاد شرکتهای مشترک بین بخش غیردولتی داخلی و راه آهن جمهوری اسلامی ایران از آنها حمایت و تسهیلات لازم در این زمینه را فراهم سازد ضوابط و مقررات این ماده به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 129 - با توجه به اینکه امور هوانوردی و حمل و نقل هوایی (شامل ناوبری نشست و برخاست) منحصر در اختیار و در کنترل دولت (سازمان هواپیمائی کشوری) می باشد با پیش بینی تمهیدات مناسب برای جلوگیری از ایجاد انحصار در بخش غیردولتی و تضمین استمرار ارائه خدمات به دولت اجازه داده می شود:

الف - نسبت به واگذاری سهام شرکتهای هواپیمائی جمهوری اسلامی ایران (حداکثر تا 49%)، هواپیمائی آسمان، هواپیمائی پیام، حمل و نقل هوایی نفت، خدمات هلیکوپتری (ساخته)، کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران و شرکتهای تابعه آن و شرکت ملی نفتکش ایران به بخشهای تعاونی و خصوصی داخلی اقدام کند.

ب - با پیشنهاد مشترک شورای عالی هواپیمائی کشوری و دستگاه اجرائی ذیربط اساسنامه شرکتهای هوایی کشور (آسمان، پیام، حمل و نقل هوایی نفت، خدمات هلیکوپتری) را اصلاح کند. تغییرات اساسنامه هواپیمائی جمهوری اسلامی ایران به تصویب مجلس شورای اسلامی می رسد.

ماده 130 - با حفظ حاکمیت دولت بر امور هوانوردی و حمل و نقل هوایی (شامل ناوبری نشست و برخاست) توسط دولت و با رعایت صدر ماده (129) به سازمان هواپیمائی کشوری اجازه داده می شود:

الف - نسبت به تکمیل و اجرای طرحهای فرودگاهی و پروازی و توسعه ناوگان هوایی با جلب سرمایه های داخلی و خارجی از طریق انعقاد قراردادهای مشارکت، پیش فروش خدمات فرودگاهی و خدمات پروازی اقدام و تعهدات مربوط را تأدییه کند.

ب - به منظور تأمین هزینه اجرای برنامه های نگهداری، بهسازی و امنیت پرواز و توسعه زیربنائی در فرودگاهها و نیز استفاده از

تجهيزات و سيستم هاي جديد فرودگاهي و هوانوردي و امنيتي با تصويب شوراي عالي هواپيمائي كشوري دو درصد (2%) قيمت فروش بليط مسافران پروازهاي داخلي را دريافت كند.

ماده 131 - به سازمان حمل و نقل جاده اي و پايانه هاي كشور اجازه داده مي شود به منظور كمك به تدارك ناوگان حمل و نقل جاده اي بين شهري و احداث پايانه هاي مسافري و باري و مجتمع هاي خدمات رفاهي بين راهي توسط بخش غير دولتي با اولويت تعاونيها و ايتارگران از محل منابع داخلي در قالب وجوه اداره شده نزد بانكها نسبت به تامين تسهيلات اعتباري بانكي اقدام کرده و ما به التفاوت نرخ سود را از منابع داخلي خود پرداخت كند. ميزان وجوه اداره شده مذکور شامل اعتبار مربوط به پرداخت مابه التفاوت نرخ سود در بودجه سالانه سازمان مذکور تعيين مي گردد.

ماده 132 - به منظور تامين منابع مالي نياز جهت توسعه، نگهداري و بهره برداري امور حمل و نقل جاده اي، به سازمان حمل و نقل جاده اي و پايانه هاي كشور اجازه داده مي شود:

الف - از جابجائي كالا و مسافر در جاده هاي كشور بر اساس تن - كيلومتر و نفر - كيلومتر عوارض وصول كند. ميزان اين عوارض همه ساله با پيشنهاد مجمع عمومي سازمان حمل و نقل جاده اي و پايانه هاي كشور و تصويب شوراي اقتصاد تعيين مي گردد.

ب - حداكثر معادل پنجاه هزار ريال براي هر تن كيلومتر حمل و نقل كالا در داخل كشور از شرکتهاي حمل و نقل بين المللي كه مبادرت به حمل و نقل كالاي ترانزيتي مي كنند با تايد وزير راه و ترابري از طريق دفاتر مرزي خود دريافت كند.

ج - صد در صد خسارت وارده بر ابنيه فني و تاسيسات زير بنائي را وصول كند. بجز خسارات وارده بر اثر حوادث و سوانح غير مترقبه و طبيعي كه دولت بنا به توان، موظف به جبران آن خواهد بود.

د - كليه دريافتي هاي موضوع اين ماده پس از وصول به حساب سازمان حمل و نقل جاده اي و پايانه هاي كشور نزد خزانه داري كل و اريز مي شود تا بر اساس بودجه سالانه سازمان به مصرف برسد.

فصل 18 - عمران شهري و توسعه و عمران روستائي

ماده 133-

الف - به دولت اجازه داده مي شود با تشخيص وزارت نسبت به واگذاري مالكي تاسيسات آب و فاضلاب كه قبل يا بعد از تشكيل شرکتهاي آب و فاضلاب احداث گرديده يا م يگردد به شرکتهاي مذکور اقدام كند.

ب - كليه وظيفات حاكميتي مربوط به وزارت نيرو كه توسط شرکتهاي آب و فاضلاب انجام مي گردد از شرکتهاي مذکور منفيك و به وزارت نيرو انتقال مي يابد.

ج - تعرفه هاي آب بها حق انشعاب و هزينه دفع در چارچوب ضوابط و سقف مصوب شوراي اقتصاد و با پيشنهاد شرکت آب و فاضلاب و تصويب شوراي اسلامي شهر تعيين مي گردد شهرهاي جديد فاقد شوراي اسلامي شهر مشمول تعرفه مصوب نزديكترين شهر مجاور هستند.

ماده 134 - صدور هر گونه مجوز بهره برداري از منابع آب سطحي يا زيرزميني و شبكه توزيع شهري براي مصارف واحدهاي بزرگ توليدي صنعتي دامداري خدماتي و ساير مصارفي كه توليد فاضلاب با حجم زياد مي كنند و همچنين استمرار مجوزهاي صادره در گذشته منوط به اجرائي تاسيسات جمع آوري فاضلاب تصفيه و دفع بهداشتي پساب است . تا زمان اجرائي تاسيسات مناسب از واحدهاي مصرف كننده آب با توجه به نوع و ميزان آلودگي جريمي بر مبناي آئين نامه و تعرفه مصوب دولت اخذ مي گردد كه پس از و اريز به خزانه معادل وجوه و اريزي از محل اعتبارات ردیف خاصي كه در قوانين بودجه سنواتي پيش بيني خواهد شد در اختيار سازمان ردیف خاصي كه در قوانين بودجه سنواتي پيش بيني خواهد شد در اختيار سازمان حفاظت محيط زيست قرار گيرد و براي طرحهاي حفاظت كفي منابع آب و تصفيه و دفع بهداشتي فاضلاب هزينه خواهد شد. وزارت نيرو با همكاري سازمان حفاظت محيط زيست كشور و دستگاه اجرائي ذيربط نسبت به تهيه آئين نامه اجرائي اين ماده و پيشنهاد آن براي تصويب در هيات وزيران اقدام خواهد كرد.

ماده 135 - به كليه وزارتخانه ها و مؤسسات دولتي كه داراي مراكز فرهنگي هنري ورزشي بهداشتي درماني توانبخشي آموزشي اداري و نظامي هستند و بر اساس طرحهاي مصوب شهري الزاما تغيير کاربري مي يابند اجازه داده مي شود كه مراكز مذکور را با رعايت قوانين مربوط از طريق مزايده عمومي به فروش برسانند و درآمد حاصل را به خزانه داري كل و معادل آن را جهت

جایگزینی تکمیل و نوسازی مراکز مشابه و تعمیر و نگهداری طبق قوانین بودجه های سنواتی هزینه کنند.

ماده 136- به دولت اجازه داده می شود با توجه به تواناییهای شهرداریها آن گروه از تصدیهای مربوط به دستگاههای اجرایی در رابطه با مدیریت شهری را که ضروری تشخیص می دهد بر اساس پیشنهاد مشترک وزارت کشور و سازمان امور اداری و استخدامی کشور همراه با منابع تامین اعتبار زیربط به شهرداریها واگذار کند.

ماده 137 -

الف - به منظور تسریع در امر توسعه و عمران روستاها و توجه ویژه به بهبود معیشت روستاییان دولت مکلف است نسبت به انجام موارد زیر طی دوران برنامه اقدام کند:

1 - تعیین نقش و قلمرو وظایف و ارتباطات دستگاهها و سازمانهای مرتبط با توسعه و عمران روستاها در جهت سازماندهی مجدد و حذف فعالیتهای مشابه و موازی .

2 - واگذاری بخشی از فعالیتهای اجرایی دستگاههای دولتی به شورا های اسلامی و دستگاههای محلی و مؤسسات و شرکتهای غیر دولتی .

3 - تعیین ضوابط برای خدمات زیر بنایی در محیط روستایی و سطح بندی و ارائه خدمات و تجهیز فضاهای روستایی کشور بر اساس طرحهای توسعه و عمران مصوب .

4 - حمایت از مؤسسات غیر دولتی تامین کننده اعتبارات خرد از قبیل صندوق عمران و توسعه روستایی به منظور ارائه تسهیلات به روستاییان برای فعالیتهای اقتصادی اجتماعی و فرهنگی .

5 - ساماندهی فضاها و سکونت گاههای روستایی به منظور توسعه هماهنگ و موزون فعالیتهای کشاورزی صنعتی و خدماتی از طریق توزیع مناسب جمعیت و استقرار بهینه خدمات در محیط های روستایی و حمایت از اجرای آن .

6 - حمایت از سرمایه گذارهای خصوصی و مردمی در محیط روستایی با تامین تسهیلات مناسب به ویژه برای سرمایه گذارهای اشتغال زا و پرداخت بخشی از سود تسهیلات اعطائی برای مناطق توسعه نیافته .

7 - ساماندهی کوچ و حمایت از اسکان عشایر داوطلب .

ب - به منظور هویت بخشی به سیما و کالبد شهرها و روستاهای کشور و انطباق مشخصات کلیه ساختمانهای مسکونی و غیر مسکونی کشور با ویژگی های فرهنگ معماری و شهرسازی ایرانی - اسلامی (بومی) و رعایت اصول و ضوابط مربوطه در ناسازی و طراحی شهری و روستایی کشور و جلوگیری از تخریب ساختمانها و نماهای با ارزش در شهرها وزارت مسکن و شهرسازی موظف است به تدریج و حداکثر تا پایان برنامه سوم ضمن انجام مطالعه و تحقیق و با همکاری دستگاهها و مراجع زیربط ، نسبت به تهیه، تدوین و ارائه اصول ، ضوابط و مقررات ناسازی در کلیه ساخت و سازهای کشور اقدام و ضوابط مذکور را به کلیه شهرداریها و دستگاههای زیربط و تشکلهای مهندسی کشور ابلاغ نماید.

ج - دولت موظف است همه ساله اعتبارات خاصی را در لوایح بودجه به نحوی پیش بینی نماید تا پس از پایان برنامه سوم ، کلیه روستاهای بالای بیست خانوار از راه مناسب ، مدرسه، آب شرب بهداشتی ، برق و تلفن برخوردار باشند .

د - به منظور ایجاد اشتغال در مناطق روستایی به ویژه در مناطق توسعه نیافته ، صندوقی تحت عنوان صندوق قرض الحسنه توسعه اشتغال روستایی با سرمایه دولت و مردم تاسیس می شود . اساسنامه تاسیس صندوق مذکور به پیشنهاد مشترک جهاد سازندگی و کشاورزی و دفتر امور مناطق محروم کشور رئیس جمهور و سازمان برنامه و بودجه تهیه و ظرف مدت دو ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیات وزیران خواهد رسید .

آئین نامه اجرایی این ماده ، توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور، سازمان برنامه و بودجه و وزارتخانه های جهاد سازندگی و مسکن و شهر سازی و دفتر مناطق محروم کشور - رئیس جمهور پیشنهاد و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

فصل 19- مسکن

ماده 138- به منظور افزایش سهم تولید انبوه مسکن از کل ساخت و سازهای کشور و همچنین افزایش تولید واحد های مسکونی کوچک ، سازندگان (خصوصی و تعاونی) مجتمعهای مسکونی دارای سه واحد مسکونی و بیشتر در نقاط روستایی پنج واحد مسکونی و بیشتر در شهر های با جمعیت کمتر از 250/000 نفر و ده واحد مسکونی و بیشتر در سایر شهر ها به شرح ذیل مورد حمایت قرار می گیرند:

الف - سازندگان موضوع این قانون از پرداخت مالیات اولین نقل و انتقال قطعی املاک معاف می شوند و درآمد مشمول مالیات مربوط به این واحدهای متناسب با سطوح زیر بنای هر یک و صرف نظر از تعداد آنها توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین خواهد شد.

ب - وزارتخانه های نیرو نفت و همچنین شهرداریها و سایر مراجع ذیصلاح موظفند در چارچوب تراکم مصوب طبق طرح جامع نحوه اخذ هزینه تامین انتال و حق انشعاب آب برق گاز و عوارض صدور پروانه ساخت را به گونه ای تنظیم کنند که سرته هزینه های دریافتی به ازای هر واحد مسکونی احداث شده موضوع این قانون حداکثر معادل هزینه های دریافتی از سازندگان انفرادی می باشد.

میزان و نحوه دریافت انشعاب و عوارض فوق الذکر برای مازاد بر تراکم مصوب طرحهای جامع بر اساس آئین نامه ای خواهد بود که به پیشنهاد وزارت مسکن و شهرسازی به تصویب وزیران خواهد رسید.

ج - سازمان تامین اجتماعی موظف است پس از دریافت حق بیمه از سازندگان موضوع این ماده به شرح زیر مفاصحاسب مربوطه را صادر کند:

- کارکنان ثابت : بر اساس قانون تامین اجتماعی .

- کارگران فصلی : بر اساس قانون بیمه اجباری کارگران ساختمانی .

وزارت مسکن و شهرسازی موظف است با همکاری سازمان برنامه و بودجه طی مدت سه ماه از تصویب این قانون آئین نامه اجرائی این ماده را تهیه و به تصویب هیات وزیران برساند.

ماده 139- به منظور حمایت از متقاضیان مسکن و در راستای تقویت توان مالی آنها و ساده سازی استفاده از تسهیلات بانکی برای خرید یا احداث مسکن.

الف - اقساط ماهیانه تسهیلات اعتباری مسکن از بانکها از درآمد مشمول مالیات دریافت کنندگان تسهیلات کسر و مانده درآمد مکتسبه در شمول محاسبات مالیاتی قرار می گیرد. استفاده از این معافیت مالیات فقط یکبار برای هر خانواده و یا افراد متاهل مجاز بوده و شامل واحدهای با مساحت مفید حداکثر 120 متر مربع خواهد بود.

ب - بیمه نامه های صادره از سوی مؤسسات بیمه به عنوان وثیقه دریافت تسهیلات بانکی معتبر خواهد بود.

ج - در خصوص خانواده معظم شهدا جانبازان بیست و پنج درصد (25%) و به بالا و آزادگان اعطای تسهیلات بانکی جهت خرید و یا ساخت مسکن با حداقل کارمزد و اقساط بلند مدت خواهد بود.

آئین نامه های اجرائی این ماده توسط وزارتخانه های مسکن و شهرسازی و امور اقتصادی و دارایی سازمان برنامه و بودجه و بانک جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 140 - به منظور صدور سند مالکیت املاک واقع در بافت مسکونی روستاها وزارت مسکن و شهرسازی (بنیاد مسکن

انقلاب اسلامی) موظف است به نمایندگی از طرف روستائیان طی مدت برنامه سوم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی

جمهوری اسلامی ایران برای کلیه روستاهای بالای دویست (200) خانوار و مراکز دهستانها مقشه تفکیکی وضع موجود روستا و به اداره ثبت اسناد و املاک ارسال نماید. نقشه های تفکیکی تهیه شده نیاز به تایید سایر مراجع دولتی وارد و ادارات ثبت اسناد و املاک بر اساس آن به شرح زیر اقدام می نمایند:

1 - در صورتی که محدوده مورد عمل تحدید حدود شده باشد پس از کنترل نقشه و تطبیق آن با توجه به مدارک متصرفین

صورتجلسه تفکیکی حاوی حدود قطعات و مشخصات متصرفین توسط نماینده و نقشه بردار ثبت تنظیم و به امضاء نماینده

بنیاد مسکن و شورای اسلامی روستا می رسد سند مالکیت صادر و تسلیم گردد.

2 - در صورتی که متصرف نتواند مدارک دال بر مالکیت ارائه نماید یا در مالکیت و تصرف اشخاص اختلاف باشد همچنین در

صورتی که محدوده مورد عمل تحدید حدود نشده باشد یا عرصه آن از املاک متعلق به دولت سازمانها و مؤسسات و نهادهای

عمومی یا اوقاف باشد موضوع در هیاتی مرکب از مدیر کل ثبت اسناد و املاک استان و رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و

یکی از قضات دادگستری به انتخاب رئیس قوه قضائیه مطرح و رای مقتضی صادر می گردد:

هیات می تواند برای رسیدگی به موضوع از خبرگان ثبتی استفاده و با تحقیقات و شهادت شهود رای خود را صادر نماید . رای

صادرده توسط ثبت محل به طرفین ابلاغ می شود در صورت عدم اعتراض ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ رای ادارات ثبت

اسناد و املاك و بنياد مسكن انقلاب اسلامي حسب مورد مكلف به اجرائي آن مي باشند . در صورت وصول اعتراض معترض به دادگاه هدايت مي شود رسيدگي به اين اعتراضات در دادگاه خارج از نوبت خواهد بود.

3 - مشمولين اين قانون از پرداخت كليه هزينه هاي تبتي معاف مي باشند نقل و انتقالات بعد از صدور سند مالكيته شامل معافيت نخواهد بود.

4 - نحوه تشكيل جلسات و اختيارات هياتها و نحوه انتخاب كارشناسان و خبرگان تبتي و چگونگي تهيه نقشه تفكيكي و ميزان مبالغ دريافتي و هزينه نمودن آنها مطابق آئين نامه اي خواهد بود كه توسط سازمان ثبت اسناد و املاك كشور و وزارت مسكن و شهرسازي (بنياد مسكن انقلاب اسلامي) حداكثر ظرف دو ماه تهيه و به تصويب هيات وزيران مي رسد.

5 - خانواده هاي تحت پوشش كميته امداد امام خميني (ره) سازمان بهزيستي از پرداخت هزينه عوارض و ماليات و هرگونه هزينه ديگر معاف مي باشند.

ماده 141 -

الف - به سازمان ملي زمين و مسكن وزارت مسكن و شهرسازي اجاره داده مي شود به منظور تامين بخشي از اعتبارات مورد نياز اجرائي قانون تشويق احداث و عرضه واحدهاي مسكوني استيجاري يا اجاره به شرط تملك زمينهاي شهري در تملك خويش را به قيمت روز و به صورت مزايده يا با قيمت توافقي كه تز قيمت كارشناسي روز خواهد بود به فروش رساند.

ب - به وزارت مسكن و شهرسازي اجاره داده مي شود زمينهاي با کاربري آموزشي فرهنگي ورزشي و مذهبي را در طول برنامه سوم توسعه به قيمت منطقه اي واگذار نمايد.

ج - سازمان ملي زمين و مسكن نمي تواند از اشخاص حقيقي و حقوقي كه با سازمان مذكور جهت دريافت زمين پيش بيني از تصويب اين قانون قرارداد منعقد نموده و قيمت آن را مطابق قرارداد پرداخت کرده اند هيچ گونه وجه ديگري بابت زمين مطالبه و دريافت نمايد. قيمت زمين همان مبلغ است كه در قرارداد قيد شده است .

د - به منظور حمايت از خانواده هاي شهداء و جانبازان متقاضي مسكن و در راستاي تقويت توان مالي آنان دولت مكلف است در طي سنوات اجرائي برنامه پنج ساله سوم به نحوي اقدام نمايد كه مشكل مسكن كليه خانواده هاي شهدا و جانبازان بالاي بيست و پنج درصد (25%) و آزادگان فاقد مسكن واجد شرايط در آخر برنامه سوم به اتمام برسد.

ه - به منظور حل مشكل متصرفين زمين هائي كه مالك عرصه آن در دسترس نيست و خود متصرفين صاحب سند اعيان هستند قيمت عادلانه روز با اجازه ولي فقيه يا فرد مجاز از طرف ايشان تعيين و به حسابي كه بدین منظور مشخص مي كند و اريز و اداره ثبت اسناد محل نسبت به صدور سند به نام متصرفين اقدام نمايد كه در صورت مراجعه مالكين يا نماينده معرفي شده از طرف آنان قيمت ملك مورد نظر پرداخت مي گردد.

ماده 142 - دستگاههاي اجرائي مكلفند كليه عوايد حاصل از اجاره خانه هاي سازمانی مربوط به كاركنان خود را به حساب خزانه و اريز نمايند. معادل مبالغ و اريزي صرف هزينه هاي مربوط به تامين نگهداري و ساير خدمات مشترك خانه هاي سازمانی مزبور گردد و علاوه بر آن ترتيبی اتخاذ نمايند كه هزينه هاي مربوط به آب برق مخابرات و سوخت توسط استفاده كنندگان پرداخت شود.

تبصره - دولت مكلف است كمك هزينه مسكن كاركنان نيروهاي مسلح (نظامي و انتظامي) ساكن در خانه هاي سازمانی را پس از كسر دريافتي آنان به حساب مخصوصي در خزانه و اريز نمايد و همه ساله معادل وجوه و اريز شده به حساب فوق در سال قبل در بودجه نيروهاي مسلح (نظامي و انتظامي) براي تامين هزينه تعمير و نگهداري خانه هاي سازمانی پيش بيني گردد.

فصل 20 - آموزش

ماده 143 -

الف - به دولت اجازه داده مي شود در طي برنامه سوم براي تنظيم و اصلاح ساختار نيروي انساني وزارت آموزش و پرورش و به كارگيري نيروهاي انساني در مناطق نيازمند و به خصوص مناطق توسعه نيافته يا كمتر توسعه يافته كشور مقررات لازم را براي ايجاد انگيزه در زمينه نقل و انتقال بازيدي كاهش ساعات كار در مناطق توسعه نيافته يا كمتر توسعه يافته پرداخت پاداش اضافه كار و ساير موارد لازم وضع و اجرا كند.

ب - دولت موظف است با هماهنگي و همكاري سازمان هاي برنامه و بودجه و امور اداري و استخدامي كشور در تامين نيروي

انسانی کمی و کیفی و ایجاد فضاهای آموزشی و پرورشی و فراهم نمودن تجهیزات آموزشی و وسایل نقلیه به گونه ای برنامه ریزی و اقدام نماید که تبعیض بین مناطق شهری و روستایی نباشد و برای ورود دانش آموزان از ابتدایی به راهنمایی و متوسطه امکانات لازم فراهم گردد.

ج - هزینه تغذیه شبانه روزی و سرویس ایاب و ذهاب هر هفته یک بار آنها به روستاها و مدارس و سایر هزینه های لازم در بودجه های سنواتی دیده شود.

برای ایاب و ذهاب دانش آموزان دختر و پسر در روستاهای کوچک فاقد مدرسه راهنمایی و متوسطه به روستاهای دارای مدرسه در صورت به صرفه بودن رفت و آمد نسبت به تحصیل در مدارس شبانه روزی هزینه ایاب و ذهاب منظور خواهد شد. در مناطق آموزشی که نسبت به دانش آموزان راهنمایی و متوسطه به ابتدایی آنها کمتر از متوسط کشور است حدنصاب تشکیل کلاسهای راهنمایی ده نفر و متوسطه حداقل پانزده نفر می باشد.

آئین نامه اجرائی این ماده به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه و سازمان امور اداری و استخدامی کشور و وزارت آموزش و پرورش به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 144 - الف - در مواردی که اشخاص حقیقی و حقوقی غیر دولتی برای احداث توسعه تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی پرورشی و ورزشی و خوابگاه و سالن های غذاخوری و کتابخانه و خوابگاههای دانش آموزی و دانشجویی وابسته به وزارت آموزش و پرورش و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی در چارچوب مصوبات شورای برنامه ریزی و توسعه استان و در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی در چارچوب طرح جامع و یا طرح توسعه آنها هزینه هایی را انجام می دهند این هزینه ها به عنوان هزینه های قابل قبول مالیاتی مورد محاسبه قرار می گیرد.

ب - اشخاص حقیقی و حقوقی غیر دولتی که اموال خود را مانند ساختمان منازل مسکونی باغ زمین سهم الارث به آموزش و پرورش دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و نیروی مقاومت بسیج (شاما رده ها) و حوزه های علمیه و دانشگاه آزاد اسلامی و مراکز تحقیقاتی وابسته به دانشگاهها و سازمان تربیت بدنی انتقال می دهند از پرداخت هر گونه عوارض و مالیات نقل و انتقال معاف می باشند.

ج - وزارت آموزش و پرورش مجاز است تا سقف ده درصد از اعتبارات عمرانی (ملی و استانی) هر سال خود را صرف خرید زمین برای احداث فضاهای آموزشی و پرورشی مناسب نماید.

ماده 145 -

الف - بمنظور تجهیز منابع غیر دولتی بخش آموزش و پرورش میزان عوارض و عواید کالاها و خدمات موضوع بند (2) ماده (13) قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش مصوب 1372/10/26 در استانها شهرستانها و مناطق کشور به دو درصد (2%) افزایش می یابد.

ب - از تاریخ تصویب این قانون کالاهای مصرفی وارداتی نیز به مجموعه کالاها و خدمات موضوع بند(2) ماده (13) قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در استانها شهرستانها و مناطق کشور افزوده می شود و دو درصد (2%) عوارض موضوع ماده قانونی سابق الذکر از آنها اخذ می گردد.

ج - سی درصد (30%) از درآمدهای حاصل از اجرای بند (الف) و (ب) این ماده در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار می گیرد تا در جهت ایجاد تعادل در استانهای کشور به مصرف برسد.

ماده 146 - در دوران برنامه سوم واحدهای آموزشی و پرورشی وابسته به وزارت آموزش و پرورش و همچنین واحدهای آموزشی فنی و حرفه ای از پرداخت هرگونه عوارض بیه شهرداریها معاف هستند.

ماده 147 - در جهت تحقق کامل اهداف تاسیس صندوق ذخیره فرهنگیان موضوع تبصره (63) قانون برنامه پنجساله دوم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1373/9/20 و تامین هر چه بیشتر رفاه و ارتقای وضعیت معیشتی فرهنگیان کشور دولت مکلف است :

الف - کارکنان وزارت آموزش و پرورش که عضویت صندوق ذخیره فرهنگیان را پذیرفته اند و یا خواهند پذیرفت بادی ماهانه درصدی از حقوق و مزایای خود را تا پنج درصد (5%) به حساب صندوق واریز کنند و دولت نیز موظف است همه ساله معادل سهم واریزی اعضا به صندوق ذخیره فرهنگیان به طور کامل در ردیف اعتباری خاص در بودجه واریزی اعضا به صندوق

ذخیره فرهنگیان به طور کامل در ردیف اعتباری خاص در بودجه سال مربوطه منظور و پرداخت نماید.

ب - دولت موظف است دیون خود نسبت به صندوق ذخیره فرهنگیان را که تا پایان سال 1378 ایجاد شده است ظرف سه سال در لویح بودجه های سالیانه درج و نسبت به تسویه آن اقدام نماید.

ج - درمورد عملکرد صندوق ذخیره فرهنگیان وزیر آموزش و پرورش درمقابل مجلس شورای اسلامی مسؤول می باشد.

ماده 148- از تاریخ تصویب این قانون تقویم آموزشی مدارس متناسب با شرایط اقلیمی و جغرافیایی هر منطقه با تصویب شورای عالی آموزش و پرورش تعیین می گردد.

ماده 149-

الف - به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می شود اجاره اماکن و فضاهای آموزشی در فرصتهای که از آنها استفاده نمی کند را از طریق انعقاد قرارداد و با حق الویت برای فرهنگیان دریافت نموده و بر اساس مفاد بند (ب) این ماده هزینه نماید. در این خصوص فرهنگیان مشمول قانون منع مداخله کارکنان در معامله دولتی نخواهند بود.

ب - به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می شود، درآمدهای را که بر اساس قوانین مصوب، دریافت می کند به حسابهای که توسط خزانه برای هر یک از دستگاههای اجرایی ملی و استانی افتتاح می شود واریز کند تا به حساب درآمد اختصاصی دستگاه مربوط منظور شود. همه ساله معادل صد در صد (100%) وجوه واریزی، از محل اعتبار درآمد اختصاصی دستگاه ذیربط که به همین منظور در قانون بودجه هر سال پیش بینی می شود، در اختیار دستگاه مربوط قرار خواهد گرفت.

ج - تعرفه های مربوط به بند الف این ماده در دستگاههای اجرایی ملی بنا به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش به تصویب هیات وزیران و طرفه های مربوط به دستگاههای اجرایی استانی به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش استان خواهد رسید

ماده 150-

الف - به دستگاههای اجرایی اجازه داده می شود، درصدی از اعتبارات جاری و عمرانی خود را برای اجرای دوره های آموزشی ضمن خدمت (خارج از نظام آموزش عالی رسمی کشور) به شرح زیر هزینه کنند:

1- اجرای دوره های آموزشی ضمن خدمت متناسب با مشاغل مورد تصدی مورد تصدی کارکنان به منظور افزایش سطح کارآئی آنان به ویژه از طریق آموزشهای کوتاه مدت پودمانی .

2- اجرای دوره های آموزشی ویژه مدیران .

ب - کلیه دستگاهی اجرایی موظفند حداکثر طی مدت شش ماه پس از تصویب این قانون برنامه های آموزشی سالانه خود را برای دوران برنامه سوم و تفکیک سال شامل مباحث و موضوعات آموزشی چگونگی اجرای دوره ها و همچنین چگونگی پوشش کلیه کارکنان شاغل را تهیه و جهت تایید به سازمان امور اداری و استخدامی کشور ارسال دارند.

ج - آئین نامه اجرایی این ماده شامل میزان و چگونگی هزینه نمودن اعتبار بند (الف) این ماده و پیش بینی الزامات و تشویقات قانونی طی مدت سه ماه پس از تصویب این قانون بنا به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه امور اداری و استخدامی کشور به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 151 - به منظور هماهنگی امر سیاست گذاری آموزشهای فنی و حرفه ای اعم از رسمی و غیر رسمی شامل آموزشهای

کاردانی و علمی کاربردی که متولی آن وزارت علوم تحقیقات و فن آوری وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و آموزشهای فنی و حرفه ای متوسطه و کار و دانش که متولی آن وزارت آموزش و پرورش و آموزشهای فنی و حرفه ای کوتاه مدت که

متولی آن وزارت کار و امور اجتماعی و آموزشهای ضمن خدمت کارکنان دولت و مدیریت حرفه ای تخصصی که متولی آن سازمان امور اداری و استخدامی کشور می باشند. شورای عالی کارآموزی (امداد (5) و (6) و (7) قانون کارآموزی مصوب

1349 مجلسین سنا و شورای ملی سابق) و شورای عالی هماهنگی فنی و حرفه ای کشور (مصوب 1359 شورای انقلاب

جمهوری اسلامی ایران) و شورای عالی آموزشهای علمی کاربردی (مصوب 1359 شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران) و شورای عالی آموزشهای علمی کاربردی (مصوب سال 1369 شورای عالی انقلاب فرهنگی) منحل و ستاد هماهنگی آموزش های

فنی و حرفه ای به ریاست معاون اول رئیس جمهور و عضویت وزرای آموزش و پرورش کار و امور اجتماعی علوم تحقیقات و فن آوری . بهداشت درمان و آموزش پزشکی کشاورزی و جهاد سازندگی و رئیس سازمان برنامه و بودجه و دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور و رئیس مرکز امور مشارکت زنان تشکیل می گردد. سایر وزرا حسب مورد و به تشخیص و

دعوت رئیس ستاد می باشد. سایر وظایف و اختیارات شوراهای مذکور به وزارتخانه های ذیربط تفویض می گردد. تصمیمات این ستاد پس از تایید هیات وزیران برای کلیه وزارتخانه ها و شوراهای در امور مذکور لازم الاجرا خواهد بود. آئین نامه اجرائی این ماده طی مدت سه ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد ستاد به تصویب هیات وزیران خواهد رسید. ماده 152 - به منظور پاسخگویی مناسب به افزایش تقاضا برای ورود به آموزش عالی با استفاده بهینه از ظرفیتهای موجود و حمایت از مشارکتهای مردمی :

الف - به دستگاههای اجرائی دارای واحد آموزش عالی وابسته اجازه داده می شود برای ظرفیت مازاد بر نیاز خود با اخذ از شورای گسترش آموزش عالی در مقطع کاردانی دانشجو پذیرش کرده و هزینه آن را از متقاضیان دریافت و به خزانه واریز کنند. معادل وجوه واریزی ضمن لوائح بودجه سنواتی در اختیار دستگاههای مجری دوره های آموزشی مذکور قرار می گیرد تا بر اساس مقررات مربوط به اجرای این دوره های و ارتقای کیفیت واحد آموزشی اختصاص یابد. در مواردی که کسب آموزشها توسط آموزش گیرنده موجب تعهد خدمت می گردد دستگاههای مربوطه بایستی مجوز لازم را از سازمان امور اداری و استخدامی کشور اخذ کنند.

اجرای دوره های کارشناسی در رشته هایی که امکان برگزاری آن در دیگری دانشگاهها میسر یا به صرفه و صلاح نباشد به صورت استثنا و با اخذ مجوز از شورای گسترش آموزش عالی بلا مانع است.

ب - به دانشگاهها و موسسات آموزش عالی اجازه داده می شود نسبت به برگزاری دوره های شبانه و دوره های خاص اقدام کرده و هزینه های مربوط را با تایید وزارتخانه های بهداشت درمان و آموزش پزشکی و علوم تحقیقات و فن آوری حسب مورد از داوطلب اخذ و به خزانه داری واریز کنند. وجوه واریزی ضمن لوائح بودجه سنواتی در اختیار دستگاههای مربوط قرار می گیرد.

برگزاری دوره های خاص نباید منجر به صدور دانشگاهی گردد.

جانبازان بالای بیست و پنج درصد (25%) به طور کامل دانشجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی تا سقف پنجاه درصد (50%) از پرداخت شهریه دوره های شبانه و دوره های خاص معاف می باشد.

ج - به دولت اجازه داده می شود، تسهیلات اعتباری به صورت وام بلند مدت در اختیار صندوق های رفاه دانشجویان قرار دهد تا بخش از دانشجویان دوره های مذکور در بند (ب) این ماده و دانشجویان دانشگاهها و موسسات آموزشی دولتی و غیر دولتی و پیام نور به استثنا دوره های خاص که امکان پرداخت شهریه را ندارند، بتوانند با استفاده از این وام شهریه خود را پرداخت و پس از فراغت از تحصیل به تدریج بازپرداخت کنند.

دانشجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی و فرزندان جانبازان 25% به بالا و فرزندان شاهد و فرزندان آزادگان که عدم تمکن مالی آنها حسب مورد به تایید دستگاههای ذیربط می رسند از پرداخت شهریه معاف می باشند. دانشگاه آزاد اسلامی و موسسات آموزش عالی غیر انتفاعی (غیر دولتی پیام نور و دوره های شبانه شهریه های این دانشجویان را از محل اعتباراتی که به این منظور در بودجه سنواتی منظور می گردد دریافت خواهند نمود.

د - هزینه های دانشگاه پیام نور از محل دریافت شهریه از دانشجویان کمکهایی مردمی و بودجه عمومی تامین می گردد.

ه - به دولت اجازه داده می شود به طرحهای سرمایه گذاری بخش خصوصی در زمینه ایجاد و توسعه واحدهای آموزش عالی، در صورت انطباق با ضوابط و سیاستهای آموزش عالی کشور، از محل بودجه عمومی، یارانه سود اعتبارات بانکی اعطا کند. ایجاد آموزشکده های غیر دولتی غیر انتفاعی به منظور توسعه دوره های کاردانی علمی - کار بردی در الویت استفاده از تسهیلات بانکی مذکور خواهند بود.

و - کلیه دانشجویان واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی و مراکزی که زیر نظر این واحدها تحصیل می نمایند و تا پایان سال 1378 به تصویب هیات امنا رسیده اند از کلیه تسهیلاتی که برای دانشجویان سایر دانشگاهها در نظر گرفته می شود برخوردار خواهند شد.

واحدها و مراکزی که پس از سال 1378 به تصویب هیات امنا خواهند رسید بایستی تمامی مراحل مندرج در اساسنامه دانشگاه را طی نمایند.

ماده 153 - ضمن تداوم و تقویت کمکهایی دولت به صندوقهای رفاه دانشجویان و تامین تمکانات رفاهی دانشگاهها و مؤسسات

آموزش عالی دولتی به منظور بهبود شرایط و امکانات رفاهی دانشجویان ساماندهی نظام اعطای یارانه و هدایت کمکهای دولت به سمت دانشجویان کم درآمد:

الف - بخشی از ما به ازای ریالی تسهیلات رفاهی که توسط دانشگاه در اختیار دانشجو قرار می گیرد به عنوان وام قرض الحسنه بلند مدت از صندوقهای رفاه تلقی می شود و استفاده کنندگان از خدمات مذکور موظف به بازپرداخت آن در اقساط بلند مدت پس از فراغت از تحصیل هستند.

ب - وجوه حاصل از بازپرداخت اقساط فوق صرف بهبود شرایط و امکانات رفاهی از قبیل خوابگاهها به دانشجویان واجد شرایط خواهد شد.

ج - دانش آموختگان دوره های روزانه دانشگاههای دولتی که قبل از پایان مدت تعهد خدمت خود (موضوع قانون تامین وسایل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی مصوب 1353/4/30 و اصلاحیه آن مصوب 1358/7/30) عازم خارج از کشور هستند باید قبل از خروج نسبت به پرداخت هزینه های تحصیلی خود و یا سپردن تعهد لازم اقدام کنند. بورسیه های خارج از کشور دستگاههای دولتی که تضمین و وثیقه کافی برای بازگشت سپرده اند از این امر مستثنی هستند.

آئین نامه های این ماده به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های علوم تحقیقات و فن آوری و بهداشت درمان و آموزش پزشکی به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 154 - به منظور تسهیل در استفاده از تخصص و توان فنی کادر علمی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و جهت گیری پژوهشهای دانشگاهی به سمت نیازهای علمی و تخصصی کشور:

الف - به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور و مراکز تحقیقاتی مصوب اجازه داده می شود با رعایت مراتب زیر نسبت به تشکیل شرکتهای دولتی خدمات علم تحقیقاتی و فنی با مقررات خاص و تابع قانون تجارت مبادرت کنند.

1 - خدمات این شرکتها صرفا در محدوده تحقیقات و خدمات علمی و فنی است که شرکتها و مؤسسات بخش غیر دولتی و غیر عمومی قادر به انجام آنها نیستند و دانشگاه را از اهداف آموزشی و پژوهشی را از اهداف اصلی آموزشی و پژوهشی خود دور نمی کند.

2 - حداکثر چهل و نه درصد (495) از سهامداران این شرکتها اعضای علمی کارشناسان پژوهشی تکنیسین ها و کارکنان همان دانشگاه، موسسه آموزش عالی و مرکز تحقیقاتی و پژوهشی بوده و سهامداران و شرکت مربوطه از محدودیت قانون منع مداخله وزراء و نمایندگان مجلسین دولت و کارمندان دولت در معاملات دولتی و کشوری مصوب 1337/10/22 مستثنی است. اساسنامه نمونه و یا خاص هر یک از شرکتهای فوق در هر یک از دانشگاهها موسسات آموزش عالی تحقیقاتی و مراکز تحقیقاتی و پژوهشی با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیات وزیران می رسد.

ب - نحوه هزینه اعتبارات جاری و اختصاصی برنامه تحقیقات دانشگاهها و مراکز پژوهشی که تابع قانون مربوط به مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی در خصوص ترکیب هیات امناء دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی مصوب

1376/4/3 و قانون نحوه انجام امور مالی و معاملاتی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی مصوب 1369/10/18 هستند صرفا تابع قوانین مذکور و آئین نامه های مربوطه بوده و از شمول قوانین و مقررات عمومی و مؤسسات دولتی به استثنای ماده (31) قانون محاسبات عمومی - مستثنی می باشد. درآمدهای حاصل از خدمات پژوهشی مراکز تحقیقاتی درآمد اختصاصی مراکز مذکور محسوب می گردند.

فصل 21 - فرهنگ و هنر ارتباطات جمعی و تربیت بدنی

ماده 155 -

الف - به منظور گسترش عدالت اجتماعی و فراهم کردن امکان استفاده عادلانه اقشار مختلف جامعه از کالاها و خدمات فرهنگی ورزشی و هنری و به منظور ایجاد تعادل و کاهش نابرابریها اجازه داده می شود:

1 - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان تربیت بدنی حسب مورد شاخصها و استانداردهای مربوط به بهره مندی نقاط مختلف کشور از فضاهای ورزشی فرهنگی هنری و همچنین میزان دسترسی ساکنین مناطق مختلف کشور به خدمات و تولیدات فرهنگی هنری و ورزشی را متناسب با ویژگیهای اجتماعی فرهنگی جمعیتی و جغرافیائی هر یک از این مناطق حداکثر تا پایان

سال اول برنامه سوم تهیه و همراه با ارائه راه‌های مناسب برای ایجاد تعادل به هیات وزیران ارائه دهند.

2- دستگاه‌های اجرایی امکانات تاسیسات و فضاهای فرهنگی هنری و ورزشی طرح‌های نیمه‌تمام و اراضی متعلق را در مناطق شهری با اولویت شهرهای بزرگ به بخش‌های غیر دولتی با اولویت اشخاص حقیقی و حقوقی اینترگران که دارای سوابق ورزشی فرهنگی و هنری و شهرداریها در قالب قراردادهای اجاره، اجاره به شرط تملیک و فروش واگذار نموده و درآمدهای ناشی از آن را به خزانه واریز نماید.

معادل وجوه واریزی فوق‌الذکر از محل اعتبارات ردیف خاصی که در قوانین بودجه سنواتی هر یک از سال‌های برنامه پیش‌بینی خواهد شد در اختیار دستگاه‌های اجرایی موضوع این بند قرار می‌گیرد تا برای احداث فضاهای فرهنگی هنری و ورزشی در مناطق توسعه یافته در چارچوب سیاست‌های برنامه سوم هزینه کند.

ب- سازمان برنامه و بودجه موظف است در لوائح بودجه سنواتی هر یک از سال‌های برنامه اعتبارات بخش‌های فرهنگ و هنر تربیت بدنی و ورزش را با توجه به موارد مذکور در بند (الف) این ماده و با عنایت به وضعیت بهره‌برداری از فضاهای ورزشی فرهنگی و هنری در مناطق مختلف کشور به گونه‌ای توزیع کند که نابرابری‌های موجود در زمینه برخورداری مناطق مختلف کشور از فضاهای ورزشی فرهنگی و هنری و دستیابی ساکنین آنها به تولیدات فرهنگی تقلیل یافته و به تعادل برسد.

آئین‌نامه اجرایی این ماده شامل نحوه واگذاری امکانات تاسیسات و فضاهای فرهنگی و هنری و ورزشی اراضی و طرح‌های نیمه‌تمام قابل واگذاری نحوه استفاده از تسهیلات بانکی و موارد و نحوه مصرف درآمدهای ناشی از اجرای مفاد این ماده به پیشنهاد مشترک سازمان‌های برنامه و بودجه امور اداری و استخدامی کشور وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان تربیت بدنی به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

تبصره 1- کلیه دستگاه‌های موضوع ماده (11) این قانون و نهادها و موسسات عمومی غیر دولتی مشمول مفاد این ماده می‌باشد.

تبصره 2- اجرای مفاد این ماده در مورد موسسات و نهادهائی که تحت نظر مقام معظم رهبری اداره می‌شود منوط به تأیید معظم له می‌باشد.

ماده 156- بع‌منظور استفاده از توانمندی‌های شوراهای اسلامی شهر و روستا در انجام امور دینی و فرهنگی شوراهای مذکور علاوه بر وظایف مصرحه در قانون تشکیل آنها موظف به انجام وظایف ذیل هستند.

الف- بررسی مشکلات و نارسائی‌های فرهنگی هنری ورزشی و آموزشی و ارائه پیشنهادهای لازم به مسئولان و مراجع ذیربط.

ب- مساعدات و مشارکت در حفظ و نگهداری بناهای فرهنگی گلزار شهداء بهره‌برداری از مراکز فرهنگی و هنری و ورزشی و تلاش برای جلب همکاری مردم در ایجاد تاسیسات و فضاهای مورد نیاز.

ج- همکاری در حفاظت از ابنیه و آثار تاریخی و فرهنگی و بافتها و محوطه‌های فرهنگی تاریخی و ممانعت از تغییر کاربری آنها. آئین‌نامه اجرایی این ماده شامل نحوه مشارکت و همکاری شوراها در انجام وظایف مذکور به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی و کشور سازمان تبلیغات اسلامی و سازمان تربیت بدنی به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 157- با عنایت به اهتمام ویژه نظام جمهوری اسلامی ایران به حل مسائل جوانان و اعتلاء و رشد نسل جوان کشور و استفاده بهینه از استعدادها و توانائی‌های این نسل عزیز مرکز ملی جوانان به منظور ساماندهی اساسی امور جوانان کشور بصورت ساختار و سازمان کار متناسب با این مأموریت به سازمان ملی جوانان تبدیل می‌گردد تا وظایف اساسی ذیل را بر عهده گیرد:

الف- سازمان ملی جوانان موظف است برنامه جامع ملی ساماندهی امور جوانان کشور با عنایت به جایگاه نقش و مأموریت‌های اساسی دستگاه‌های مختلف دولتی غیر دولتی مرتبط با امور جوانان نظیر نیروی مقاومت بسیج و توجه اساسی به نیازهای جوانان در حوزه‌های فرهنگی اجتماعی سیاسی شغلی علمی تفریحی و تحصیلی را تهیه و تدوین نماید.

ب- شناسایی و پی‌گیری واگذاری آن دسته از فعالیتهای دستگاه‌های اجرایی که می‌تواند با پیش‌بینی تمهیدات لازم از طریق سازمان‌های غیر دولتی جوانان انجام گیرد.

ج- برای تحقق مواردی که نیاز به تهیه طرح دارد سازمان ملی جوانان برحسب مورد طرح‌های لازم شامل اهداف اصلاحات سازمانی تسهیلات مالی حمایتی اجرایی از تشکلهای غیر دولتی را تهیه نماید.

آئین نامه اجرائی این ماده مشتمل بر نحوه همکاری بین سازمان ملی جوانان و دستگاههای اجرائی به پیشنهاد مشترک سازمان ملی جوانان و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیات وزیران خواهد رسید .

ماده 158- مرکز امور مشارکت زنان ریاست جمهوری موظف است در جهت زمینه سازی برای ایفای نقش مناسب زنان در توسعه کشور و تقویت نهاد خانواده ضمن انجام مطالعات لازم با همکاری دستگاههای اجرائی ذیربط اقدامات ذیل را به عمل آورد :

الف - با بهره گیری از اصول و مبانی اسلامی و با در نظر گرفتن تحولات آینده جامعه نیازهای آموزشی و فرهنگی و ورزشی خاص زنان را شناسائی کرده و طرحهای مناسب را بر حسب مورد از طریق دستگاههای اجرائی ذیربط تهیه و برای تصویب به مراجع مربوط به پیشنهاد کند .

ب - طرح های لازم برای افزایش فرصتهای اشتغال زنان و ارتقاء شغلی آنان در چارچوب تمهیدات پیش بینی شده در این قانون و متضمن اصلاحات ضروری در امور اداری و حقوقی را تهیه و به منظور تصویب به هیات وزیران ارائه کند .

ج - با سازماندهی فعالیت های مطالعاتی مشترک با دستگاههای مسئول در قوه قضائیه طرحهای لازم برای تسهیل امور حقوقی و قضائی زنان را تهیه و بر حسب مورد از طریق دستگاههای مسئول پی گیری کند .

د - برای بهره گیری از خدمات مختلف اجتماعی زنان در زمینه های مالی حقوقی مشاوره ای آموزشی و ورزشی طرحهای لازم با اولویت قایل شدن برای زنان خود سرپرست و بی سرپرست مناطق توسعه نیافته یا کمتر توسعه یافته و گروههای محروم جامعه در زمینه حمایت از تشکیل سازمانهای غیر دولتی تهیه و بر حسب مورد به دستگاههای اجرائی یا دولت منعکس کند تا پس از تصویب از طریق دستگاههای ذیربط اجرا شوند .

ه - گزارش عملکرد سالیانه دستگاههای اجرائی در زمینه اجرای مفاد این ماده به هیات وزیران ارائه کند .

ماده 159- برای اعتلای معرفت دینی و قرآنی و بهره گیری از اندیشه های والای حضرت امام خمینی (ره) و رهنمودهای مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه ای در تحکیم مبانی فکری ارزش های انقلاب اسلامی و فرهنگ جهاد و شهادت در جامعه به ویژه در جوانان و نوجوانان وزارتخانه های آموزشی و پرورش علوم تحقیقات و فن آوری بهداشت درمان و آموزش پزشکی فرهنگ و ارشاد اسلامی سازمان صدا و سیما نیروی مقاومت بسیج سازمان تبلیغات اسلامی دفتر تبلیغات اسلامی و سایر دستگاههایی که از بودجه عمومی استفاده می کنند موظف اند :

الف - یکی از مراکز پژوهشی موجود خود را برای انجام مطالعات مستمر و همه جانبه در زمینه های بهره گیری از علوم و فن آوری ها و هنر دینی و افکار حضرت امام خمینی (ره) مأمور کنند و با پیش بینی منابع لازم زمینه های مشارکت دانشجویان دوره های تحصیلات تکمیلی را در پژوهشهای مرتبط با این امور فراهم کنند .

ب - در طرحها و فعالیتهای فرهنگی و تربیتی آموزشی با بهره گیری از انواع هنرها علوم و فن آوریهای جدید اثر بخشی فعالیتها در این زمینه ها را تعمیق بخشند و با پیش بینی امکانات و امتیازات کافی زمینه جذب اندیشمندان متعهد و استعداد های خلاق نوآور را در این عرصه فراهم سازند .

ج - یکی از واحدهای مناسب موجود خود را برای تحقیق و ارزیابی مستمر اثر بخشی فعالیت های فرهنگی تربیتی موجود و جدید و جگونگی ارتقای بهره وری از منابع موحود در اجرای اهداف سابق الذکر را تجهیز کنند .

شروع هر گونه فعالیت جدید فرهنگی تربیتی و آموزشی در زمینه های فوق با ارائه توجیه مناسب مبتنی بر نتایج این ارزیابیها صورت خواهد پذیرفت .

د - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است به منظور ترویج فرهنگ ایثار و شهادت و بزرگداشت یاد شهیدان و تجلیل از ایثارگران و حماسه دفاع مقدس و اعطای تسهیلات ویژه در فعالیتهای فرهنگی هنری به خانواده های معظم شاهد و ایثارگران با همکاری بنیاد شهید انقلاب اسلامی و بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی و بنیاد حفظ آثار و ارزشهای مقدس طرح مناسبی را تهیه و به هیات وزیران ارائه کند.

ه - دستگاههای ذیربط موظفند به منظور ترویج فرهنگ و ارزشهای والای اسلام و ایران اسلامی و استفاده از اندیشه های دینی و سیاسی حضرت امام خمینی (ره) اقدامات ذیل را انجام دهند:

1 - سازمان امور اداری و استخدامی کشور موظف است برنامه آموزشی ویژه ای را برای مدیران دولتی تهیه و از طریق آن مبانی

نظري و اندیشه هاي ديني و سياسي حضرت امام خميني (ره) را آموزش دهد.

2 - سازمان صدا و سيمائي جمهوري اسلامي ايران و وزارتخانه هاي آموزش و پرورش علوم تحقيقات و فن آوري و بهداشت درمان و آموزش پزشكي با تجديد نظر در برنامه هاي آموزشي و تربيتي خود معرفي شخصيت حضرت امام خميني(ره) و اندیشه هاي معظم له را مورد عنايت خاص قرار دهند.

3 - وزارت علوم تحقيقات و فن آوري برنامه هاي خاصي را براي تقويت مطالعات و پژوهشهاي مربوط به شناخت افكار و اندیشه هاي امام خميني(ره) با همكاري مؤسسه تنظيم و نشر آثار حضرت امام خميني (ره) تدوين و با بهره گيري از ظرفيتهاي مؤسسات و مراکز پژوهشي و پايان نامه هاي دوره هاي تحصيلي تكميلي زمينه شناخت هر چه بيشتر افكار معظم له را فراهم سازد.

4 - به منظور اجراء نظارت و ارزيابي اين برنامه ها ستادي در قالب آئين نامه اين بند تعيين مي شود.

و - به منظور آموزش همگاني قرآن كريم سازمان تبليغات اسلامي موظف است در سطح كشور و نقاط محروم نسبت به فراخوان و آموزش قرآن (با عنوان طرح نهضت قرآن آموزي) اقدام نمايد. در اين راستا ضمن اولويت بخشيدين به جوانان و نوجوانان سازمان مذکور مجاز است تا در هر يك از مراكز استانها نسبت به تاسيس و حمايت مركز تربيت معلم و مبلغ قرآن اقدام نمايد. آئين نامه اجرائي اين بند با مشاركت سازمان تبليغات اسلامي و سازمان اوقاف و امور خيريه تهيه و در سال اول برنامه سوم به تصويب هيات وزيران خواهد رسيد.

ز - به منظور هماهنگي اعزام مبلغ خصوصاً جهت نقاط محروم و دهستان هاي فاقد روحاني در ايام سال به مناسبت هاي مختلف سازمان تبليغات اسلامي موظف است ضمن انجام مطالعات و تحقيقات ميداني لازم در خصوص نيازمنديهاي تبليغ ديني سراسر كشور در سال اول برنامه سوم نتيجه آن را با طرح جامع شناسائي گزينش و آموزش هاي کوتاه مدت و بلند مدت و اعزام با مشاركت ساير ارگان ها و نهادهاي ذيربط تهيه و به تصويب هيات وزيران برساند.

ح - به منظور بررسي و پژوهش پيرامون مسائل مستحدثه و مشكلات مذهبي اقشار مختلف در زمينه فرهنگ ديني و نحوه پاسخگويي منطقي به سئوالات و مشكلات مذکور دفتر تبليغات اسلامي حوزه علميه قم موظف است ضمن هماهنگي با مراکز پژوهشي ديني راهكارها و طرح هاي کاربردي و برنامه هاي علمي تحقق هدف فوق را طي سال اول برنامه سوم تهيه و به تصويب شوراي عالي انقلاب فرهنگي برساند.

آئين نامه اجرائي اين ماده شامل نحوه همكاري دستگاههاي اجرائي به پيشنهاد سازمان برنامه و بودجه فوق الذكر حداكثر ظرف شش ماه پس از تصويب اين قانون به تصويب هيات وزيران خواهد رسيد.

تبصره - انجام كلييه فعاليتهاي پيش بيني شده در اين ماده در مورد مؤسسات و نهادهاي كه تحت نظر مقام معظم رهبري اداره مي شوند منوط به تايد معظم له مي باشد.

ماده 160 - گزارشهاي پژوهشي پايان نامه ها و نرم افزارهاي چند رسانه اي به عنوان اثر مشمول مفاد قانون حمايت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب 1348/10/11 مي گردد. ثبت نرم افزارهاي چند رسانه اي از لحاظ فني و رايانه اي توسط دبیرخانه شوراي عالي داده ورزي انجام مي شود. شوراي عالي يادشده موظف است در موقع ثبت اثر نظر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامي را اخذ کند.

تبصره - نحوه ثبت آثار فرهنگ مکتوب هنري سينمائي و نرم افزارهاي رايانه اي براي استفاده از حق انحصاري توسط صاحبان آنها به موجب آئين نامه اي خواهد بود. كه به پيشنهاد سازمان برنامه و بودجه و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامي به تصويب هيات وزيران مي رسد.

ماده 161 - به منظور بازسازي سينماها و مجتمع هاي فرهنگي و ساخت سينماها و مجتمع هاي فرهنگي جديد و تالارهاي نمايش در شهرهاي كه بيش از پانزده هزار (15000) نفر جمعيت دارند:

الف - شهرداريهاي كشور مي توانند راساً يا با مشاركت اشخاص حقيقي و حقوقي براي ساخت و بازسازي سينماهاي موجود از تسهيلات بانكي استفاده كنند.

ب - تامين زمين مناسب براي ساخت سينما و مجتمع فرهنگي در شهركهاي جديد الاحداث به عهده وزارت مسكن و شهرسازي و در طرحهاي توسعه شهري به عهده شهرداريها خواهد بود.

زمینهای مذکور در این بند به قیمت منطقه ای و به صورت اقساط ده ساله در اختیار اشخاص حقیقی و حقوقی متقاضی قرار می گیرد.

ج - به شهرداریهای شهرهای مذکور اجازه داده می شود زمینهای مناسب برای ساخت سینما و مجتمع فرهنگی را که در مالکیت شهرداری است بدون انتقال مالکیت در قالب قرارداد با دریافت حداقل سهم بابت زمین برای مدت بیست و پنج (25) سال در اختیار افراد حقیقی و حقوقی قرار دهند.

د - در موارد بازسازی و مجتمع های فرهنگی و یا ساخت سینماهای جدید و تالارهای نمایش شهرداریها موظفند بدون اخذ هر نوع عوارض - دریافت هزینه پروانه ساخت صادر و در صورت هماهنگی با طرحهای جامع شهری حداکثر معادل زیربنای سالن های نمایش مجوز ساخت تجاری و خدماتی صادر کنند.

سینماها و مجتمع های فرهنگی که با استفاده از این امتیازات ساخته می شوند تا ده سال پس از بهره برداری مجاز به تغییر کاربری نیستند.

آئین نامه اجرائی این ماده بنا به پیشنهاد مشترک وزارت خانه های فرهنگ و ارشاد اسلامی و کشور و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیات وزیران خواهد رسید .

ماده 162 - به منظور شناخت تحولات فرهنگی جامعه کارآئی دستگاههای فرهنگی ساماندهی مجموعه فعالیتهای مؤثر بر فرهنگ عمومی جامعه و اعمال نظارت مستمر بر فعالیتهای فرهنگی اقدامات ذیل به عمل خواهد آمد:

الف - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است با انجام مطالعات لازم و با مشخص نمودن تعاریف مفاهیم اصلی بخش فرهنگ نسبت به تعریف شاخص های فرهنگی متناسب با اهداف و آرمان های نظام جمهوری اسلامی و سیاستهای فرهنگی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی اقدام و پس از تایید شورای مذکور با مبنا قراردادن آنها و با همکاری مرکز آمار ایران به ترتیب ذیل نسبت به تولید اطلاعات قراردادن آنها و با همکاری مرکز آمار ایران به ترتیب ذیل نسبت به تولید اطلاعات مربوط به آنها و اندازه گیری تحولات شاخص های مزبور طی سالهای برنامه سوم اقدام نماید:

1 - هر دو سال يك بار تحولات شاخص های مربوط به تغییرات فکری بینشی رفتاری جامع را تعیین و برای بررسی در اختیار دستگاهها و نهادهای ذیربط قرار دهد.

2 - همه ساله تحولات شاخص های مربوط به میزان مصرف کالاها و خدمات فرهنگی در کل کشور و مناطق مختلف را تعیین کند.

3 - همه ساله اطلاعات و آمار و تحولات شاخص های مربوط به نیروی انسانی فضاها و تجهیزات فرهنگی اعم از دولتی و غیر دولتی را در کل کشور به تفکیک استان تعیین نماید.

ب - دولت موظف است تا پایان سال اول برنامه سوم اقدامات قانونی لازم در خصوص نحوه انجام فعالیتهای فرهنگی دستگاههای اجرائی متولی امور فرهنگی اعم از دولتی نهادها و سازمانهای عمومی غیر دولتی را با هدف شفاف سازی مسؤولیت های دولت درقبال تحولات فرهنگی افزایش کارائی حذف فعالیتهای موازی برقراری مالی تنوع بخشیدن به روش های تامین فراهم آوردن زمینه های بیشتر مشارکت مردم در امور فرهنگی را در قالب طرح ساماندهی امور فرهنگی تهیه نماید.

ج - به منظور ارزیابی تحولات فرهنگ عمومی و میزان اثر بخشی مجموعه فعالیتهای فرهنگی که از طریق دستگاههای آموزشی فرهنگی رسانه ها و سایر دستگاههای اجرائی و نهادها و سازمانهای غیر دولتی صورت می گیرد ستاد نظارت و ارزیابی زیر نظر شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل می گردد تا نسبت به انجام فعالیتهای زیر اقدام نماید:

1 - با استفاده از اطلاعات و شاخص های موضوع بند(الف) این ماده و انجام مطالعات و تحقیقات لازم چالش ها و بحران های فرهنگی قابل پیش بینی ناشی از توسعه ارتباطات فرهنگی بیگانه را شناسائی و پس از تایید شورای عالی انقلاب فرهنگی و بر حسب مورد به دستگاههای مسؤول منعکس نماید .

2 - میزان و نحوه اثر بخشی فعالیتهای فرهنگی آموزشی و پژوهشی دستگاههای مختلف اجرائی را در راستای تحقق سیاستهای مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی در مسائل فرهنگی و سیاستهای اجرائی بخش فرهنگ و هنر ارتباطات جمعی و تربیت بدنی در برنامه سوم را ارزیابی و پس از تایید شورای عالی انقلاب فرهنگی به مراجع ذیربط گزارش نماید:

3 - با انجام مطالعات مستمر روند تحقق و پیگیری دیدگاههای حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری در حوزه فرهنگ

را در دستگاهها و نهادهای مختلف و در فرهنگ عمومی جامعه ارزیابی و نتایج حاصل را در اختیار مراجع ذیربط قرار دهد.

4 - پس از تعیین شاخص های اصلی نشان دهنده تحولات فکری بینشی رفتاری افشار مختلف به ویژه نوجوانان و جوانان و تصویب آن از طرف شورای عالی انقلاب فرهنگی به طور سالانه و مستمر گزارشهای لازم حاوی تحولات شاخص ها و علل آن راه کارهای مؤثر برای بهبود این شاخص ها را تهیه و پس از تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی در اختیار مراجع ذیربط قرار دهد تا برای اصلاح سیاستها و فعالیتهای اجرائی مورد استفاده قرار گیرد.

د - کلیه دستگاههای اجرائی نهادها و سازمانهای عمومی غیر دولتی موظف اند بر اساس رهنمودها و نتایج مطالعات و گزارشهای این ستاد فعالیتهای خود را اصلاح و یا تقویت نمایند و سازمان برنامه نیز در زمان تنظیم بودجه های سالیانه گزارش ها و تحلیل های منتشره ستاد موضوع بند(ج) این ماده را مدنظر قرار داده و تمهیدات لازم برای اجرای پیشنهادات اصلاحی ستاد مذکور را فراهم آورد.

تبصره - انجام کلیه فعالیتهای پیش بینی شده در این مورد مؤسسات و نهادهایی که تحت نظر مقام معظم رهبری اداره می شوند منوط به تأیید معظم له می باشد.

ماده 163 - با توجه به اهمیت گسترش فضاهای مذهبی و مساجد ضمن حفظ اصل ساماندهی ساخت و ساز احیاء تعمیر و تجهیز مساجد از طریق مشارکتهای مردمی و شوراهای شهری و روستایی دستگاههای اجرائی موضوع این ماده موظفند طی سالیهای اجرای برنامه زیر را انجام دهند:

الف - وزارت مسکن و شهرسازی شهرداریها و سایر سازمانهای مسؤول در زمینه طراحی و اجرای طرحهای جامع تفصیلی و هادی شهری و روستایی موظفند طرحهای مذکور را با محوریت مساجد تهیه و اجرا کنند.

ب - وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداریها موظفند در کلیه شهرکهای جدید الاحداث اراضی مناسبی را برای احداث مسجد و پایگاههای مقاومت بسیج پیش بینی کرده و پس از آماده سازی بدون دریافت هزینه در اختیار متقاضیان احداث مساجد و پایگاههای مقاومت بسیج قرار دهند و قیمت اراضی را در هزینه مربوط به آماده سازی منظور کنند.

ج - وزارتخانه های راه و ترابری و نفت موظفند به منظور تسهیل دسترسی مسافران به اماکن مذهبی با انجام هماهنگی های لازم از محل اعتبارات عمرانی و جاری خود به احداث مسجد و یا نمازخانه و همچنین نگهداری و مدیریت مساجد و نمازخانه های موجود و جدید الاحداث در پایانه های مسافری و پمپ بنزین های بین شهری اقدام کنند.

د - وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است کلیه وجوه پرداختی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی در ارتباط با احداث تعمیر و تجهیز مساجد و سایر فضاهای مذهبی را به عنوان هزینه قابل قبول منظور کند.

ه - شهرداریها و سازمان جنگلها و مراتع کشور موظفند نسبت به اختصاص فضای مناسب در پارکهای ملی و عمومی حسب مورد برای ایجاد مسجد یا نمازخانه اقدام کنند.

و - با هدف اعتلای جایگاه مسجد و مدرسه در فعالیتهای اجتماعی فرهنگی محلات روستاها و شهرها و هماهنگ سازی فعالیتهای سازماندهی شده در این مکانها در جهت ارتقای ایمان و ارزشهای معنوی و اخلاقی و شکوفائی خلاقیتها علمی فرهنگی و هنری گروههای مختلف جامعه به ویژه نوجوانان و جوانان اقدامات ذیل در سالیهای برنامه سوم توسعه انجام می گیرد:

1 - حمایت مالی قانونی و حقوقی از پژوهشهای کاربردی با هدف شناخت راهکارهای اجرائی برای ارتباط جایگاه مسجد و مدرسه در فعالیتهای اجتماعی و فرهنگی کشور.

2 - تعریف فعالیتهای آموزشی فرهنگی و هنری مشترک مسجد و مدرسه در آئین نامه ها و مقررات بخشهای آموزش فرهنگ و تبلیغات اسلامی تربیت بدنی و ورزش.

ز - به منظور ساماندهی نحوه اختصاص و مصرف منابع اعتباری دولت در زمینه احیا و بازسازی مساجد کمک به مراکز تحقیقاتی حوزه های علمیة فعالیتهای مربوط به تبلیغات دینی و با هدف تقویت و متناسب کردن مشارکت مردمی در تأمین منابع این فعالیتها سازمان تبلیغات اسلامی موظف است طی يك سال در چارچوب رهنمودهای مقام معظم رهبری و مشورت با مراجع ذیربط و انجام مطالعات لازم با همکاری سازمان امور اداری و استخدامی کشور و سازمان برنامه و بودجه طرحی را تهیه و به دولت ارائه دهد تا پس از بررسی و تصویب مبنای پیش بینی و مصرف منابع دولتی در این امور قرار گیرد.

تبصره - دولت موظف است در مناطق روستایی در صورت پنجاه درصد (50%) خود یاری مردم برای احداث مسجد پنجاه

درصد (50%) باقیمانده را تامین نماید.

ماده 164 - در طی سالهای اجرای برنامه سوم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مقرراتی را معمول خواهد داشت که بانکهایی کشور بتوانند در مبادی ورودی هوایی دریائی زمینی هتلها و دفاتر خدمات جهانگردی نسبت به خرید ارز گردشگرانی که به ایران آمده اند اقدام کنند. شعب نظام بانکی همچنین می توانند به این گردشگران که قصد خروج از کشور دارند به شرط ارائه مدارک لازم ارزهای معتبر بفروشند.

آئین نامه های اجرائی این ماده شامل نوع مدارک و مستندات لازم برای استفاده از تسهیلات پیش بینی شده و سایر مقررات مورد نیاز به پیشنهاد مشترک بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 165- به منظور حفظ و حراست از میراث فرهنگی کشور اجازه داده می شود:

الف - سازمان میراث فرهنگی کشور با اخذ اجازه از ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح یگان پاسداران میراث فرهنگی کشور را زیر نظر سازمان مذکور تشکیل دهد.

ب - کلیه جرائم اخذ شده از حفاری های غیر مجاز و قاچاقچیان اموال تاریخی و فرهنگی به درآمد عمومی واریز گردد. حداکثر معادل وجوه واریزی در قالب لوایح به تصویب هیات وزیران می رسد به شرح ذیل به مصرف خواهد رسید:

1 - پرداخت به کاشفان اموال قاچاق و اشخاص حقیقی و حقوقی که در این زمینه همکاری می کنند به عنوان حق الکشف و پاداش.

2 - تامین هزینه های مربوط به تقویت امر حفاظت از میراث فرهنگی.

ج - خروج آثار منقول تاریخی و فرهنگی که برای انجام مطالعات تعمیرات و سایر موارد ضرور به ایران وارد می شود موکول به ارائه گواهی ورود آثار مذکور صادره از سوی سازمان میراث فرهنگی با ذکر کامل مشخصات خواهد بود.

ماده 166- به منظور حسن اجرای وظایف مندرج در قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب 1367/2/1 در خصوص مرمت و احیای بافتها و بناهای تاریخی فرهنگی اقدامات ذیل انجام می شود:

الف - رئیس سازمان میراث فرهنگی کشور در شورای عالی شهرسازی و معماری ایران و نمایندگان آن سازمان در کمیسیونهای ماده (5) قانون تاسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب 1351/12/22 و اصلاحات بعدی تهران و شهرستانها عضویت می یابند.

ب - در شهرهای دارای بافت تاریخی ارزشمند که حدود تاریخی ارزشمند که حدود آن طبق ماده (3) قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب 1367/2/1 اعلام شده و یا می شود تشکیلات شهرداریها مورد تجدید نظر قرار می گیرد و به منظور انجام امور مربوط به حفاظت از بافت تاریخی این گونه شهرها ساز و کار مدیریتی مناسب در شهرداریهای مذکور ایجاد می گردد.

ج - شوراهای شهر درصدی از درآمد شهرداری هر شهر را متناسب با نیاز بافتهای تاریخی آن شهر در اختیار مدیریت زیربط در شهرداری قرار می دهند تا با نظارت واحدهای سازمان میراث فرهنگی کشور در جهت مرمت بناها مجموعه ها و بافتهای تاریخی همان محل به مصرف برسد.

دولت مکلف است امکانات و شرایط لازم جهت استفاده از منابع مالی و سرمایه های بین المللی و اعتبارات سازمانهای میراث فرهنگی بین المللی از قبیل یونسکو برای توسعه امکانات و حفاظت آثار ملی و میراث فرهنگی را با سرمایه گذاری اولیه داخلی تا پایان سال دوم برنامه سوم فراهم نماید.

آئین نامه اجرائی این بند بنا به پیشنهاد مشترک سازمان میراث فرهنگی کشور وزارت کشور و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

د - به منظور حفظ بافت قدیمی و سنتی منطقه جماران محدوده منتهی به حسینیه جماران و بیت حضرت امام خمینی (ره) طبق نقشه و طرح مصوب شورای عالی شهرسازی و تملک املاک واقع محدوده فوق الذکر و تبدیل آن به مجموعه فرهنگی و خدماتی برای زائران و گردشگران داخلی و خارجی شهرداری تهران موظف است اقدام لازم را به عمل آورده و پس از تملک در اختیار مؤسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام خمینی (ره) قرار دهد. وزارت مسکن و شهرسازی باید زمین مناسب را به صورت

رایگان یا قیمت خرید اولیه جهت معوض املاک فوق در اختیار شهرداری قرار دهد همچنین وزارتخانه ها و سازمانها شرکتهای دولتی و نهادهای انقلابی و عمومی مجازند املاکی که مورد نیاز دستگاه خود نمی باشد را جهت امر فوق تخصیص و در اختیار مجریان طرح قرار دهند.

ماده 167 - به منظور تحقق رهنمودهای مقام معظم رهبری دایر به جهت گیری رسانه ها به سمت سالم سازی فضای عمومی در جهت رشد آگاهی ها و فضایل اخلاقی و اطلاع رسانی صحیح و تحقق سیاستهای کلی برنامه سوم توسعه کشور سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران موظف است :

الف - با تایید سازمان برنامه و بودجه جهت متناسب سازی شبکه های جدید استانی ملی و فراملی (بین المللی خبر) و تکمیل پوشش جمعیتی و جغرافیائی شبکه ها و بکارگیری فن آوری های نو در تولید و بخش اقدام کند.

ب - در راستای اطلاع رسانی مطلوب جامعه کلیه دستگاههای اجرایی اطلاعاتی را که زمینه ساز فرهنگ توسعه آن بخش است (و لازم است به صورت مستقیم و غیر مستقیم در برنامه های تولید صدا و سیما منعکس گردد) به سازمان صدا و سیما اعلام می کند تا با انجام مطالعات لازم در برنامه ها گنجانده شود.

سازمان صدا و سیما سالانه گزارش عملکرد خود را در رابطه با دستگاههایی که اطلاعات و نیازهای خود را اعلام داشته اند به دستگاه مربوطه منعکس کرده و گزارش کلی آن را برای روسای قوه سه گانه ارسال می کند .

ج - آن دسته از دستگاههای اجرایی که تحقق وظایف آنها مستلزم مشارکت فکری و عملی قشر وسیعی از افراد جامعه است می توانند برنامه های خاص رادیویی و تلویزیونی تهیه و در چهارچوب ضوابط سازمان صدا و سیما برای پخش در زمان مناسب اقدام کند .

د - برای افزایش امکان دسترسی جامعه به آموزشهای عمومی و فنی و حرفه ای و ترویجی و آموزشهای عالی با همکاری دستگاههای مختلف نسبت به تدوین برنامه های لازم اقدام کرده از طریق شبکه های موجود و ایجاد شبکه های آموزشی و ارتباط متقابل با توجه به مفاد اساسنامه سازمان صدا و سیما نسبت به توسعه و بهبود کیفیت آموزشهای مختلف اقدام کند. برای پشتیبانی علمی برنامه های آموزشی سازمان صدا و سیما با هر يك از دستگاههای مربوطه کمیته لازم را تشکیل می دهد .

ماده 168 - کلیه واردکنندگان و تولیدکنندگان گیرنده های تلویزیون رنگی موظفند در قبال واردات یا تولید دستگاه گیرنده عوارضی که متناسب با ابعاد لامپ تصویر گیرنده .و به تفکیکی تولید داخلی و وارداتی به پیشنهاد سازمان صدا و سیما و وزارتخانه های صنایع و بازرگانی به تصویب هیات وزیران می رسد را به درآمد عمومی واریز کنند. معادل وجه واریزی در قالب لوایح بودجه سنواتی در اختیار سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران قرار خواهد گرفت . تا در جهت تولید و تامین برنامه های تلویزیونی و توسعه و بهره برداری از شبکه های تلویزیونی شهرستانها به مصرف برساند.

گیرنده های تلویزیونی وارداتی از طریق مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی و نیز همراه مسافر مشمول حکم این ماده می شوند کلیه تولیدکنندگان گیرنده تلویزیونی موظفند عوارض موضوع این ماده را حداکثر طی مدت سه ماه از تاریخ فروش به حساب مربوطه نزد خزانه واریز کنند. در غیر این صورت مشمول جریمه دیرکرد به ازای هر سال 30% خواهند شد . گیرنده های رنگی ساخت داخل که صادر می شود از عوارض موضوع این ماده معاف هستند .

ماده 169- به منظور تامین امکانات و حمایت های قانونی و اعتباری از فعالیتهای ورزش عمومی و قهرمانی طی سالهای اجرای برنامه سوم وجوهی که توسط اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی صرف احداث و تکمیل فضاها و اماکن و باشگاههای ورزشی و ارائه خدمات ورزشی می شود و یا به عنوان کمک به سازمان تربیت بدنی المپیک ایران فدراسیونها هیات ها و انجمنهای ورزشی و تربیت بدنی نیروهای مسلح پرداخت می گردد با تایید سازمان تربیت بدنی به عنوان هزینه قابل قبول تلقی می گردد .

آئین نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده 170 - درآمد سازمان تربیت بدنی ناشی از برگزاری مسابقات ورزشی فروش بلیط و استفاده از اماکن ورزشی به درآمد عمومی واریز می شود و معادل وجوه واریزی در قالب لوایح بودجه سنواتی در اختیار سازمان مذکور قرار داده می شود .

آئین نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد مشترک سازمان های تربیت بدنی و برنامه و بودجه به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

فصل 22 - امور دفاعی و امنیتی

ماده 171 - به وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح اجازه داده می شود به منظور تامین نیازهای نیروهای مسلح به ویژه در فن

آوري هاي جديد و استراتژيك و خريد اقلام مورد نياز پس از تصويب هيات وزيران و با كسب مجوز از فرماندهي معظم كل قوا نسبت به ايجاد شرکتهاي صنعتي و خدماتي با مشاركت طرفهاي داخلي و خارجي اقدام كند.

ماده 172 - به وزارت دفاع و پشتيباني نيروهاي مسلح اجازه داده مي شود مجموعه داراييهاي غير ضرور بخش دفاع و صنايعي را كه از فن آوري بالائي برخوردار نيستند مورد بررسي قرار داده و پس از اخذ مجوز از فرماندهي معظم كل قوا از طريق مزايده به فروش رسانده و در آمد آن را به خزانه و اريز نمايد.

در آمد حاصل از فروش صد درصد (100%) تخصيص يافته تلقي شده و در چاپ چوب قوانين بودجه ساليانه جهت رفع نيازهاي ضروري بخش دفاع اختصاص مي يابد.

ماده 173 - وزارت دفاع و پشتيباني نيروهاي مسلح مكلف است بر اساس نظر ستاد كل نيروهاي مسلح نسبت به تهيه طرح جامع نحوه استقرار نيروهاي مسلح در سطح كشور متناسب با اندازه و نوع تهديدات و شرايط زيست محيطي ، به منظور رعايت پراكندي در استقرار تاسيسات حساس و حياتي و صنايع دفاعي و همچنين انتقال پادگانها و مراكز نظامي و كارخانجات بزرگ صنعتي دفاعي از شهرهاي بزرگ به ويژه تهران اقدام و به تصويب فرماندهي معظم كل قوا برساند .

دولت مكلف است نسبت به تأمين و واگذاري تسهيلات اعتباري ، بانكي ، زمين ، تغيير کاربري و ايجاد حريم جهت تاسيسات مورد نياز اقدامات لازم را به عمل آورد . اعتبارات دريافتي از منابع بانكي از محل فروش اماكن منتقل شده باز پرداخت مي شود .

ماده 174 - پس از كسب مجوز از فرماندهي معظم كل قوا به منظور ايجاد انسجام در نظام تأمين اجتماعي نيروهاي مسلح و صرفه جوئي در هزينه هاي جاري ، از بازنشستگي ارتش جمهوري اسلامي ايران و سازمان بيمه بازنشستگي سپاه پاسداران انقلاب اسلامي و بيمه بازنشستگي نيروي انتظامي جمهوري اسلامي و سازمان خدمات درماني نيروهاي مسلح ، سازمان تأمين اجتماعي نيروهاي مسلح وابسته به وزارت دفاع و پشتيباني نيروهاي مسلح ايجاد ميشود.

مراحل اجرائي تجديد نظر در سازمانهاي سابق الذكر با تصويب مقام معظم فرماندهي كل قوا تعيين ميشود . اساسنامه سازمان تأمين اجتماعي نيروهاي مسلح و آئين نامه اجرائي اين ماده بنا به پيشنهاد مشترك ستاد كل نيروهاي مسلح و وزارت دفاع و پشتيباني نيروهاي مسلح ، سازمان برنامه و بودجه و سازمان امور اداري و استخدامي كشور به تصويب هيات وزيران خواهد رسيد .

ماده 175 - به منظور تحقق آرمانهاي حضرت امام خميني (ره) و رهنمودهاي مقام معظم رهبري و فرماندهي كل قوا پيرامون ارتش بيست ميليوني و ايجاد بستر مناسب جهت مشاركت نوجوانان و جوانان در امور اجتماعي ، فرهنگي دفاعي و اشاعه تفكر بسيجي و مردمی کردن امنیت و دفاع از طريق تقويت كمي و كيفي بسيج مستضعفين :

الف - هزينه هائي كه توسط اشخاص حقيقي و حقوقي غير دولتي صرف تقويت و توسعه پاسگاههاي نيروي انتظامي و رده هاي مقاومت ارتش بيست ميليوني به ويژه احداث و تكميل پايگاههاي مقاومت بسيج مي شوند ، به عنوان هزينه هاي قابل قبول نيروهاي مسلح جمهوري اسلامي ايران و وزارت امور اقتصادي و دارائي تهيه و به تصويب هيات وزيران خواهد رسيد .

ب - دولت موظف است يك در صد (1%) از سود ناخالص كلييه شرکتهاي دولتي و شرکتهاي تابعه و وابسته به آنها و شرکتهائي كه شمول قانون بر آنها مستلزم ذكر نام است مانند شرکتي ملي نفت ايران ، سازمان گسترش و نوسازي صنايع ايران ، شرکتي مخابرات ايران و شرکتي هواپيمائي جمهوري اسلامي ايران را جهت توسعه بسيج ، پس از و اريز به خزانه بر اساس رديف خاص كه ميزان آن همه ساله در بودجه كل كشور منظور خواهد شد به نيروي مقاومت بسيج پرداخت نمايد. تا سي درصد (30%) از درآمدهاي حاصل از اجرائي اين بند صرف توسعه رده هاي مقاومت آن دستگاه و مابقي به صورت متمرکز در اختيار نيروي مقاومت بسيج قرار مي گيرد تا در جهت تعادل در ساير مناطق كشور هزينه شود .

ج - دولت موظف است به منظور تحقق پنجاه در صد (50%) طرح جامع ارتش بيست ميليوني كه به تصويب مقام معظم فرماندهي كل قوا رسیده است ، امكانات و تجهيزات مربوط را در برنامه سوم پيش بيني نمايد.

د - ادارات و كارخانجات موظفند امكانات ، تجهيزات و اعتبارات لازم براي فعاليتهاي جاري رده هاي مقاومت بسيج مربوط به خود را تأمين نمايد.

ه - در برنامه پنج ساله سوم رده هاي مقاومت بسيج و كانونهاي فرهنگي ورزشي بسيج در ساختمان هاي جديد الاحداث از

پرداخت حق انشعاب آب ، برق ، گاز و يك خط تلفن مورد نیاز معاف مي باشد.

ماده 176 - در زمان صلح با تأیید ستادکل نیروهاي مسلح ، قسمتي از نیازهاي نيروي انساني دولت با استفاده از خدمت مشمولان وظيفه پس از گذارندن دوره آموزش نظامي به صورتي تأمین ميگردد که به آمادگي رزمي آسيبي وارد نيايد. نیازهاي نيروي انساني دولت از طريق وزارت دفاع و پشتيباني نيروهاي مسلح جمهوري اسلامي ايران به ستاد کل اعلام مي شود. هزینه هاي مربوط به دوره آموزش نظامي به عهده وزارت دفاع و پشتيباني نيروهاي مسلح بوده و حقوق و مزایا و جيره استحقاقي در دوره خدمت از محل اعتبارات دستگاه مربوطه تأمین مي گردد . میزان دريافتي اين قبيل افراد نبايد در مجموع از حد مقرر در قوانين نيروهاي مسلح تجاوز کند .

حداقل پنجاه در صد (50%) از نيروهاي انساني فوق (فارغ التحصيلان دانشگاهها) بايستي در مناطف توسعه نيافته يا کمتر توسعه يافته کشور خدمت کنند.

آئين نامه اجرائي اين ماده توسط وزارت دفاع و پشتيباني نيروهاي مسلح با همکاري سازمان امور اداري و استخدامي کشور تهيه و پس از تأیید ستاد کل نيروهاي مسلح به تصويب هيأت وزيران خواهد رسيد.

ماده 177 - وزارت دفاع و پشتيباني نيروهاي مسلح جمهوري اسلامي ايران و نيروهاي مسلح کشور مکلفند پس از کسب مجوز از مقام معظم فرماندهي کل قوا نسبت به فروش عرصه و اعيان پادگانها و ساير اماکن که در تملك يا تصرف قانوني آنها بوده و در محدوده خدمات شهري قرار دارد (پس از اثبات مالکيت) و تغيير کاربري و تفکيک از طريق مزايده اقدام نمايند. سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است نسبت به صدور سند مالکيت عرصه و اعيان مزبور اقدام نموده و تنها بيست درصد (20%) از حقوق و عوارض قانوني مربوطه را دريافت کند .

کميسيون موضوع ماده (5) قانون تاسيس شوراي عالي شهر سازي و معماري ايران مصوب 1351/12/22 و اصلاحات بعدي آن و شهرداريها موظفند نسبت به تغيير کاربري اين قبيل اراضي به کاربري هاي مناسب بر اساس طرحهاي توسعه و عمران شهري و همچنين صدور مجوز ساخت بدون اخذ تغيير کاربري اقدام کنند.

در آمد حاصل از فروش اماکن فوق الذکر به حساب ردیف خاص که در قانون بودجه ساليانه پيش بيني مي گردد و اريز و به صورت صد در صد (100%) تخصيص يافته تلقي شده و به سازمان مربوطه جهت احداث جايزگزين املاک فوق و خانه هاي سازمانپرداخت خواهد شد.

ماده 178 - در اجرائي اصل يكصد و چهل و هفتم (147) قانون اساسي جمهوري اسلامي ايران و به منظور استفاده از تخصصها و تواناييهاي نيروهاي مسلح و وزارت دفاع و پشتيباني نيروهاي مسلح در بازسازي کشور (با رعايت مفاد مواد (8) و (10) قانون تشکيل وزارت دفاع و پشتيباني نيروهاي مسلح جمهوري اسلامي ايران مصوب 1368/5/28) به واحدهاي اجرائي فوق اجازه داده مي شود با توجه به تخصصها و تواناييها و ظرفيت نيروهاي تحت نظر خود براي اجرائي طرحها و پروژه هاي عمراني با دسبگهاي اجرائي ، قرارداد پيمانکاري منعقد کنند.

کليه وجوه دريافتي از بابت قراردادهايکذکور به ردیف در آمد ، هزینه اي کته همه ساله در قانون بودجه منظور مي شود و اريز و معادل صددرصد (100%) آن در جهت اجرائي قراردادهاي فوق و تقويت نيروي مربوطه و جايزگزين استهلاك ماشين الات اختصاص مي يابد.

آئين نامه اجرائي اين ماده توسط ستاد کل نيروهاي مسلح با همکاري وزارتخانه هاي دفاع و پشتيباني نيروهاي مسلح و امور اقتصادي و دارائي و سازمان برنامه بودجه تهيه و از طريق وزارت دفاع و پشتيباني نيروهاي مسلح به تصويب هيأت وزيران خواهد رسيد.

ماده 179 - نهادها ، سازمانها و وزارتخانه ها مي توانند پس از کسب موافقت و مجوز ستادکل نيروهاي مسلح نسبت به تشکيل يگانهاي حفاظت اقدام کنند. اين يگانها از نظر به کار گيري سلاح و مهمات تابع ضوابط نيروهاي مسلح مي باشند و با رعايت ضوابط نيروي انتظامي تحت نظر دستگاه ذيربط اداره خواهند شد .

شرح وظايف و اختيارات و سازماندهي و چگونگي تسليح اين يگانها و آموزش و انتصاب فرماندهي هر يك از اين يگانها و چگونگي ارتباط آنها با نيروي انتظامي و نظارت بر عملکرد آنها به تصويب ستادکل نيروهاي مسلح خواهد رسيد.

فصل 23 - امور عمومي سياست داخلي و روابط خارجي

ماده 180 - به منظور ایجاد تمرکز د سیاست گذاری امور اتباع خارجی (آواره ، پناهنده ، مهاجر و اتباع خارجی دارا ي گذرنامه) در زمینه ورود ، اسکان ، اخراج ، اشتغال ، آموزش ، بهداشت و درمان و روابط بین الملل ، شوراي هماهنگي اجرائي اتباع بيگانه به ریاست وزیر کشور و عضویت وزیران آموزش و پرورش ، اطلاعات ، امور خارجه کار و امور اجتماعي ، بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ، رئیس سازمان برنامه و بودجه ، دبیر شوراي عالی امنیت ملي ، فرمانده نيروي انتظامي و رئیس جمعیت هلال احمر تشکیل میگردد. تصمیمات شوراي مذکور پس از تایید وزیران قابل اجرا خواهد بود.

آیین نامه اجرائي این ماده به پیشنهاد مشترك وزارتخانه هاي کار و امور اجتماعي ، کشور و اطلاعات به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید .

ماده 181 -

الف - دولت موظف است به منظور پیشگیری، امداد رسانی ، یازسازي و نوسازي مناطق آسیب دیده د حوادث غیر مترقبه در طی برنامهء سوم ، اعتبارات لازم را در لوایح بودجهء سنوای پیش بینی کند و د ر اختیار ستاد حوادث غیرمترقبه کشور قرار دهد . درصدی از اعتبارات فوق جهت مطالعات آسیب پذیری به منظور کاهش اثرات بلایای طبیعی و اجرائي پروژه هاي پیشگیری از حوادث غیر مترقبه از قبیل سیل و زلزله ، خشکسالی ، آتش سوزي ، طوفان و یا پیشروي آب دریا هزینه خواهد شد

ب - وزارت کشور میتواند از محل منابع قرض الحسنه سیستم بانکی وام و در صورت عدم تکافو از محل سایر منابع بانکی تسهیلات مورد نیاز را به مالکان واحدهای مسکونی ، تجاری ، صنعتی ، معدنی و کشاورزی خسارت دیده در مناطق سابق الذکر اعطا کند . ما به التفاوت سود و کار مزد تسهیلات اعطائی د ر لوایح بودجه سالانه منظور خواهد شد. دولت موظف است باز پرداخت تسهیلات اعطائی توسط سیستم بانکی را که در این بند پیش بینی شده است تضمین کند .

ج - به منظور افزایش سهم صنعت بیمه در جبران خسارت ناشی از حوادث غیر مترقبه ، دولت مجاز است شرایط لازم را به نحوی فراهم آورد که در دوران برنامه سوم حداقل پنجاه درصد (50%) محصولات کشاورزی ، دامداری ، صنایع دستی ، شیلات ، ابنیه عمومی ، تأسیسات شهری و روستائی ، ساختمانهای مسکونی ، تجاری و صنعتی تحت پوشش بیمه قرار گیرند.

ماده 182 - وزارت کشور مکلف است با رعایت قوانین نسبت به تهیه طرحهای مربوط به ایجاد و تقویب تشکلهای مردمی (صنفی ، تخصصی) ، سازمانهای غیر دولتی و سازمانهای محلی با هدف زمینه سازی برای واگذاری اعمال تصدی دولت به آنها و تقویب نظارتهای سازمان یافته مردمی بر فعالیتهای دستگاههای دولتی ، اقدام نموده و پس از تصویب هیأت وزیران بخ مورد اجرا گذارد .

ماده 183 - به منظور اعمال سیاست های نظام جمهوری اسلامی ایران در روابط خارجی و ایجاد وحدت رویه در این زمینه ، وزارت امور خارجه بر کلیه روابط خارجی نظارت خواهد داشت و سایر دستگاهها و واحدهائی که به نحوی در خارج از کشور فعالیت دارند و یا فعالیت و اقدامات آنان در روابط خارجی اثر گذار است ملزم به اجرائي سیاست های ابلاغی توسط وزارت امور خارجه هستند . همچنین نمایندگیهای آنها د ر خارج از کشور موظفند بر اساس آئین نامه ای که به پیشنهاد وزارت امور خارجه ، به تصویب هیأت وزیران می رسد، در انجام فعالیتهای خود با نمایندگیهای سیاسی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور هماهنگی لازم را به عمل آورند .

تبصره 1 - به منظور اعمال سیاست های فرهنگی نظام جمهوری اسلامی ایران و تمرکز درسیاستگذاری و هماهنگی در فعالیتهای فرهنگی و تبلیغی خارج از کشور و با اهداف استفاده بهینه از امکانات مادیو معنوی موجود انجام امور کلیه فعالیتهای فرهنگی تبلیغی و هنری بخش های دولتی و غیر دولتی در خارج از کشور بر اساس اساسنامه سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی که به تأیید مقام معظم رهبری رسیده است با سازمان مذکور خواهد بود .

تبصره 2 - انجام کلیه فعالیتهای پیش بینی شده در این ماده در مورد مؤسسات و نهادهائی که تحت نظر مقام معظم رهبری اداره میشوند ، منوط به تأیید معظم له میباشد.

ماده 184 - به منظور تنظیم سطح روابط جمهوری اسلامی ایران با کشورهای جهان و مجامع بین المللی ، دولت مکلف است بر اساس گزارش جامعی که وزارت امور خارجه از فعالیتهای برون مرزی دستگاههای اجرائي و همکاری و عضویت آنها در سازمانهای بین المللی و منطقه ای (شامل بررسی وضع موجود ، ارزیابی عملکرد و ضرورت یا عدم ضرورت ادامه عضویت یا فعالیت دستگاههای مذکور در خارج از کشور و یا کاهش سطح دروابط و فعالیتها) تهیه و ارائه می کند ، در مورد

ادامه و یا قطع فعالیت دستگاہهای اجرائی در خارج از کشور و سطح آن و وضعیت عضویت وزارتخانه ها ، سازمانها ، شرکتهای دولتی و نهادهای انقلابی در مجامع منطقه ای و بین المللی اتخاذ تصمیم کند.

کلیه دستگاہهای موضوع ماده (11) این قانون و نهادهای عمومی غیر دولتی ، در صورت تأیید ادامه فعالیتشان در خارج از کشور موظفند حداکثر طی مدت شش ماه تشکیلات و ساختار نمایندگیهای خارج از کشور و نیز وضعیت عضویت خود در مجامع بین المللی را بر اساس مصوبات هیأت وزیران اصلاح کنند.

تبصره -

انجام کلیه فعالیتهای پیش بینی شده در این مورد مؤسسات و نهادهائی که تحت نظر مقام معظم رهبری اداره میشوند ، منوط به تأیید معظم له می باشد.

ماده 185 - ایجاد هرگونه دفتر ، نمایندگی ، شعبه و واحد اداری جدید و عناوین مشابه در خارج از کشور توسط دستگاہهای موضوع ماده (11) این قانون و نهادهای عمومی غیر دولتی منوط به پیشنهاد دستگاہ ذیربط و وزارت امور خارجه و تصویب هیأت وزیران خواهد شد. و نهادهائی که تحت نظر مقام معظم رهبری اداره می شوند، منوط به تأیید معظم له می باشد.

ماده 186 - وزارت امور خارجه موظف است با بهره گیری از نظرات کلیه دستگاہهای ذیربط راهبردهای مناسب را برای اجرای دقیق سیاستهای کلی ذیل تهیه و جهت تصویب در سال اول برنامه سوم به شورای عالی امنیت ملی ارائه نماید:

- 1 - گسترش همکاریهای دو جانبه ، منطقه ای و بین المللی
- 2 - ادامه پرهیز از تشنج در روابط با کشورهای غیر متخاصم .
- 3 - بهره گیری از روابط برای افزایش توان ملی .
- 4 - مقابله با افزون خواهی کشورهای متخاصم .
- 5 - تلاش برای رهایی از حضور بیگانگان .
- 6 - مقابله با تک قطبی شدن .
- 7 - حمایت از مسلمانان و ملت‌های مظلوم .
- 8 - تلاش برای ایجاد نزدیکی بیشتر میان کشورهای اسلامی .
- 9 - تلاش برای اصلاح ساختار سازمان ملل.

فصل 24 - امور قضائی

ماده 187 - به منظور اعمال حمایت‌های لازم حقوقی و تسهیل دستیابی مردم به خدمات قضائی و حفظ حقوق عامه ، به قوه قضائیه اجازه داده میشود تا نسبت به تأیید صلاحیت فارغ التحصیلان رشته حقوق جهت صدور مجوز تأسیس مؤسسات مشاوره حقوقی برای آنان اقدام نماید.

حضور مشاوران مذکور در محاکم دادگستری و ادارات و سازمانهای دولتی و غیر دولتی برای انجام امور وکالت متقاضیان مجاز خواهد بود. تأیید صلاحیت کارشناسان رسمی دادگستری نیز به طریق فوق امکان پذیر است.

آئین نامه اجرائی این ماده و تعیین تعرفه کارشناسی افراد مذکور به تصویب رئیس قوه قضائیه خواهد رسید.

ماده 188 - قوه قضائیه موظف است به منظور ارتقای کیفی و افزایش کارائی محاکم نسبت به تخصصی کردن آنها بر حسب حجم عملیات ، نیازهای منطقه ای و تخصص اقدام کند.

چگونگی نحوه اجرای این ماده براساس دستور العملی خواهد بود که به پیشنهاد وزیر دادگستری به تصویب رئیس قوه قضائیه میرسد.

ماده 189 - به منظور کاهش مراجعات مردم به محاکم قضائی و در راستای توسعه مشارکتهای مردمی ، رفع اختلافات محلی و نیز حل و فصل اموری که ماهیت قضائی ندارد و یا ماهیت قضائی آن از پیچیدگی کمتری برخوردار است به شوراهای حل اختلاف واگذار میگردد. حدود وظایف و اختیارات این شوراها ، ترکیب و نحوه انتخاب اعضای آن بر اساس آئین نامه ای خواهد بود که به پیشنهاد وزیر دادگستری و تصویب هیأت وزیران و به تأیید رئیس قوه قضائیه می رسد.

ماده 190 - به منظور اصلاح وضعیت زندانها و ایجاد محیط مناسب باز پروری و اصلاح و تربیت زندانیان در بازگشت آنان به زندگی سالم اجتماعی اقدامات زیر صورت میگردد:

الف - سازمان زندانها موظف است با همكاري انجمنها و نهادهاي مردمی نسبت به فعالتر كردن انجمنهاي حمايت از خانواده زندانيان و معدومين نيازمنند و ايجاد انجمن درتمامي مراكز اقدام كند، به نحوي كه تا پايان برنامه صدرصد (100%) خانواده هاي نيازمنند زندانيان و معدومين تحت پوشش قرارگيرند.

ب - وزير دادگستري موظف است نسبت به تهيه آئين نامه كار زندانيان ، با اولويت حرفه آموزي مناسب اقدام كند، به نحوي كه پس از اتمام دوره محكوميت آنها ضمن ارائه تأييديه اشتغال ، امكان حذف سوء پيشينه و حضور مؤثر آنها در جامعه فراهم گردد.

ماده 191 - دولت موظف است همه ساله معادل پنجاه درصد (50%) در آمد كلييه دادگاهها وسازمانهاي وابسته به قوه قضائيه كه برابر قانون وصول و به خزانه و اريز مي گردد را طي بودجه سنواتي بعنوان كمك در اختيار قوه قضائيه قرار داده تا پس از تصويب رئيس قوه قضائيه در موارد ذيل در دادگستري و سازمانهاي وابسته به قوه قضائيه هزينه گردد.

1 - احداث ، تكميل و خريد ساختمانهاي اداري و خانه هاي سازمانی.

2 - تجهيز ساختمانهاي اداري و خريد ملزومات و خودرو .

3 - پرداخت كارانه ، حق كشيك و مأموريت .

4 - تأمين كسري هزينه هاي ضروري جاري دستگاهها.

5 - پراخت سود تسهيلات مسكن قضاات و كاركنان.

6 - ساير موارد ضروري به تشخيص رئيس قوه قضائيه .

فصل 25 - بهداشت و درمان

ماده 192 -

الف - به منظور افزايش كارآئي و توسعه خدمات بهداشتي درماني دركشور و ايجاد تسهيلات جهت دسترسي آحاد مردم به اين خدمات و تعيين حدود تصدي بخش دولتي و غير دولتي اقدامات زير انجام خواهد شد .

1 - كلييه خدمات بهداشتي اعم از شهري و روستائي به صورت رايگان توسط دولت ارائه ميگردد.

2 - خدمات درمان سر پائي روستائيان در واحدهاي موجود توسط دولت ارائه ميشود . توسعه مراكز درمان روستائي در مناطقي كه امكان سرمايه گذاري بخش خصوصي و تعاوني وجود ندارد توسط دولت انجام ميشود.

3 - درمان سر پائي شهري در مراكز بهداشت و درمان شهري موجود به عهده دولت است لکن توسعه آن با مشاركت بخش خصوصي و تعاوني خواهد بود . توسعه فعاليتهاي بخش دولتي منحصر به مناطقي خواهد بود كه جاذبه اي براي بخش خصوصي ندارد.

4 - ضمن استمرار تصدي دولت در درمان بستري براي مناطق توسعه نيافته يا كمتر توسعه يافته و شهرهاي كوچك (كمتر از يكصد هزار نفر جمعيت) و تأمين تختهاي آموزشي متناسب با تعداد دانشجويان دانشگاههاي علوم پزشكي ، توسعه مراكز درمان بستري در شهرهاي بزرگ (بيشتر از يكصد هزار نفر جمعيت) بر عهده بخش غير دولتي خواهد بود . همچنين درشهرهاي بزرگ جهت واگذاري امكانات درمان بستري موجود و ايجاد مراكز درمان بستري جديد براي بخش غير دولتي با اولويت تعاونيهاي گروه پزشكي تسهيلات لازم ايجادخواهدشد.

5 - سازمان بهزيستي كشور مكلف است درجهت ساماندهي و توانبخشي بيماران رواني مزمن و سالمندان درسال اول برنامه سوم نسبت به تهيه ، تدوين و اجراي طرح ساماندهي بيماران يادشده اقدام نمايد.

آئين نامه اجرائي بند فوق با همكاري وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشكي و سازمان برنامه و بودجه تهيه و به تصويب هيأت وزيران خواهد رسيد.

ب - به وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشكي اجازه داده مي شود در جهت ارتقاي كارآئي و مشاركت كاركنان و مردم در مورد امكانات بهداشتي و درماني و داروئي و توانبخشي خود با رعايت موارد مذکور در بند (الف) اين ماده اقدامات زير انجام دهد::

1 - خريد خدمات تعريف شده از كاركنان خود طبق تعرفه هاي مصوب (نظام كار مردي به جاي روز مردي) و همچنين از بخش غير دولتي.

2 - پرداخت بخشی از درآمدهای حاصل از ارائه خدمات به کارکنان در واحدهای تحت تصدی دولت به صورت کارانه برای افزایش کارایی آنان .

اعتبار لازم برای اجرای بند (ب) این ماده در لایحه بودجه سالانه منظور خواهد شد . درآمدهای حاصله در هر استان در قالب بودجه های سالانه صرف توسعه کمی و کیفی خدمات بهداشتی و درمانی همان استان می گردد.

آئین نامه های اجرایی این ماده شامل تعیین وضعیت کارکنان شاغل ، ضوابط و نحوه واگذاری ، تعریف خدمات قابل واگذاری و نحوه قیمت گذاری آنها ، روشهای پرداخت ، نحوه هزینه درآمدهای حاصله و سایر موارد ، مشترکا" توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان برنامه و بودجه حداکثر در مدت شش ماه پس از تصویب این قانون تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید

ماده 193 - به منظور تأمین و توزیع متعادل خدمات درمان بستری مناسب با نیاز در نقاط مختلف کشور ، با در نظر گرفتن دو عامل مهم قابل دسترس بودن خدمات برای آحاد مردم و جلوگیری از سرمایه گذاریهای خارج از حد نیاز ، سطح بندی خدمات درمان بستری با جبران هزینه نقل و انتقال بیماران و حفظ سهم بستری بیماران اعزامی از سطوح پایین تر توسط دولت ، حسب تخصصهای مختلف و محل های استقرار آن ، به تفکیک شهرستان صورت خواهد گرفت . هر گونه احداث ، ایجاد ، توسعه و تجهیز ظرفیتهای درمان بستری کشور و همچنین اختصاص نیروی انسانی جهت ارائه خدمات درمانی مطابق سطح بندی خدمات درمانی کشور خواهد بود . ضوابط و برنامه اجرایی سطح بندی خدمات درمان بستری کشور حداکثر طی مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون مشترکا" توسط وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

الف - در راستای تحقق اهداف سطح بندی خدمات ، وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی مکلف است در طی برنامه پنجساله سوم جهت تطبیق ظرفیتهای موجود درمان بستری و ساماندهی خدمات فوری پزشکی (اورژانس) هماهنگ با سطح بندی خدمات نسبت به رفع کمبودها و تعدیل امکانات درمانی مازاد اعم از نیروی انسانی و تجهیزات ، جایگزینی واحدهای درمانی فرسوده و غیر استاندارد اقدامات لازم را انجام دهد .

تبصره - دولت موظف است جهت ساماندهی رسیدگی به بیماران حادثه دیده و اورژانس سیستم رسیدگی به این نوع بیماران (سیستم تروما) را ایجاد کند و بخشهایی را در مراکز درمانی به مرکز حوادث و سوانح (تروما سنتر) تبدیل کرده و یا در صورتی که لازم باشد مراکز حوادث و سوانح جدید احداث کند به طوری که تمام این بیماران بدون پرداخت هزینه در این مراکز بطور اورژانس تحت درمان قرار گیرند.

ب - در تطبیق ظرفیتهای مناسب و مورد نیاز با ظرفیتهای موجود ، کل امکانات درمان بستری کشور اعم از وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ، سازمان تأمین اجتماعی ، بانکها و شرکتهای دولتی، نیروهای مسلح ، مؤسسات خیریه و خصوصی و سایر موارد به صورت یک مجموعه صرف نظر از مالکیت و مدیریت آنها منظور خواهد شد .

ج - به منظور ارتقاء سطح کیفی و کمی خدمات توانبخشی و دسترسی آحاد مردم به این خدمات با هدف تساوی فرصتها و مشارکت معلولین در جامعه ، متناسب سازی اماکن عمومی (خصوصی و دولتی) در طول برنامه سوم صورت میگیرد. و همچنین در طول برنامه سوم آسایشگاه هایی برای بستری جانبازان زن اختصاص یافته و استفاده از آمبولانس برای جانبازان بالای هفتاد در صد (70%) قطع نخاع و اعصاب و روان و شیمیایی به صورت رایگان منظور میگردد.

آئین نامه اجرایی مربوط به این بند با همکاری وزارت مسکن و شهر سازی و سازمان بهزیستی کشور و سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده 194 - کلیه مراکز تولید و توزیع مواد خوراکی ، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی و همچنین مراکزی که در زمینه های فوق خدماتی را ارائه می کنند موظفند ضمن رعایت ضوابط بهداشتی که از طرف وزارت بهداشت ، درمان آموزش پزشکی و دستگاههای ذیربط اعلام می گردد نسبت به اخذ تأییدیه ادواری از افراد حقیقی و یا حقوقی (دولتی و یا غیر دولتی) که صلاحیت آنها بر حسب مورد از طرف دستگاههای سابق الذکر برای مدت معین تأیید شده است اقدام کنند . وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و دستگاههای ذیربط موظفند حسب مورد بر خدمات افراد حقیقی و یا حقوقی تأیید صلاحیت به صورت مستمر نظارت و در صورت مشاهده تخلف ضمن رد صلاحیت آنها موضوع را به مراجع قانونی ارجاع نمایند.

آئین نامه این ماده مشتمل بر تعیین واحدهای تولیدی ، توزیعی و خدماتی مشمول این ماده تعیین مقاطع زمانی اخذ تاییدیه بهداشتی برای هر یک از مراکز مربوطه، تعیین تعرفه ها ، نحوه برخورد با متخلفان اعم از اخذ جریمه و معرفی به دادگاه، ضوابط تعیین صلاحیت اشخاص حقیقی و حقوقی نظارت کننده و سایر موارد حداکثر طی مدت شش ماه پس از تصویب این قانون توسط وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی با همکاری دستگاههای ذیربط تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. ماده 195 - ایجاد و احداث هر گونه واحد درمانی توسط دستگاههای موضوع ماده (11) این قانون و مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی به استثنای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزارت مسکن و شهرسازی (به عنوان مجری) جز در مواردی که در ماده (192) این قانون اجازه داده شده ، ممنوع است . ایجاد و احداث واحدهای درمانی توسط دستگاههای سابق الذکر در موارد ضروری ، با تأیید وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و با تصویب هیأت وزیران امکان پذیر خواهد بود. مراکز خاص درمانی جانبازان از این امر مستثنی می باشد.

ماده 196 - به منظور تنظیم بازار دارو، تأمین ارز مورد نیاز برای ورود مواد اولیه دارویی و داروهای ساخته شده وارداتی ، جلوگیری از افزایش بی رویه قیمت داروهای بهداشتی و طولانی مصرف ضروری ، حمایت از نظام بیمه ای و جلوگیری از عوارض و مخاطرات دارویی اقدامات زیر انجام خواهد یافت :

الف - فهرست داروهای مجاز همه ساله توسط وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی اعلام می شود ورود ، تولید ، عرضه تجویز دارو خارج از فهرست فوق ممنوع است .

ب - واردات مواد اولیه ساخت دارو و داروهای حمایتی وارداتی در دوره برنامه پنجساله سوم با ارز رسمی خواهد بود. در صورت تغییر نرخ ارز ، ما به التفاوت نرخ مزبور محاسبه و به صورت ریالی در قانون بودجه منظور خواهد شد .

ج - داروهای بهداشتی ، طولانی مصرف ضروری و داروهای مورد نیاز بیماران صعب العلاج و جانبازان علاوه بر استفاده از تسهیلات مذکور در بند (ب) این ماده کماکان مشمول دریافت یارانه ریالی خواهند بود.

د - با تقویت و تعمیم نظام بیمه ای ، یارانه ریالی و ما به التفاوت مذکور در بندهای (ب) و (ج) این ماده متناسب با جمعیت تحت پوشش سازمانهای بیمه گر به آنها پرداخت خواهد شد.

و - عرضه دارو (به استثنای داروهای غیر نسخه ای که فهرست آن توسط وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی اعلام میشود) به مصرف کننده نهائی خارج از داروخانه ممنوع است.

ز - به منظور تضمین کیفیت داروهای تولیدی ، کلیه کارخانه های تولید کننده دارو موظفند با ایجاد واحدهای کنترل کیفیت و به کارگیری متخصصین ذیربط نسبت به کنترل کیفیت تولیدات خود اقدام کنند . به این منظور به کارخانه های ذیربط اجازه داده میشود با هماهنگی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی از لزوم باز آموزی و نو آموزی جامعه پزشکی مصوب 1371/6/15 در قالب بودجه های سالانه استفاده کنند.

ح - صددر صد (100%) حق سرانه موضوع قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور مصوب 1373/8/3 جانبازان و نیز بیمه مضاعف جانبازان پنجاه درصد (50%) و به بالا و تأمین واردات داروها و تجهیزات پزشکی و توانبخشی جانبازان با ارز رسمی بوده و از عوارض و مالیات و حقوق گمرکی و سود بازرگانی معاف می باشند .

آئین نامه اجرائی این ماده توسط وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید .

ماده 197 - به منظور نهادینه کردن امنیت غذا (دسترسی همه افراد جامعه به غذای کافی و سالم) و بهبود تغذیه مردم و کاهش بیماریهای حاصل از سوء تغذیه و ارتقای سلامت جامعه ، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است حداکثر طی مدت یک سال نسبت به تعیین سبد غذائی مطلوب اقدام کند و برای تحقق آن دستگاههای ذیربط باید اقدامات ذیل را به عمل آورند:

الف - وزارتخانه های فرهنگی و آموزشی و همچنین سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران موظفند نسبت به ارتقای فرهنگ و آگاهیهای تغذیه ای و ارائه آموزشهای لازم به منظور ترویج سبد مطلوب غذائی به عموم مردم اقدام کنند.

ب - شورای اقتصاد در توزیع منابع اعتباری یارانه ها در مورد مواد غذائی پس از کسب نظر وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی زمینه اجرای سبدمطلوب غذائی رافراهم خواهد کرد.

ج - به منظور رفع سوء تغذیه ختاتوارهای کم در آمد، یارانه کالاهای اساسی اعطائی به نیازمندان ، روستائیان و ساکنین مناطق

کمتر توسعه یافته نسبت به سایرین افزایش می یابد .

د - به منظور ارتقای سطح سلامتی مردم مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران موظف است حداکثر تا پایان برنامه سوم استانداردهای ایمنی مواد غذایی را تکمیل و جهت اعمال نظارت بر کیفیت تولید و عرضه مواد غذایی به وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و سایر دستگاههای ذیربط اعلام کند.

ه - ساختار و تشکیلات مناسب امنیت غذا و تغذیه در سطوح ملی و استانی طی مدت شش ماه از تصویب این قانون توسط وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی تهیه و پس از تأیید سازمانهای امور اداری و استخدامی و برنامه و بودجه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید .

بخش سوم - اجرا و نظارت

فصل 26 - اجرا و نظارت

ماده 198 - به منظور حسن اجرای قانون برنامه سوم ، رئیس جمهور گزارش نظارت و ارزیابی پیشرفت هر سال برنامه را حداکثر تا شهریور ماه سال بعد ، شامل موارد زیر به مجلس شورای اسلامی ارائه می نمایند.

الف - بررسی عملکرد مواد قانونی برنامه .

ب - بررسی عملکرد سیاست های اجرایی .

ج - بررسی عملکرد متغیرهای عمده کلان و بخشی از جمله تولید و سرمایه گذاری ، تجارت خارجی ، تراز پرداختها ، بودجه ، بخش پولی و تورم ، اشتغال و بیکاری .

د - ارزیابی نتایج عملکرد و تبیین علل مغایرت با برنامه .

ه - ارائه پیشنهادهای لازم به منظور بهبود عملکرد برنامه .

تبصره - دستگاههای اجرایی موظفند بر اساس دستورالعملی که سازمان برنامه و بودجه ابلاغ می کند ، نسبت به تهیه و ارائه گزارش پیشرفت عملیات برنامه سوم به سازمان مذکور اقدام کنند.

ماده 199 - اجراء قوانین و مقررات مغایر با مفاد این قانون در طی سالهای برنامه سوم متوقف می گردد.

قانون فوق مشتمل بر یکصد و نود و نه ماده و پنجاه و هفت تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ هفدهم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ 1379/1/17 به تأیید شورای نگهبان رسیده است.